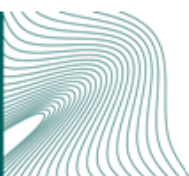

27.2.2020

Valtiokonttorin

Tilinpäätös 2019

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	3
1.1	Johdon katsaus	3
1.2	Vaikuttavuus	5
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus	5
1.3	Toiminnallinen tehokkuus	8
1.3.1	Toiminnan tuottavuus	8
1.3.2	Toiminnan taloudellisuus	15
1.3.3	Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina	17
1.3.4	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	26
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	28
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	28
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	30
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	32
1.5.1	Henkilöstötunnuslukuja	33
1.5.2	Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi	35
1.6	Yhteiskuntavastuu Valtiokonttorissa	35
1.6.1	Yhteiskunnan hyvä	35
1.6.2	Asiakkaan hyvä	37
1.6.3	Hyvinvointi ja kehitys	38
1.7	Tilinpäätösanalyysi	40
1.7.1	Rahoituksen rakenne	40
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	42
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	46
1.7.4	Tase	48
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	49
1.9	Arviointien tulokset	50
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	50
2	Talousarvion toteumalaskelmat	51
3	Tuotto- ja kululaskelma	55
4	Tase	56
5	Liitetiedot	58
6	Allekirjoitus	74
7	Tilintarkastajan merkintä	74
	LIITE 1: Valtiokonttorin maksullisen toiminnan suoritteiden maksullisuuden säädös- ja päätösperusteet:	75
	LIITE 2: Kustannusvastaavuuslaskelmat muiden säädösten perusteella maksullisista suoritteista, joiden tuotot ovat vähintään 1 000 000 euroa	77
	LIITE 3: Erillismäärärahat	78

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Merkittävimmät tapahtumat Valtiokonttorin toiminnassa

Suomen valtio otti vuonna 2019 uutta lainaa 1,4 miljardia euroa. Täydennettynä erään-tyvien ja uudelleen rahoitettavien lainojen osuudella velanoton kokonaissumma oli 14,8 miljardia euroa, mikä sisältää sekä pitkän että lyhyen yli vuodenvaihteen ulottuvan va-rainhankinnan osuudet. Valtion budjettivelka oli 106,4 miljardia euroa vuoden 2019 lo-pussa. Budjettitalouden varainhankinta toteutettiin vuonna 2019 suunnitellusti voi-massa olevaa varainhankintastrategiaa sekä korkoriskistrategiaa noudattaen.

Valtiokonttorin hallinnoima sosiaalisen asuntorahoituksen takauskanta on kasvanut fi-nanssikriisin jälkeen voimakkaasti ja on saavuttanut noin 15 miljardin euron tason. Ta-kauskantaa ovat kasvattaneet valtion suoran asuntorahoituksen lopettaminen ja ta-kausvaltuuksien selkeä korottaminen. Antolainaustehtävissä korostui valtion saatavien riskienhallinta ja järjestelmä uudistusten käynnistäminen.

Valtiovarainministeriön asettama valtion velanhallinnan ulkoinen työryhmä julkisti vuonna 2018 suosituksensa valtion velanhallinnan uudistamiseksi. Valtiovarainminis-teriö päätyi vuonna 2019 ratkaisuun, jossa velanhallinnan nykyorganisoinnin malliin ei puututa. Ministeriö on pyytänyt toimialalta suunnitelman velanhallinnan ICT-ratkaisujen järjestämiseksi siten, että palvelut vastaavat velanhallinnan kriittisiä vasteaikoja.

Valtion taloushallinnon tuottavuuskehitys on ollut nopeaa ja alkaa lähestyä valtion kan-nalta optimaalista tasoa. Valtion tilinpäätös valmistui edellisvuotta aiemmin, ensim-mäistä kertaa uudella Kiekuun toteutetulla keskuskirjanpitoratkaisulla. Vireillä oli myös valtion tilinpäätökseen liittyvä konsernilaskennan kehityshanke. Valtion maksuliikepal-velujen ja laskujenvälityksen kilpailutuksissa tehtiin hankintapäätökset ja valmisteltiin uusien palvelujen käyttöönottoa. Myös monivuotinen työ Handi-ohjelman ohjelmatason tehtävissä saatiin lähes valmiiksi

Kuntatalouden tietopalvelun rakentaminen eteni suunnitelmien mukaisesti ja vuoden 2020 alkuun mennessä saavutettiin valmius vastaanottaa kuntien budjettitietoja. Tieto-ki-ri-hankkeessa edettiin tietotalouden rakentamisen ja toiminnan vaatimien oikeudellis-ten edellytysten osalta. Analyysipalvelutuotanto on kehittynyt, analyysijä tehtiin edelli-sen vuoden tapaan n. 50 kpl ja asiakaspalaute on ollut erinomaista. Valtion työelämä-palveluiden palvelutuotantoa on jatkettu ja toiminnan uutta fokusta on kuvattu ja vies-titty asiakkaille jatkaen myös Kaiku-kehittämistä.

Korvauspalveluissa maksettiin erilaisia lainsäädäntöön perustuvia korvauksia 266 mil-joonaa euroa. Perustehtävässämme asiakaspalaute on ollut hyvää. Asiakkaiden tyyty-väisyyteen on vaikuttanut nopeutuneet käsittelyajat ja palvelujen digitalisoituminen. Ri-kosvahinkojen käsittely on sujuvoitui merkittävästi ja vahinkolajin siirto digitaaliseen TIA-korvausjärjestelmään onnistui suunnitellusti.

Valtion korvaustoiminnan digitalisointi, ohjelmistorobotiikan hyödyntäminen ja tietojär-jestelmien integrointi Kansalliseen tulorekisteriin on edennyt osaltamme suunnitellusti. Rintamaveteraanien kotiin vietävien palvelujen lainsäädäntömuutokset, toimeenpano ja valtakunnallinen kuntakentän tiedottaminen ovat vaatineet panostusta. Rintamave-teraanien kotiin vietävien palveluiden kustannusten arviointi yhdessä monitahoisen

kuntakentän kanssa on ollut haasteellista. Perillisittä kuolleiden kuolinpesistä tuli valtiolle vuonna 2019 enemmän omaisuutta kuin koskaan aiemmin, 11 miljoonaa euroa.

Valtion yhteisten ICT-palveluiden käyttöhäiriöistä aiheutui edellisen vuoden tapaan operatiivisen riskitason nousua. Riskit olisivat toteutuessaan voineet aiheuttaa erityisesti valtion varainhallinnassa merkittäviä taloudellisia vahinkoja. Välittömiä vahinkoja ei kertomusvuonna kuitenkaan toteutunut. Toisaalta käyttöhäiriöistä aiheutui palvelutuotannon seisahtumia ja tuottavuuden alentumista.

Strategian toteuttaminen vuonna 2019

Tuotamme erinomaisen asiakaskokemuksen

Asiakastyytyväisyysmittausten tulokset paranivat vuodesta 2018. Valtiokonttorin vuonna 2019 palveluilleen tekemien asiakastyytyväisyystutkimusten keskimääräinen yleisarvosana oli edellisen vuoden tasolla 8,5. Haastattelututkimuksena toteutettava toimeksiantajakysely toteutettiin ja sen tyypillinen arvosana oli myös 8,5.

Asiakaskokemuksen kehittämistyötä on jatkettu laajasti eri palveluissa toimialojen tunnistamien asiakastarpeiden mukaisesti. Henkilöasiakkaiden asiakaskokemuksen parantamisessa keskeisenä ovat sujuvat sähköiset palvelut. Yhteisenä projektina toteutettiin kotisivustojen uudistaminen, joka otettiin käyttöön kertomusvuonna vaihteittain.

Uudistuneet palvelumme tuottavat asiakkaille enemmän lisäarvoa ja ovat parantaneet tuottavuuttamme merkittävästi

Valtiokonttorin tuottamiin palveluihin liittyvä kehittäminen kohdistui paitsi valtiohallinnon sisäisiin palveluihin myös koko julkishallinnolle tarjottaviin palveluihin. Valtionhallinnon sisäistä kehittämistä toteutettiin useilla hankkeilla. Näistä mainittakoon hankintojen ja laskujen käsittelyyn liittyvän Handi-ohjelman toteutus ja Tiedolla johtamisen hanke. Koko julkiselle hallinnolle tarjottavien palvelujen kehittämistä toteutettiin Kuntatieto-ohjelmalla. Myös Suomi.fi maksut -palvelua kehitettiin ja laajennettiin.

Valtion palveluiden digiloikka on toteutunut

Valtiokonttorin vastuulla olevan, koko julkishallinnolle tarkoitetun ”Suomi.fi Maksut” verkkomaksamispalvelun palvelutuotanto oli sujuvaa ja suunnitelmien mukaista. Vuoden aikana käsiteltiin yhteensä n. 5,7 milj. tapahtumaa arvoltaan 2,1 miljardia euroa, ja lisättiin palvelua käyttävien organisaatioiden määrää 65:een.

Valtion rahoituspalvelut toimivat laadukkaasti kaikissa olosuhteissa

Suomen valtion maksuvalmius pystyttiin varmistamaan. Luottoluokituslaitossuhteiden onnistunut hoito vahvisti osaltaan valtion maksuvalmiutta. Valtion takaus- ja takuukan- nan tietojen keräämistä, hallintaa ja raportointia jatkettiin valtiovarainministeriön antamien linjausten mukaisesti.

Antolainausjärjestelmien laaja uudistaminen aloitettiin vakuushallinnan osakokonai- suudesta, jonka jälkeen voidaan uudistaa varsinainen lainojenhoitojärjestelmä.

Velanhallinnan kehityssuunnitelma ja yleisen tason kokonaisarkkitehtuurikuvaus val- mistuivat kertomusvuonna ja muodostaa pohjan seuraavien vuosien kehitystyölle, jonka tavoitteena on velanhallinnan operatiivisten riskien minimointi.

Valtion maksuliikkeen ja laskujenvälityksen palvelujen kilpailutus toteutettiin. Valtion maksuliikkeen riskienhallinnan kokonaiskuvan kokoaminen jäi käynnistämättä maksuliikekilpailutuksen samanaikaisuuden ja erillisen rahoituksen puuttuessa.

Toimintamme perustuu vaikuttavuuden ja taloudellisen lisäarvon tuottamiseen

Vaikuttavuushyötyjen mittaaminen ja tulosten saattaminen systemaattisesti julkisiksi on tunnistettu olennaiseksi asiaksi koko julkisen hallinnon tehtäviä arvioitaessa. Vaikuttavuuden mittaamista on kehitetty myös Valtiokonttorissa, ja tämän ilmentymänä Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin väliseen vuoden 2019 tulossopimuksessa on seurattu vaikuttavuustavoitteita, joiden tuloksellisuuden arviointi tapahtuu useamman vuoden aikajänteellä.

Valtiokonttori on huippupaikka onnistua ja kehittyä

Valtiokonttorin toiminta perustuu luottamukseen ja avoimeen palautekulttuuriin. Tavoitteenamme on lisätä luottamukseen perustuvaa toiminnan joustavuutta, vähentää ohjeistusta, kannustaa henkilöstöä huippusuorituksiin sekä asiantuntemuksensa kehittämiseen. Vuoden lopulla toteutetussa työolobarometrimittauksessa Valtiokonttorin tulokset paranivat jo kolmatta vuotta peräkkäin, työtyytyväisyyden yleisindeksi oli 3,73 (2018: 3,7). Tätä pidämme tuloksena usean vuoden aikana tehdystä, johdonmukaisesta ”Huippupaikka” -kehittämistyöstä.

Valtiokonttorin taloudellinen tilanne ja henkilöstötiedot

Kertomusvuoden aikana Valtiokonttorin taloudellisen tilanteen seurantaan ja toiminnan suunnitteluun kiinnitettiin edelleen keskeistä huomiota. Laajempiin investointeihin ja hankkeisiin pyrittiin hankkimaan erillistä rahoitusta, sisäinen investointi-, rekrytointi- ja muu budjettiohjaus oli tiukkaa. Kokonaisuutena taloudellisen tilanteen vakauttamisessa saavutettiin hyviä tuloksia, vaikka rahoitusasemamme tuleviin vuosiin on näiden toimenpiteiden jälkeenkin varsin tiukka.

Valtiokonttorin henkilömäärä oli vuoden 2019 lopussa 275 (2018: 274) ja henkilötöyvuosien käyttö 248 htv (2018: 257 htv). Sairaspoissaolot olivat edellisen vuoden tasolla 8,3 pv/htv (2018: 8,5 pv/htv).

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisen tulossopimuksen toteutuminen on arvioitu Valtion tulostietojärjestelmässä käytettävän valtion arvosana-asteikon mukaisesti.

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Taulukko 1: Vaikuttavuustavoitteiden toteutuminen 2017–2019

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Velanhallinnan tulos	> 0	< 0	> 0	<0	2
Taloudellisuustiedot kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksissä oikeita ja riittäviä, %	94	98,3	>95	98,4	5
Talous- ja henkilöstöhallinnon raportoitu työ-määrä suhteessa virastojen kokonaistv:iin (%) *)	2,9	2,74	2,85	2,54	5
- taloushallinto	1,3	1,2	1,29	1,10	
- henkilöstöhallinto	1,6	1,6	1,56	1,44	

*) Laskenta perustuu Kieku-konserniraportointiin ja kattaa vuodesta 2017 lähtien kirjanpitoyksiköt pois lukien Puolustusvoimat, Ahvenanmaan valtionvirasto, Ulkopoliittinen instituutti ja Rahoitusvakausvirasto. Toteumat on laskettu edellisen vuoden tietojen perusteella.

Velanhallinnan tulosta mitataan vertailusalkun avulla. Vuonna 2019 tavoitetta ei saavutettu.

Kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksessä esitettyjen taloudellisuustietojen oikeellisuutta ja riittävyttä koskeva tavoite toteutui edellisvuoden tavoin yli asetetun tavoitteen. Tunnusluku lasketaan Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) vuosikertomuksessa eduskunnalle raportoitujen tietojen pohjalta.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien tuottavuus parani edellisvuodesta ylittäen asetetun tavoitteen. Tuottavuutta kuvaavan htv-tunnusluvun laskenta perustuu Kieku-raportoinnista saatavaan suhdelukuun, joka parani noin kuusi prosenttia vuoden 2018 suhdelukuun verrattuna. Laskennassa mukana olevien kirjanpitoyksiköiden kokonaishenkilötyövuosikertymä kasvoi yhteensä 858 henkilötyövuodella ollen 61 822, mikä osaltaan selittää suhdeluvun myönteistä kehitystä.

Valtion taloudenpito on luottamusta herättävää ja luotettavasti hoidettu: valtion keskuskirjanpito on hoidettu säädösten ja hyvän kirjanpitokäytännön mukaisesti, valtion tilinpäätös antaa riittävät ja oikeat tiedot, hallituksen vuosikertomukseen toimitetut selvitykset ja muu talousraportointi on laadukasta ja informatiivista sekä laskentatoimen määräykset ja ohjeet ovat ajan tasalla.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtion keskuskirjanpito on hoidettu säädösten ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti ja valtion tilinpäätös vuodelta 2018 antaa oikeat ja riittävät tiedot. Tätä kirjausta tukee myös Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) valtion tilinpäätöksen tilintarkastuksesta julkaisema raportti. VTV on raportissaan nostanut esiin joitakin huomioita kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksistä. Koska valtion tilinpäätös perustuu kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksiin, VTV:n raporttia ei voida pitää täysin ”puhtaana” valtion tilinpäätöksenkään näkökulmasta.

Hallituksen vuosikertomusta varten toimitetut selvitykset ja muu talousraportointi on ollut laadukasta ja informatiivista. Erityisesti kokonaislaskelmat ovat saaneet valtiovarainministeriöltä positiivista palautetta. Hallituksen vuosikertomusta on täydennetty ministeriön toiveiden mukaisesti.

Laskentatoimen määräysten ja ohjeiden ajantasaisuuden selvittämiseksi toteutettiin tekoälypilotti, jossa verrattiin valtion kirjanpidon käsikirjan sekä Valtiokonttorin T3-toimialan antamien määräysten ja ohjeiden ajantasaisuutta suhteessa voimassa oleviin talousarviolakiin ja -asetukseen. Tekoälypilotin tuloksena voidaan todeta, että niin valtion kirjanpidon käsikirja kuin määräykset ja ohjeetkin ovat analysoinnin kohteena olevilta osin varsin hyvin ajan tasalla. Ajantasaisuutta ylläpidetään jatkuvasti.

Valtion taloushallinto on tehokkaasti järjestetty ”päästä-päähän”: ohjataan kirjanpitoyksiköitä tuottavampiin toimintatapoihin taloushallinnon tuottavuuden parantamiseksi erityisesti Handi-ohjelman yhteydessä. Kohdistetaan ohjausta myös kirjanpitoyksiköihin, joiden taloushallinnon prosessien mittaritiedoissa on merkittävää kehittämispotentiaalia.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori on kartoittanut virastoasiakkaidensa näkemyksiä siitä, miten säädöksiä, tietojärjestelmiä ja toimintamallia tulisi kehittää, jotta mahdollistettaisiin positiivinen tuottavuuskehitys nykyistä paremmin. Asiakkaita kannustettiin myös pohtimaan omia kehittämiskohteitaan. Taustamateriaalina oli käytössä Valtiokonttorin julkaisemaa talous- ja henkilöstöhallinnon tuottavuusselvitys. Saatujen vastausten perusteella on laadittu toimenpidesuunnitelma. Eniten vastauksissa nostettiin esiin tarve kehittää Handi-järjestelmää.

Handi-ohjelman tavoitteena on ollut hankintatoimeen liittyvien kehittämistavoitteiden lisäksi nostaa laskujen käsittelyn automaatioastetta. Vuoden 2019 lopulla täysautomaatioasteessa päästiin 10 %:n tasolle ja tavoitteeseen (50%) nähden vertailukelpoisessa automaatioasteessa 20 %:n tasolle.

Hoidetaan rahoitukseen liittyvät tehtävät kustannustehokkaasti hyväksytyllä alhaisella riskitasolla huolehtien jatkuvuudesta.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtion rahoituspalvelut perustuvat toimiviin prosesseihin ja tietojärjestelmiin sekä niiden jatkuvaan kehittämiseen. Toiminnassa pyritään ammattimaiseen ja luottamusta herättävään riskienhallintaan ja tehokkuuteen. Tavoitteeseen liittyy velanhallinnan tavoite, joka on kuvattu seuraavana sekä kohdassa 4 Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet / Valtion rahoituspalvelut toimivat laadukkaasti kaikissa olosuhteissa raportoidut tavoitteet.

Valtion velanhallinnassa katetaan valtion budjettitalouden lainatarve ja minimoidaan velasta aiheutuva kustannus hyväksyttäväksi katsotulla riskitasolla.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Budjettitalouden varainhankintatarve toteutettiin vuonna 2019 suunnitellusti voimassa olevaa varainhankintastrategiaa noudattaen. Myös velan

lopulliset kustannukset määrittävää korkoriskistrategiaa toteutettiin suunnitellusti.

Valtiokonttorin korvaustoiminnan tehokkuudessa digitalisaatiolla tavoitellaan samaa tasoa yksityispuolen parhaiden toimijoiden kanssa.

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Korvaustoiminnan palvelut kehittyvät koko ajan digitaalisemmiksi mutta eivät vielä kaikilta osin ole samalla tasolla kuin esim. yksityisissä vakuutusyhtiöissä. Kuluneen vuoden merkittävin digitalisaatiota edistävä toimenpide oli rikosvahinkokorvausten prosessin digitalisointi.

Digitalisoidessaan korvaustoiminnan prosesseja Valtiokonttori pitää tärkeänä, että palvelut ovat asiakkaille helposti saatavissa. Tämän edistämiseksi sähköisten asiointipalvelujen toimittaja kilpailutettiin uudelleen.

Valtion korvaustoiminta integroituu muihin sosiaaliturvan ja verotuksen järjestelmiin kansallisen tulorekisterin kautta vuonna 2020.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kansallisen tulorekisterin vaatimat muutokset korvausjärjestelmiin ja -prosesseihin etenivät alkuvuodesta hyvää vauhtia, kunnes tuli tieto tulorekisterin käyttöönoton viivästymisestä vuodelle alkuperäisestä aikataulusta etuuksien ja eläkkeiden ilmoittamisen osalta, uusi käyttöönottoaikataulu on 1.1.2021.

Valtiokonttori on toteuttanut tulorekisterin vaatimista toiminnallisuuksista vahingonkorvausjärjestelmään (TIA) noin 70-80 %. Sotilasvammakorvauksia käsittelevän järjestelmän (Sovako) ja integraatioalustapalvelun (Biz-Talk) toteutuksen valmiusaste on noin 50-60 %. Jäljelle jääneet kehitystyöt toteutetaan ja testataan vuoden 2020 aikana.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Taulukko 2: Kansalaispalvelujen palvelutoiminnan tuottavuus 2017-2019

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Kansalaispalvelujen palvelutoiminnan tuottavuus, painotetut hakemukset (kpl/htv*)	394	390	446	415	3

* Mittari sisältää vahingonkorvaustoiminnan ja laiminlyöntimaksujen määräämisen.

Kansalaispalvelujen palvelutoiminnan tuottavuus parani edelliseen vuoden verrattuna mutta ei yltänyt tavoitteeseen. Erityisen hyvää kehitystä oli

työ- ja sotilastapaturmien korvaushakemuskäsittelyn sekä työtapaturmavakuutuksen laiminlyöntihakemusten käsittelyn osalta. Työ- ja sotilastapaturmien korvaushakemusten tuottavuuden hyvään kehitykseen vaikutti digitalisoitu palveluympäristö, joka vähensi myös ylitöiden tarvetta. Työtapaturmavakuutuksen laiminlyöntihakemusten tehokkuuden lisäystä selittää manuaalisen käsittelyn osittainen robotisointi.

Tehokkuus heikkeni erityisesti rikosvahinkojen, liikennevakuuttamisen laiminlyöntien ja syyttömästi vangittujen osalta. Liikennevakuuttamisen laiminlyöntiasioissa vastineiden ja valitusten käsittely lisääntyi merkittävästi. Mittaustavan vuoksi myös vähemmän työllistävien lajien tehokkuuden heikkeneminen näkyy mittarissa suhteellisen voimakkaasti, vaikka työllistävyydeltään merkittävien lajien (tapaturmat) tehokkuus parani huomattavasti.

Viedään resurssien puitteissa meneillään olevat Valtiokonttorin palveluiden digitalisointihankkeet loppuun. (Digitalisaatio; kärkihanke 1 ja Reformi 2)

- Toteutetaan palveluiden digitalisointi asiakaslähtöisesti sähköisen asiointialustan varaan erillisen suunnitelman mukaisesti.
- Toteutetaan lainsäädännön muutoksista johtuvat muutokset liittyen Kansalliseen tulorekisteriin, veteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin, eläkevakuuttamisen laiminlyöntimaksuihin ja varusmiesten lisäturvaan.
- Jatketaan robotisoinnin kehittämistä piloteista saatujen kokemusten pohjalta.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Palveluiden digitalisointi asiakaslähtöisesti sähköisen asiointialustan varaan

Valtiokonttori on jatkanut palvelujen digitalisaatiota. Vuoden aikana Valtiokonttorin pilvipohjainen digitaalinen palvelualusta siirrettiin Valtorin tuoteistamaan ympäristöön helpomman ylläpidettävyyden vuoksi. Samalla myös sähköisten asiointipalvelujen toimittaja kilpailutettiin uudelleen.

Valtiokonttori aloitti myös digitaalisten palveluiden hallintarakenteiden kehittämisen, joiden tavoitteena on varmistaa uudessa alustassa sujuva, kustannustehokas ja tietoturvallinen palvelutuotanto sekä niiden kehittäminen. Valtiokonttorin arkkitehtuurin ja palveluiden siirto laajasti pilviteknologioiden päälle on käynnissä.

Vuonna 2019 Valtiokonttorin kotisivusto siirrettiin uudelle palvelualustalle ja rikosvahinkojen palvelu digitalisoitiin uudelle alustalle. Uudistus mahdollisti luopumisen erillisestä, jo vanhentuneesta kotisivustoalustasta.

Sähköisen asioinnin edellytyksenä on Valtiokonttorin asianhallintajärjestelmä (Valtikka), joka muodostaa Valtiokonttorille digitaalisen asian- ja dokumenttienhallinnan sekä arkistoinnin tukipalvelun. Kuluvan vuoden aikana jatkettiin kansalaispalveluiden ja hallinnon prosessien tuontia digitaaliseen asianhallintaan ja laajennettiin asianhallintapalvelun piiriin rahotustoiminnan prosesseja. Vuoden aikana myös valmisteltiin Valtikan versiovaihto ja sen taustalla tarvittava arkkitehtuurin kehittäminen tukemaan digitaalista dokumenttien ja asianhallintaa.

Lainsäädännön muutokset

Kansallisen tulorekisterin vaatimat muutokset korvausjärjestelmiin ja -prosesseihin etenivät alkuvuodesta hyvää vauhtia, kunnes kesäkuussa tuli tieto tulorekisterin käyttöönoton viivästymisestä vuodella alkuperäisestä aikataulusta etuuksien ja eläkkeiden ilmoittamisen osalta. Valtiokonttorin tulorekisterihankkeen toteutustyöt keskeytettiin toistaiseksi viivästyksen johdosta. Tulorekisteriin tallennettuja palkkatietoja Valtiokonttori on päässyt hyödyntämään alkuperäisen aikataulun mukaisesti jo vuoden 2020 alusta alkaen. Eläkkeiden ja etuuksien osalta tulorekisterin käyttöönotto tapahtuu 1.1.2021.

Eläkevakuuttamisen laiminlyöntimaksuihin ja varusmiesten lisäturvaan liittyvät muutokset ovat edenneet suunnitellusti.

Veteraanien kotona asumista tukevat palvelut tulivat lakisääteisiksi marraskuun 2019 alusta lähtien. Lakimuutoksen johdosta uusi järjestelmä kilpailutettiin. Järjestelmä ja uudet palvelut otettiin käyttöön aikataulun mukaisesti.

Valtiokonttori teki vuoden 2018 alussa sosiaali- ja terveysministeriön pyynnöstä laskelmia veteraanilakimuutoksen mahdollisista kustannuksista ministeriön antamien periaatteiden mukaan. Valtiokonttori totesi sekä laskelmissaan että lausunnossaan valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaostolle, että määrärahan todellista tarvetta on useista seikoista johtuen vaikea arvioida. Kuntien syyskuussa 2019 esittämät arviot määrärahatarpeesta ylittivät huomattavasti Valtiokonttorin alkuvuodesta 2018 tekemät arviot.

Robotisoinnin kehittäminen

Valtiokonttori on jatkanut robotisoinnin kehittämistä pilotoinnista saatujen kokemusten pohjalta. Kansalaispalveluissa on tuotantokäytössä yhdeksän ohjelmistorobottia. Robottien määrää on tarkoitus vielä kasvattaa. Ohjelmistorobotteja on käytössä Kansalaispalvelujen korvauspalveluprosesseissa sekä sotainvalidiasioiden käsittelyprosesseissa.

Liikennevakuutuksen laiminlyöntimaksujen prosessissa toteutettiin erillismäärärahalla onnistunut lohkoketjuteknologiakokeilu. Lohkoketjujen tuotantokäyttö edellyttäisi valtionhallinnon ja vakuutusyhtiöiden yhteistä investointia. Keskustelua asianosaisten kanssa jatketaan tähän liittyen.

Kuntien/maakuntien taloustietopalvelun toteutus hankesuunnitelman mukaisesti siten, että jatkuva palvelu voi alkaa vuoden 2020 alusta talousarviotietojen osalta ja vuoden 2021 alusta toteutumatietojen osalta.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Kuntien/maakuntien taloustietopalvelun toteutus on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti. Valtiokonttorilla on vuoden 2020 alusta lähtien ollut valmiudet ottaa vastaan kuntien ja kuntayhtymien talousarvio- ja suunnitelmatietoja.

Maakunta- ja sote-uudistuksen kariutuminen aiheutti muutostyötä taksonomioiden määrittelyyn ja aikatauluviivästyksiä. Kuntia koskevien velvoitavien säädösten, ohjeiden ja taksonomioiden valmistumisen viivästyminen on osaltaan kaventanut kuntien testausmahdollisuuksia, jolla voi olla vaikutusta vastaanotettavan tiedon laadussa.

Jatketaan työelämän kehittämispalveluiden (Kaiku-palvelut) tuottamista valtion kanalta strategisten kehittämistarpeen kohteisiin ja käytetään Kaiku-hankerahoitusta valtiotasoiseen osaamisen kehittämiseen erityisesti organisaatioiden digimurroksen muutos- ja toimeenpanokykyyn sekä useita virastoja samanaikaisesti koskeviin kehittämishankkeisiin.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Vuoden 2019 aikana kahdeksalla eri hallinnonalalla oli käynnissä yhteensä noin neljäkymmentä Kaiku-hanketta, joista vuonna 2019 rahoitusta saaneita oli 28. Valtiokonttori ohjaa asiakasvirastoja jo hankkeen suunnitteluvaiheessa verkostoitumaan ja hakemaan kehittämiskumppaneita muista virastoista. Vuonna 2019 rahoitusta saaneita hankkeista hieman yli kolmasosa (2018: neljäsosa) kohdistui verkostomaiseen toimintaan tai useampaan virastoon. Kehittämishankkeiden keskeisinä teemoina olivat muutoksen tukeminen uudistuvassa työssä ja organisaatioissa, johtamisen ja työyhteisön toimivuuden tukeminen ja uudistuminen sekä verkostomaisen toiminnan edistäminen.

Valtiokonttori toteutti valtionhallinnon toimijoille ja verkostoille yhteensä noin 15 työpajaa, tapahtumaa ja valmennusprosessia, joissa käsiteltiin uuden työn haasteita ja mm. valmentavaa työtettä, dialogisuutta, systemiajattelua, ilmiölähtöisyyttä ja ennakointia virastojen kehittämistyökaluina työn murroksessa. Valtiokonttori on osallistunut Työ 2.0 Lab yhteiskehittely- ja oppimistilakokeilun valmisteluun ja käyttöönottoon ja toiminut kumppanina valtiovarainministeriön käynnistämän Henkilöstöjohtamisen uudistusohjelman toteuttamisessa. Vuoden aikana käynnistettiin myös Valtiolla.fi -sivuston kehitystyö, jonka tavoitteena on luoda valtion työelämää ja kehittämistä esittelevä valtionhallinnon yhteinen, julkinen verkkosivusto.

Huolehditaan valtiontalouden strategisesta taloustietotuotannosta ja valmistellaan valtion konsernilaskennan käyttöönottoa yhteisen tiekartan mukaisesti sekä toteutetaan valtion maksuliikkeen, laskentatoimen ja hankintatoimen jatkuvaa ohjausta.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiontalouden strateginen taloustietotuotanto

Valtion keskuskirjanpito, valtuusseuranta ja valtiontalouden kuukausiraportointi on hoidettu säädösten ja hyvän kirjanpitoalan mukaisesti annettujen aikataulujen puitteissa. Ehdotus valtion tilinpäätökseksi, kokonaislaskelmat sekä valtiovarainministeriön kanssa erikseen sovitut analyysit hallituksen vuosikertomukseen valmistuivat aikataulussaan mukaan lukien investointien erittely lajeittain.

Valtiokonttori on osallistunut EPSAS-työhön niin kansallisessa kuin EU-tason työryhmässä. IPSAS-standardien sovellettavuuteen valtionhallinnossa liittyvän selvitystyön sisältösuunnitelman ensimmäinen versio on tehty. Selvitys on tarkoitus tehdä vuonna 2021. Työ edellyttää lisäresurssointia.

Valtion konsernilaskennan käyttöönotto

Valtion konsernilaskennan käyttöönottoa on valmisteltu yhteisen tiekartan mukaisesti. Tiekartan valmistelun ensimmäisenä vaiheena on uudistettu talousarvio- ja rahastotalouden sisäisten erien eliminointia yhteistyössä Palkeiden kanssa. Uudistetut eliminoinnit otetaan käyttöön vuoden 2020 alussa. Vuosien 2020 - 2021 aikana toimeenpantavista tehtävistä on laadittu valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välinen yhteistyösopimus.

Tampereen yliopiston kanssa on käyty keskustelua konsernilaskennan arvioinnin ja tarkastelun tekemisestä yli budjetti- ja rahastotalouden menevän konsernilaskennan toimeenpanon tavoitteista ja hyödyistä eli ns. tarveselvityksen tekemisestä. Tarveselvitys tullaan tekemään osin yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa.

Valtion maksuliikkeen, laskentatoimen ja hankintatoimen jatkuva ohjaus

Kirjanpitoyksiköitä on ohjattu ja tuettu antamalla määräyksiä ja ohjeita sekä neuvontapalveluita. Erityisenä painopisteenä on ollut sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Riskienhallinnan näkökulmaa on tuotu esille asiakasryhmällä teetetyssä virastojen vastuulla olevien taloushallinnon prosessien riskianalyysissä ja riskien kontrollitarpeiden tunnistamisessa. Ensimmäinen versio taloushallinnon prosessien kontroleista on kuvattu ja kontrollit on käyty läpi Valtiotalouden tarkastusviraston ja valtiovarainministeriön kanssa. Työ jatkuu vuonna 2020.

Kirjanpitoyksiköitä on myös ohjattu ja tuettu valtion yhteisen kustannuslaskentamallin käyttöön. Malli on kevyesti käyttöönotettavissa eikä sen käyttöönotto vaadi järjestelmäinvestointia. Lisäksi raportoinnissa voidaan hyödyntää Kieku-tietojärjestelmää. Mallista saadut kokemukset ovat pääsääntöisesti positiivisia ja sen on koettu lisäävän yleistä kustannustietoisuutta.

Malli on määritelty ja/tai käytössä yhteensä 12 kirjanpitoyksikössä. Ministeriöiden käyttöönottojen osalta on aloitettu yhteistyö Valtioneuvoston kanslian kanssa tavoitteena yhtenäistää myös ministeriöiden kustannuslaskentaa. Vuonna 2020 laskentamallin toiminnallisuutta käydään läpi yhdessä Valtiotalouden tarkastusviraston kanssa.

Toteutetaan valtiovarainministeriön kanssa sovitut Hankintojen digitalisointi -ohjelman tehtävät sekä laaditaan osana hankintatoimen prosessinomistajan tehtävää valtion hankintatoimen tilannekuva, kuvataan ja tarkennetaan eri toimijoiden vastuita ja tehtäviä hankintatoimessa ja jatketaan hankintatoimen verkostotoimintaa.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori on toteuttanut Valtion hankintojen digitalisointi- toteutusohjelman ohjaus-, suunnittelu- ja koordinoitavia tehtäviä sekä toimintatapamuuksien tehtäväkokonaisuuksia valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaan. Erillisinä ohjelmaan kuuluvina tehtävinä on mm. tuotettu ja pilotoitu

hankintatoimen yhteinen mittaristo, laadittu tilaustapa- ja laskuautomaatio-suositukset valtionhallinnon sisäisille laskuttajille, tehty sopimushallinnan nykytilan selvitys, kehitetty Handi.fi -sivustoa ja valmisteltu vuoden 2020 alkupuolella jokaisen kirjanpitoyksikön kanssa toteutettavia muutosjohtamisen tapaamisia sekä valmisteltu ohjelman loppuraportointia.

Tarpeesta sopimukseen sekä tilaamisen prosessiohjaajan roolin haltuunottoa on aloitettu järjestämällä kaksi työpajaa muiden konsernitoimijoiden kanssa hankintatoimen kehittämistyön menettelytavoista sopimiseksi. Tältä pohjalta on laadittu valtiovarainministeriölle ehdotus yhteistyöfoorumin asettamisesta.

Suomi.fi maksut- palvelun markkinointi yhteistyössä VRK:n ja palveluntuottajan kanssa sekä palvelun käytön systemaattinen laajentaminen.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Suomi.fi maksut-palvelun markkinointia on tehty vuoden ajan monin eri tavoin markkinointisuunnitelman mukaisesti: palvelua on esitelty kunnissa, palvelusta on julkaistu markkinointivideoita ja järjestetty palvelua esitteleviä Webinaareja. Lisäksi on pidetty yksittäisiä tiedotustilaisuuksia ja palvelua on markkinoitu uutiskirjeissä.

Vuoden 2020 markkinointisuunnitelman kohdennetun markkinoinnin laadintaa varten Valtiokonttori on toteuttanut kyselyn sekä valtio- että kuntasektoreille tavoitteena tunnistaa organisaatiot ja palvelut, joissa verkko-maksaminen ja Suomi.fi-maksut -palvelun voisi ottaa käyttöön. Valtiohallinnon kysely toteutettiin loppuvuodesta ja kuntasektorin kysely toteutetaan alkuvuodesta 2020.

Tuotetaan analysointi- ja raportointipalveluita ja rakennetaan tietojohdamisen toimintatapoja ja kulttuuria valtionhallinnossa sekä kootaan konsernitietoja yhteisesti saataville yhteistyössä konsernitoimijoiden ja virastojen kanssa osana tietokiri-hankkeen toimeenpanoa. Valtiokonttori valmistautuu järjestämään vuodesta 2020 alkaen analysointi- ja raportointipalvelun jatkuvan palvelun ja tiedolla johtamisen palvelujen rakentamisen valtioyhteisölle osaksi palvelutoimintaansa.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Analyysointi- ja raportointipalvelu

Valtiokonttori on tuottanut valtiovarainministeriön kanssa sovitun palvelumallin mukaisesti analysointi- ja raportointipalvelua valtion toimijoille yhteistyössä muiden konsernitoimijoiden kanssa. Vuoden aikana on toteutettu 50 analysointitoimeksiantoa. Painopistettä pyritään siirtämään yhä enemmän Valtioneuvoston tietotarpeisiin sekä koko hallintoon skaalautuvaan toimintaan. Toiminnan optimoimiseksi ja päällekkäisen työn välttämiseksi analysointipalvelu toimii tiiviissä yhteistyössä Palkeiden kanssa. Analysointipalvelun tuottamisesta tavoiteltavassa laajuudessa käydään keskustelua valtiovarainministeriön kanssa.

Tietojohtamisen toimintatavat ja kulttuuri

Tietojohtamisen toimintatapoja ja kulttuuria on edistetty toteuttamalla valtionhallinnon henkilöstön käyttöön tietojohtamisen eOppiva-kurssi yhteistyössä valtiovarainministeriön, HAUS:n ja Tampereen yliopiston tietojohtamisen asiantuntijoiden kanssa. Samalla tiedolla johtamista on viety osaksi HAUS:n olemassa olevaa koulutustarjontaa.

Valtiovarainministeriön JulkICT:n data- ja analytiikkaosaajien verkosto on otettu osaksi Tietokiriä. Verkostoa on aktivoitu ja sitä hyödynnetään "Lainaa analyttikko päiväksi" -konseptin suunnittelussa ja toteutuksessa.

Valtiokonttorin analysointipalvelutoiminnasta on saatu hyvää palautetta asiakkailta ja toimintaa on tehty laajemmin näkyväksi mm. Valtio Expo-tapahtumassa.

Konsernitietojen kokoaminen

Tutkihallintoa.fi -palvelu julkaistiin loppuvuodesta ja palvelu avattiin julkiseksi vuoden 2020 alusta. Palvelusta on saatavissa Netra.fi-palvelua vastaavia valtionhallinnon tietoja. Kuntatalouden osalta palvelussa on valmiudet julkaista kuntien ja kuntayhtymien talousarvio- ja suunnitelmätietoja vuoden 2020 alusta lukien. Tutkihallintoa.fi palvelu kokoaa jatkossa yhteen julkiseen palveluun sekä valtion talous-, henkilöstö- ja tuloksellisuustiedot että kuntien taloustiedot. Netra.fi-palvelu ajetaan alas keväällä 2020.

Tietoalusta- ja rajapintapalvelun kehittämisessä luotiin tekninen ja toiminnallinen perusta palvelun jatkokehittämiselle tuleville vuosille. Tietoalusta perustettiin arkkitehtuurin mukaisesti luoden kyvykkyys ottaa konsernitietolähteestä tieto alustalle. Tietokirin kehittämistä ja monitoimijahankkeen johtamista tukemaan toteutettiin PMO-toiminto (project management office), jonka varaan on myöhemmin mahdollista laajentaa hallitusti Tietokirin kehittämistä eri tietotuotteisiin.

Osana Tietoalusta- ja rajapintapalvelun toteuttamista suunniteltiin ja toteutettiin Tietokiri-hankkeelle konsernitietojen käyttämisen vaatimustenarviointi, jonka tuloksia hyödynnettiin sekä palvelun kehittämisessä että lainsäädäntötyössä. Edelleen suunniteltiin ja toteutettiin ensimmäiset osat tietosuojaan syventävästä koulutuksesta tietokirin toimijoille varmistamaan vaatimusten ja lainmukainen osaaminen palvelun tuottamisessa.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Taulukko 3: Toiminnan taloudellisuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Antolainauksen tehokkuusluku *	715	781	750	821	3
Toimitilatehokkuus m2/htv	14,7	16,0	18	16,8	4

* Uusi mittari otettu käyttöön syksyllä 2018

Antolainauksen tehokkuuslukumittarina käytetään riskipainotettua suoraa ja korkotukilainakantaa. Tehokkuutta mitataan olemassa olevan laina- ja takauksen hallinnoimiseen ja hoitamiseen käytetyillä henkilötyövuosilla suhteessa euromääräiseen laina- ja takaukseen kuhunkin vastuukantaan arvioidun sitoutuneen työmäärän mukaisesti. Vastuukannat ovat normaali lainakanta, ongelmaluotot, korkotukilainat ja takaukset.

Vuoden 2019 lopun tehokkuusluku oli 821. Kyseinen luku kertoo toiminnan tehokkuuden positiivisesta kehityksestä, mutta osittain henkilös-
surssien kustannuksella. Henkilömäärä on liian pieni suhteessa hallinnoit-
tavaan ja hoidettavaan vastuukantaan. Tavoitteena on saada tilannetta
korjattua vuoden 2020 loppuun mennessä.

Antolainauksen tehokkuuslukumittaria muutetaan vuodelle 2020. Tehok-
kuusmittarina käytetään jatkossa ryhmäkohtaista henkilötyöpanosta suh-
teutettuna ryhmäkohtaisiin työtehtäviin.

Toimitilatehokkuus on toteutunut tavoitetason mukaisesti mutta heikenty-
nyt viime vuodesta. Tämä johtuu siitä, että toimitilat ovat pysyneet sa-
mana mutta henkilöstöä on ollut edellisvuotta vähemmän. Syksyllä 2018
osa Valtiokonttorin henkilöstöstä siirtyi Palkeisiin ja vuodenvaihteessa Di-
gitalisaation tuki – toiminta (D9) Valtiokonttorissa päättyi.

Osana velanhallinnan operatiivisten riskien minimointia tähtäävää työtä aloitetaan
Back Office –toiminnan prosessien ja järjestelmien nykyaikaistaminen ml. kassaen-
nustamisen prosessit ja järjestelmät.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Velanhallinnan kehityssuunnitelma ja yleisen tason kokonaisarkkitehtuuri-
kuvaus valmistuivat lokakuussa 2019 yhteistyössä ulkopuolisen konsultin
kanssa. Arkkitehtuuri luo pohjan velanhallinnan Back Office –toiminnan
prosessien ja järjestelmien nykyaikaistamiselle. Kehittämistyön tavoit-
teena on velanhallinnan operatiivisten riskien minimointi. Kehityssuunnitel-
man pohjalta käynnistyy vuonna 2020 kolme laajaa projektia: kassanhal-
linnan kehittäminen, tiedonhallinnan kehittäminen ja prosessien nykyai-
kaistaminen. Kaikkiin projekteihin liittyy tietojärjestelmien kehittäminen
osana prosessien modernisointia.

Toimintavarmuuden tukemiseksi suoritetaan WSS-velanhoitojärjestelmän välttämättömät päivitykset vuoden 2019 aikana.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

WSS-velanhoitojärjestelmän välttämättömät päivitykset on tehty.

Valmistellaan nykyisiltä sairaanhoitopiireiltä ja erityishuoltopiireiltä maakunnille siirtyville veloille ja leasing-sopimuksille myönnettävien valtiontakausten hallinnointi osana sote- ja maakuntauudistusta (3v). (Reformi 4)

Tavoitteesta on luovuttu, arvosana 1.

Vuoden 2019 kehyspäätöksessä on Valtiokonttorin toimintamenoista vähennetty sote- ja maakuntauudistukseen vuosille 2020 – 2022 saatu rahoitus, minkä johdosta Valtiokonttori on keskeyttänyt valtiontakausten hallinnointiin liittyvän valmistelutyön. Valtiokonttori jää odottamaan virallista päätöstä sote- ja maakuntauudistuksen jatkosta ja uuden määrärahan myöntämistä uudistuksen toteuttamiseksi.

Kehitetään velanhallinnan riskienhallintaa ja raportointia soveltuvin osin finanssialan standardeja vastaaviksi.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Uudistettu velanhallinnan vuosikatsaus ilmestyi aikataulun mukaisesti helmikuussa 2019. Rakenteeltaan ja ulkoasultaan modernisoitu valtionvelka.fi -sivusto julkaistiin 27.5.2019. Luottoriskianalyysin ja -raportoinnin kehitystyö toteutui suunnitelmien mukaisesti, uusi työväline luottoriskianalyysiin otettiin käyttöön elokuussa 2019.

Kehitetään valtion velan korkoriskinhallinnassa käytettyjen johdannaisten vakuudenhallintaa (2-puolinen CSA -vakuus) (3v).

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Neuvottelut johdannaisvastapuolten kanssa kaksisuuntaisesta CSA-sopimuksesta ovat edenneet. Kaksisuuntainen VM CSA 2016 -sopimus allekirjoitettiin vuoden 2019 loppuun mennessä Nomura International plc:n, Merrill Lynchin (BAML), Goldman Sachs Internationalin, Credit Agricole CIBn, Citin, Natwest Marketsin ja Danske Bankin kanssa. Projekti jatkuu vuonna 2020.

Kehitetään valtion myöntämien luottojen vakuushallintaa (3v). Kehittämisessä otetaan huomioon valtiontakauksien riskienhallinnan kehittämisen ja sosiaalisen asuntorahoituksen vakuusarvomallin kattavan käyttöönottamisen asettamat vaatimukset.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Uusi vakuushallintajärjestelmä on kilpailutettu ja järjestelmän käyttöönottoprojekti aloitettu. Uuteen vakuushallintajärjestelmään pyritään rakentamaan valmiudet valtion täytetakauksellisen lainakannan vakuuksien käsittelyyn ja vakuusarvon laskentaan. Lainanmyöntäjäpankit tullaan velvoittamaan siirtämään myös kiinteistövakuuksien tiedot Valtiokonttoriin, jolloin vakuustietoja on mahdollisuus hyödyntää vakuusriskiarvioinnissa.

Toteutetaan valtion maksuliikkeen ja laskujenvälityksen operaattoripalveluiden kilpailutus valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesti vuoden 2019 aikana ja huolehditaan valtion maksuliikkeen ja laskujenvälityksen jatkuvasta toiminnasta sekä riskienhallinta- ja jatkuvuussuunnittelusta.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtion maksuliikkeen ja laskujenvälityksen operaattoripalveluiden kilpailutukset toteutettiin vuoden 2019 aikana. Valtiovarainministeriö päätti valtion maksuliikkeen ensimmäiseksi pankiksi Danske Bank A/S, Suomen sivuliikkeen ja toiseksi pankiksi Nordea Bank Abp:n sekä huoltovarmuuspankiksi OP Yrityspankki Oyj:n. Tavoitteena on solmia hankintasopimukset alkuvuodesta 2020.

Laskujenvälityksen operaattoripalvelujen kilpailuttaminen jaettiin kahteen osaan, verkkolaskujen välityspalvelu ja laskujen digitointipalvelu. Kummankin kilpailutuksen voitti Posti Messaging Oy.

Kilpailutettujen maksuliikepalvelujen käyttöönoton valmistelut on aloitettu huolehtien jatkuvasti myös valtion maksuliikkeen ja laskujenvälityksen jatkuvasta toiminnasta. Palvelujen toimivuutta seurataan ja pyritään kehittämään myös yhteistyöryhmissä: Maksuliikkeen ja laskujenvälityspalvelujen toimivuudesta raportoidaan maksuliikkeen yhteistoimintaryhmälle ja palvelutoimintaa seurataan myös sopimuspankkien ja valtion välisissä yhteistyöryhmissä. Suomi.fi-maksut -palvelun toimivuudesta raportoidaan Suomi.fi -palveluiden strategiselle ohjausryhmälle. Lisäksi palvelun tarjoajan ja valtion välisessä yhteistoimintaryhmässä seurataan erillisen kehittämissuunnitelman toteutumista. Suomi.fi:n asiakastyöryhmä kokoontui ensimmäisen kerran syyskuun alussa.

Viime vuonna laadittiin Suomi.fi maksujen osalta jatkuvuussuunnitelma. Maksuliikkeen kehittämissuunnitelman mukaiseen riskien arviointiin ei ole voitu panostaa, koska kehittämissuunnitelmassa esitettyä lisärahoitusta ei ole ollut käytettävissä.

Rahoitus

Valtiokonttorin toimintamenomomentin (28.20.01) toteumista ja erillisrahoitusta käsitellään kappaleessa 1.7. Tilinpäätösanalyysi ja henkilötyötä kappaleessa 1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.

1.3.3 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina

Työpanos ja kustannukset toiminnoittain -taulukoissa on esitetty Valtiokonttorin keskeisten palveluprosessien toimintokohtaiset työpanokset ja kustannukset.

Taulukko 4: Työpanos ja kustannukset toiminnoittain: Valtion rahoitustoiminta

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Asuntolainoitus				
<i>Työpanos (htv)</i>	16,9	14,4	15,2	6 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	2 925	2 629	3 053	16 %
Korkotuet ja valtiontakaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	6,9	7,1	6,4	-11 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 029	1 173	1 022	-13 %
Valtionvelka				
<i>Työpanos (htv)</i>	22,9	24,1	24,8	3 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	5 306	5 767	6 347	10 %
Yritys- ja muut lainat				
<i>Työpanos (htv)</i>	7,0	7,2	7,8	9 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 018	1 131	1 294	14 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	53,8	52,8	54,2	3 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	10 279	10 701	11 716	9 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Valtion rahoitustoiminnan kaikkien toimintojen työpanos palasi vuoden 2017 tasolle. Toiminnoille kohdistui välillisiä kustannuksia edellisvuotta enemmän johtuen toimintojen suhteellisen osuuden kasvusta Valtiokonttorin kaikista ydintoiminnoista, jota selittää Valtiokonttorin tehtävissä tapahtuneet muutokset. *Asuntolainoituksen* kustannusten kasvua selittää toiminnan digitalisointihankkeet. Vuoden aikana antolainauksen prosesseja vietiin Valtiokonttorin keskitetyn asianhallintajärjestelmän (Valtikka) piiriin ja uusi vakuushallintajärjestelmä kilpailutettiin ja järjestelmän käyttöönottoprojekti aloitettiin. *Korkotukien ja valtiontakausten* työpanos laski edellisvuoteen verrattuna johtuen rekrytointiviiveistä kun taas *Yritys- ja muut lainat* -toimintoryhmän työpanos kasvoi rekrytointiviiveiden jälkeen. *Valtionvelan* kustannukset nousivat ICT-menojen kasvun johdosta.

Taulukko 5: Valtiontalous, valtion talousarvio ja taloudenhoito, valtion varat ja varallisuus sekä maksupolitiikan ja maksujen yleiset perusteet, toimintamenot

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Tietotuotanto				
Työpanos (htv)	6,2	5,6		-
Kustannukset (1000€)	1 323	1 111		-
Talousprosessien ohjaus				
Työpanos (htv)	8,2	8,3		-
Kustannukset (1000€)	1 409	1 474		-
Hallinnolliset järjestelmät				
Työpanos (htv)	0,9	0,0		-
Kustannukset (1000€)	655	0		-
Valtion taloushallinnon ohjaus				
Työpanos (htv)			9,3	-
Kustannukset (1000€)			1 704	-
Valtion maksuliikkeen ohjaus				
Työpanos (htv)			4,8	-
Kustannukset (1000€)			1 303	-
Muut				
Työpanos (htv)	0,4	0,1	0,7	509 %
Kustannukset (1000€)	122	37	80	116 %
Yhteensä				
Työpanos (htv)	15,6	14,0	14,9	6 %
Kustannukset (1000€)	3 508	2 621	3 087	18 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Taulukko 6: Valtiontalous, valtion talousarvio ja taloudenhoito, valtion varat ja varallisuus sekä maksupolitiikan ja maksujen yleiset perusteet, erillisiä rahoituksia

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Talousprosessien ohjaus				
Työpanos (htv)	0,9	1,7		-
Kustannukset (1000€)	150	320		-
Yhteensä				
Työpanos (htv)	0,9	1,7	0,0	-
Kustannukset (1000€)	150	320	0	-

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Toimintohierarkiaa uudistettiin vuonna 2019, mistä johtuen vuodet eivät ole vertailukelpoisia toimintoryhmittäin. Toimintamenoilla ja erillismäärärahalla rahoitettu työpanos ja kustannukset on esitetty omissa taulukoissa 5 ja 6.

Valtion taloushallinnon ohjaustoimintoihin käytetty työpanos oli edellisvuoden tasolla. Vuoden aikana toteutettiin talousarvio- ja rahastotalouden sisäisten erien eliminointien uudistusprojekti yhteistyössä Palkeiden kanssa. Uudistetut eliminoinnit otetaan käyttöön vuoden 2020 alusta lukien.

Valtion maksuliikkeen ohjauksen -toimintoryhmän henkilötyövuodet ja välittömät kustannukset kasvoivat edellisvuodesta johtuen maksuliikepalveluiden ja laskujenvälitys- ja palveluiden kilpailutuksiin liittyvistä tehtävistä sekä käyttöönottojen valmistelutoimenpiteistä.

Talouden tietotuotantoon kuulunut valtion keskuskirjanpito integrointiin valtion yhteiseen talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmään (Kieku) alkuvuodesta 2018, jolloin sitä vastaavan järjestelmäosuuden omistajuus siirtyi Palkeisiin. *Talouden hallinnollisiin järjestelmiin* sisältynyt Tilha-tilaustenhallintajärjestelmä siirtyi Palkeisiin vuoden 2018 alussa.

Handi-ohjelmaan toteutuksen ohjelma- ja muutosjohtamisen tehtävien henkilötyövuodet ja kustannukset on esitetty vuonna 2019 *Hankintatoimen kehittäminen* -toimintoryhmässä (aiemmin osana *Talousprosessien ohjausta*) taulukossa 8.

Taulukko 7: Julkishallinnon yleinen kehittäminen sekä valtionhallinnon rakenteiden, ohjausjärjestelmien ja toiminnan kehittäminen, toimintamenot

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Kunta- ja maakuntatalouden tietopalvelu				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,3	0,4		-
<i>Kustannukset (1000€)</i>	22	35		-
Analysointi- ja raportointipalvelu				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,1	3,6		-
<i>Kustannukset (1000€)</i>	398	520		-
Tietojohdamisen kehittäminen				
<i>Työpanos (htv)</i>			6,3	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>			1 172	-
Kunta- ja maakuntatalouden kehittäminen				
<i>Työpanos (htv)</i>			0,2	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>			25	-
Tulosohjauksen kehittäminen				
<i>Työpanos (htv)</i>			0,4	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>			136	-
Hankintatoimen kehittäminen				
<i>Työpanos (htv)</i>			0,0	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>			5	-
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,5	4,0	6,9	70 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	421	555	1 338	141 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Taulukko 8: Julkishallinnon yleinen kehittäminen sekä valtionhallinnon rakenteiden, ohjausjärjestelmien ja toiminnan kehittäminen, erillisrahoitus

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Kunta- ja maakuntatalouden tietopalvelu				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,7	1,4		-
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 444	1 353		-
Analysointi- ja raportointipalvelu				
<i>Työpanos (htv)</i>		1,7		-
<i>Kustannukset (1000€)</i>	8	300		-
Tietojohtamisen kehittäminen				
<i>Työpanos (htv)</i>			1,7	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>			555	-
Kunta- ja maakuntatalouden kehittäminen				
<i>Työpanos (htv)</i>			2,2	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>			1 584	-
Hankintatoimen kehittäminen				
<i>Työpanos (htv)</i>			2,1	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>			374	-
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,7	3,0	6,0	96 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1452	1654	2513	52 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Toimintohierarkiaa uudistettiin vuonna 2019, mistä syystä vuodet eivät ole vertailukelpoisia toimintoryhmittäin. Toimintomenolla ja erillismäärärahalla rahoitettu työpanos ja kustannukset on esitetty omissa taulukoissa 7 ja 8.

Kunta- ja maakuntatalouden kehittämiseen (aiemmin Kunta- ja maakuntatalouden tietopalvelu) liittyvä toiminta alkoi vuonna 2016, joka näkyy työpanoksen ja kustannuksien kasvuna. Vuoden aikana saavutettiin valmiudet vastaanottaa kuntien ja kuntayhtymien talousarvio- ja suunnitelmätiedot vuoden 2020 alusta lukien ja valmistauduttiin tuotannon aloittamiseen.

Tietojohtamisen kehittämiseen (aiemmin analysointi- ja raportointipalvelu) liittyvä toiminta alkoi vuonna 2017, jolloin Valtiokonttori sai tehtäväkseen uudistaa Valtiokonttorin raportointipalvelut keskitetyksi analysointi- ja raportointipalveluksi. Analyysipalvelutuotanto on kehittynyt ja laajentunut tavoitteen mukaisesti. Vuoden aikana perustettiin raportointi- ja analysointitietojen käsittelyä tukeva tietöalusta ja loppuvuodesta julkaistiin Tutkihallinto.fi -palvelu, joka avattiin kokonaan julkiseksi vuoden 2020 alusta. Vuoden aikana kehitettiin myös taksonomioiden hallintajärjestelmän ja Suomi.fi-yhteentoimivuusalustan välisiä integraatioita. Vuonna 2019 toimintoryhmä sisälsi myös Netra-palvelun (aiemmin osana *Tietotuotantoa*, taulukko 5) kustannukset ja työpanoksen. Toimintoja rahoitettiin vuonna 2019 toimintamenoilla sekä erillismäärärahalla.

Tulosohjauksen kehittämisen (aiemmin osana Tietotuotantoa, taulukko 5) eli Valtion tulostietojärjestelmän (tulto) työpanokset ja kustannukset säilyivät edellisvuoden tasolla.

Hankintatoimen kehittämisen (aiemmin osana Talousprosessien ohjaus -toimintohierarkiaa, taulukko 6) työpanokset kasvoivat edellisvuodesta. Vuoden aikana Valtiokonttorille osoitettuja valtion hankintojen digitalisointi- toteutusohjelman ohjaus-, suunnittelu- ja koordinoitavien sekä toimintatapamuutoksen tehtäväkokonaisuuksia toteutettiin valtiovarainministeriön toimeksiannon mukaisesti. Hanke päättyi 31.3.2020.

Taulukko 9: Valtionhallinnon tietohallinnon ohjaus, sähköisen asioinnin ja tietoturvallisuuden yleiset perusteet, valtion ja kuntien tietohallintoyhteistyö sekä valtioneuvoston yhteinen tietohallinto, toimintamenot

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Verkkomaksaminen/Suomi.fi-maksut				
<i>Työpanos (htv)</i>	2,2	0,9	0,8	-7 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	696	417	411	-1 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Taulukko 10: Valtionhallinnon tietohallinnon ohjaus, sähköisen asioinnin ja tietoturvallisuuden yleiset perusteet, valtion ja kuntien tietohallintoyhteistyö sekä valtioneuvoston yhteinen tietohallinto, erillisrahoitus

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Verkkomaksaminen/Suomi.fi-maksut				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,0	0,0	0,0	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>	754	1 503	2 014	34 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Toimintomenolla ja erillismäärärahalla rahoitettu työpanos ja kustannukset on esitetty omissa taulukoissa 9 ja 10.

Verkkomaksamisen palvelu (Suomi.fi maksut-palvelu) otettiin käyttöön vuonna 2017. Valtiokonttori vastaa palvelun hallinnoinnista. Suomi.fi-maksut on verkkomaksamisen palvelu, joka mahdollistaa maksujen suorittamisen julkishallinnon organisaatioille turvallisesti niiden omissa digitaalisissa asiointipalveluissa eri maksutavoilla. Palvelua tuotetaan koko julkishallinnolle eli se on sekä kuntien, valtion että muiden julkisten viranomaisten käytettävissä näiden hoitaessaan lakisääteistä tehtävää. Kunnallishallinnon on mahdollista hyödyntää palvelua myös muissa tehtävissään. Valtiokonttori maksoi vuonna 2019 palveluun liittyvät menot keskitetysti koko julkisen sektorin puolesta ja ne rahoitettiin toimintamenoihin osoitetun määrärahan lisäksi erillismäärärahalla. Vuonna 2019 palvelua edelleen laajennettiin: palveluun liittyi yhdeksän uutta asiakasorganisaatiota (yhteensä 65) ja 25 uutta asiointipalvelua otettiin käyttöön (yhteensä 115).

Taulukko 11: Valtionhallinnon työnantaja-, henkilöstö- ja työmarkkinapolitiikka, henkilöstön oikeudellinen asema, eläk-keet ja muut palvelussuhteen ehdot

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Tietotuotanto				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,1	1,8	0,0	-100 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	689	489	0	-100 %
Henkilöstöprosessien ohjaus				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,4	3,1	0,1	-98 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	603	329	1	-100 %
Hallinnolliset järjestelmät				
<i>Työpanos (htv)</i>	1,4	0,0	0,0	-
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 060	0	0	-
Työnantajapalvelut				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,7	3,1	3,4	8 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 214	809	725	-10 %
Muut				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,8	0,4	0,2	-45 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	122	67	11	-83 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	15,3	8,5	3,7	-57 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	3 688	1 693	737	-56 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Taulukossa 11 esitettyjen henkilötyövuosien ja kustannusten merkittävää laskua edellisvuosiin verrattuna selittää syksyllä 2018 toteutetut *HR-tehtävien* siirrot Palkeisiin sekä CAF-tehtävien siirto Hausiin. *Hallinnolliset järjestelmät -toimintoryhmään* sisältynyt *Valtiolle.fi* siirtyi Palkeiden hoidettavaksi jo vuonna 2017.

Taulukko 12: Kansalais- ja yhteisöpalvelut

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Tapaturmat ja muut korvaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	50,0	46,5	40,8	-12 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	9 389	9 327	9 347	0 %
Rikosvahingot ja syyttömästi vangitut				
<i>Työpanos (htv)</i>	12,0	12,0	16,1	34 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 586	1 788	2 785	56 %
Sotilasvamma-asioiden kuntoutus ja korvaukset				
<i>Työpanos (htv)</i>	12,2	10,6	11,1	5 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 760	1 940	2 085	7 %
Kansalaisneuvonta				
<i>Työpanos (htv)</i>	12,1	0,0	0,0	
<i>Kustannukset (1000€)</i>	1 772	0	0	
Perintö- ja maksuvapautusasiat				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,6	3,1	3,5	12 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	532	521	595	14 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	89,9	72,2	71,5	-1 %
<i>Kustannukset (1000€)</i>	15 039	13 576	14 813	9 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

Kansalaispalveluissa toimintojen työpanos laski hieman edellisvuoden tasosta kun taas kustannukset nousivat. Työpanosten laskuun vaikutti Tapaturmat ja muut korvaukset -toimintoryhmän työpanoksen lasku. Muiden toimintojen osalta työpanos kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Kustannusten nousuun vaikutti erityisesti TIA-korvausjärjestelmään kohdistuneiden investointien poistot.

Tapaturmat ja muut korvaukset -toimintoryhmän työpanoksen lasku johtuu siitä, että vuosina 2017 ja 2018 paljon työaikaa vaatinut tapaturmien hoidon digitalisointi saatiin valmiiksi. TIA-korvausjärjestelmään kohdistuneiden investointien poistot vaikuttivat osaltaan siihen, etteivät toimintojen kokonaiskustannukset laskeneet samassa suhteessa.

Rikosvahinkokorvaukset ja syyttömästi vangituille maksettavat korvaukset -toimintoryhmän työpanoksen ja kustannusten nousua selittää rikosvahinkojen digitalisointi. Rikosvahingot siirrettiin TIA-korvausjärjestelmässä hallinnoitavaksi. Kustannusten nousuun vaikutti osaltaan myös TIA-korvausjärjestelmästä rikosvahingot -toiminnolle kohdistuneet poistot.

Sotilasvammakorvausten ja -kuntoutuksen hienoiseen työpanoksen kasvuun vaikutti lakimuutosten seurauksena lisääntyneet tehtävät sekä henkilöstövaihdokset. Kustannusten nousuun vaikutti työpanoksen nousun lisäksi sotilasvammakorvausten käsitteilyjärjestelmän uudistuksesta aiheutunut poistojen kasvu.

Perintö- ja maksuvapautusasioiden työpanoksen kasvuun vaikutti vuonna 2018 viivästyneiden rekrytointien toteutuminen vuonna 2019. Kustannusten nousuun vaikutti edellisenä vuonna käyttöön otetun uuden järjestelmän jatkokehittäminen ja seuraavan vuoden versionvaihdon valmistelu.

Taulukko 13: Työpanos toiminnoittain: Yhteiset palvelut

	2017	2018	2019	Muutos (%) ed. vuoteen
Henkilöstöhallinto				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,1	2,9	3,1	9 %
Taloushallinto ja toiminnan suunnittelu ja raportointi				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,7	5,9	5,6	-6 %
Tiedon hallinta				
<i>Työpanos (htv)</i>	5,3	5,0	4,6	-8 %
Toimitilojen hallinta				
<i>Työpanos (htv)</i>	2,1	0,6	0,6	-10 %
Viestintä				
<i>Työpanos (htv)</i>	3,3	3,4	4,0	16 %
Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus				
<i>Työpanos (htv)</i>	2,0	2,3	1,8	-22 %
Tietohallinto *				
<i>Työpanos (htv)</i>	4,3	5,0	6,6	32 %
Yleishallinto				
<i>Työpanos (htv)</i>	11,2	9,7	9,6	-1 %
Muut				
<i>Työpanos (htv)</i>	0,2	0,1	0,4	220 %
Yhteensä				
<i>Työpanos (htv)</i>	38,1	34,9	36,2	3 %

Työpanos toiminnoittain ei sisällä palkallista poissaoloa eikä koulutuksia.

** Ei sisällä tietohallinnon ydintoiminnoille tekemää työtä, em. sisältyy ydintoiminnon työpanoksiin ja kustannuksiin*

Yhteisten toimintojen työpanos kasvoi edellisvuodesta etenkin tietohallinnossa. Tähän vaikutti eniten tietotekniikan infrauudistus, Valtiokonttorin intranetin uudistus, kotisivu-uudistus sekä uusien toimistotyökalujen käyttöönotto.

Lisäksi *viestinnän* resursointi kasvoi edellisvuodesta. Kasvu selittyy mm. erillismäärärahoitteisten hankkeisiin kohdennetuista viestintäpanostuksista sekä *Valtio Expoon* (*Muut* toiminnot) kohdennetusta työstä. Virastotasolla Valtio Expoon käytetty työpanos ei kasvanut, kasvu johtuu tehtävien uudelleen organisoinnista.

1.3.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Valmistaudutaan suomi.fi maksut -palvelun (verkkomaksamisen palvelu) ja virastoille kohdennetun analysointi- ja raportointipalvelun muuttamiseksi omakustannushintaan perustuvaksi maksulliseksi palveluiksi käyttäjäorganisaatioille vuoden 2020 alusta lukien. Vuonna 2019 palvelun rahoitus hoidetaan erillisrahoituksella siltä osin kuin toimintamenoihin osoitettu rahoitus ei ole riittävä.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Suomi.fi maksut -palvelu on maksullista vuoden 2020 alusta lukien. Palvelun maksullisuuden mahdollistava lakimuutos on hyväksytty ja valtiovarainministeriön asetus palvelun hinnoittelusta on annettu.

Virastoille kohdennettu analysointi- ja raportointipalvelu on pääosin Palkeiden palvelutuotantoa. Tilanteissa, joissa Valtiokonttorin tuottamasta analysointipalvelusta ei ole saatavilla ilmeistä konsernihyötyä, palvelu on perusteltua tuottaa maksullisena, jolloin palvelu hinnoitellaan omakustannushintaan perustuvaksi.

Taulukko 14: Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus -tavoitteen toteutuminen 2017–2019

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus %	98	100	>95	101	4

Valtiokonttorin maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus toteutui suunnitelmien mukaisesti ja saavutti sille asetetun tavoitearvon.

Taulukko 15: Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma: muut säädökset

Muut säädökset 1 000 €	Vuosi 2019 toteuma	Vuosi 2019 tavoite	Vuosi 2018 toteuma	Vuosi 2017 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	5 790	5 568	5 771	5 665
Maksullisen toiminnan muut tuotot	0		0	0
Tuotot yhteensä	5 790	5 568	5 771	5 665
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	1 081	1 304	1 359	1 457
Vuokrat	0	0	0	0
Palveluiden ostot	672	613	639	521
Muut erilliskustannukset	217	119	125	87
Erilliskustannukset yhteensä	1 970	2 036	2 123	2 065
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	2 414	2 319	2 484	2 550
Poistot	1 451	1 181	1 227	1 195
Korot	4	0	0	0
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 869	3 500	3 711	3 745
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 839	5 536	5 835	5 810
KUSTANNUSVASTAAVUUS	99 %	101 %	99 %	98 %
(tuotot-kustannukset)	-49	31	-64	-145

Muiden säädösten perusteella maksullista toimintaa ovat tapaturmavakuutusten, liikennevahinkojen, ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun, MMM-lainojen ja sotilaallisen kriisinhallinnan korvausten hoito sekä tapaturmavakuutusten ja liikennevakuutusten laiminlyöntimaksujen määrääminen.

Kustannusvastaavuus edellä mainittujen lajien osalta toteutui edellisvuoden tasolla, hieman suunniteltua matalampana. Sekä kustannukset että sen myötä myös tulot toteutuivat suunniteltua korkeampina etenkin maksullisten tapaturmien hoidon osalta.

Maksullisten tapaturmien tuotot olivat yli 1 milj. euroa ja sen kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty liitteessä 2. Toiminnon erilliskustannukset toteutuivat lähes suunnitelman mukaisesti mutta toiminnolle kohdistuvien poistojen määrä kasvoi TIA-korvausjärjestelmään tehtyjen investointien valmistumisen johdosta.

Lisäksi Valtiokonttorilla on maksullista toimintaa seuraavien säädösten perusteella:

Kustannusten korvaus -toimintoryhmässä käsitellään valtion sisäistä sopimusperusteista kustannusten korvausta. Vuonna 2019 tähän kuuluvat Valtiokonttorin työntekijöilleen edelleen vuokraamat autopaikat ja petoeläinvahinkojen hoito. Kustannusvastaavuus toteutui suunnitellusti ja toimintoryhmän tulot olivat n. 0,022 milj. euroa.

Liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavat suoritteet sisältävät mm. ValtioExpon, maksullisen sijoitustoiminnan sekä saldo- ja vakuustodistukset. Valtiokonttorin liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus toteutui vuonna 2019 suunniteltua paremmin ja kokonaistulot olivat 0,316 milj. euroa.

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 16: Suoritteet ja julkishyödykkeet -tavoitteiden toteutuminen 2017–2019

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Automatisointia hyödyntäen käsiteltyjen laskujen % -osuus	24	28	53	19,2	2
Myyntilaskujen verkkolaskujen % -osuus	28	31	36	33,7	3

Tavoitteena on automatisoida valtion taloushallintoa ja sitä mitataan ostolaskujen automaatioasteella sekä myyntilaskujen verkkolaskuosuudella. Ostolaskujen automaatioasteen on tarkoitus nousta tavoitetasolle v. 2020 aikana mutta se toteutuu aiemmin arvioitua hitaammin [* ennuste vuodelle 2018 on 32 %]. Hitaampi kehitys aiheutuu Handi-palvelun käyttöönotoista vuosina 2018 ja 2019, koska tänä aikana ei ole perusteltua kehittää käytöstä pois jääviä työprosesseja ja työvälineitä.

Saavutettu automaatiotaso suhteessa Handi- palvelun käyttöönotto- ja kehittämisvaiheeseen on hyvä, mutta ei riittävä. Ostolaskujen automaatiotavoitteen asetannassa vuodelle 2019 ei oltu huomioitu, että Handi-palvelun käyttöönotot painottuivat vuodelle 2019 ja määrällisesti vuoden loppupuoliskolle. Tuleville vuosille on tiedossa vielä merkittäviä kehittämisponnistuksia automaatioasteen nostamiseksi tavoitetasolle (70 %). Myyntilaskujen verkkolaskujen osuus kasvoi edellisvuodesta jääden hieman tavoitteesta.

Taulukko 17: Muut seurattavat mittarit 2017–2019

	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Arvio 2019	Toteuma 2019
Budjettitalouden velkakanta vuoden lopussa, milj. eur	104 762	104 973	108 025	106 368
Hoidettujen antolainojen kantaluku, kpl / milj. eur	15 516 / 5 741	14 872 / 5 470	15 100 / 5 300	14 461 / 5 113
Omistustalainatakat lkm, kpl / milj. eur	171 431 / 2 113	148 697 / 2 105	175 000 / 2 150	145 188 / 2 040
Korkotukilainojen kantaluku, kpl / milj. eur	44 130 / 14 596 (ASP 37 232 / 3 089)	48 230 / 15 833 (ASP 42 762 / 3 649)	40 280 / 15 200	52 972 / 17 197 (ASP 47 786 / 4 142)
Elinkorkojen ja huoltoeläkkeiden maksukanta (Sove), lkm	7 928	6 874	5 900	5 976
Valtion vastuuseen liittyvät korvaustoiminnan päätökset kpl	831	787	600	818

Hoidettujen antolainojen kantaluku käsittää Valtiokonttorin hoidettavana olevat aravalainat, yritysluotot ja maaseutuluotot. Kantaluvun laskua selittää aravalainat, joita ei enää myönnetä.

Omistusasuntotakausten sekä kappale- että euromäärät ovat hieman laskeneet. Laskun syynä on oletettavasti pankkien kiristynyt luotonmyöntöpolitiikka vakuusvaateiden osalta. Lisäksi matalan korkotason ympäristössä lainojen nopea lyheneminen pienentää lainakantaa enemmän kuin lainojen uusmyynti kasvattaa.

Korkotukilainojen kantaluku käsittää seuraavat Valtiokonttorin hoidettavana olevat korkotukilainat: asumisen omistuskorkotukilainat mm. ASP-korkotukilainat, asumisoikeusyhteisöjen, vuokratilayhteisöjen ja asunto-osakeyhtiöiden korkotukilainat sekä kehitysavun korkotukilainat ja vesihuollon ja turvavarastoinnin korkotukilainat. Kasvua on erityisesti yhteisömuotoisessa korkotukilainakannassa, niin kappaleissa kuin euroissakin.

Elinkorkojen ja huoltoeläkkeiden maksukanta laskee sotilasvammalain perusteella palveluja saavien henkilöiden vähenemisen johdosta.

Valtion vastuuseen perustuvia vahingonkorvauksia tuli vireille ja ratkaistiin jonkin verran edellistä vuotta ja ennustetta enemmän.

1.4.2

Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Taulukko 18: Palvelukyky ja laatu -tavoitteiden toteutuminen 2017–2019

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Asiakastyytyväisyyden painottamattomien yleisarvosanojen keskiarvo, asteikko 4-10	7,7	8,5	8	8,5	4
Tapaturmakorvausten käsittelyaika 80 %:ssa päätöksistä, pv	25	29	18	13	5
Elinkoron oikaisujen käsittelyaika, kk	1,6	2,2	1,5	2,3	2
Rikosvahinkokorvausten käsittelyaika, kk	6,3	5,6	5,0	3,0	5
Vahingonkorvaustoiminnan digitalisaatioaste %	39	40	75	66	3

Valtiokonttorin vuonna 2019 palveluilleen tekemien asiakastyytyväisyys-tutkimusten keskimääräinen yleisarvosana oli edellisvuoden tasolla. Palveluittain toteutettujen asiakastyytyväisyyskyselyjen kohderyhmä ja rakenne vaihtelivat edellisen vuoteen nähden. Vuonna 2019 asiakastyytyväisyyskyselyt tehtiin mm. asiamiehille rikosvahinkojen korvauspalvelusta ja pesänhoitajille yhteistyöstä valtion kuolinpesien hoitamisessa. Perinteisten asiakastyytyväisyyskyselyiden lisäksi asiapalautetta pyydettiin palvelukohtaisesti, esimerkiksi analysointipalveluiden arvosana oli 4,8/5.

Valtiokonttori toteutti myös haastattelututkimuksen, jolla kerättiin ohjaavien viranomaisten näkemyksiä hyödynnettäväksi Valtiokonttorin strategiatyössä. Toimeksiantajien lisäksi kuultiin myös Valtiokonttorin kumppaneiden näkemyksiä.

Valtiokonttori pyrkii keräämään asiakaspalautetta eri tavoin. Esimerkiksi puhelinpalvelun parantamiseksi laajennettiin Elisa OC -puhelinjärjestelmä kaikkiin Kansalaispalveluiden korvaus- ja etuuslajeihin. Elisa OC:n avulla saadaan reaaliaikaista tietoa puhelinpalvelun laadusta. Asiakaspalautteen keräämisessä siirrytään kohti välitöntä palautetta, jota voi antaa esimerkiksi Valtiokonttorin uudistetuista nettisivuista. Näin päästään nykyistä paremmin käsiksi konkreettisiin kehittämistarpeisiin.

Tapaturma- ja rikosvahinkokorvausten käsittelyajoissa ylitettiin tavoite korvausprosessien digitalisoinnin johdosta.

Elinkoron oikaisujen käsittelyaika oli edellisvuoden tasolla mutta alle tavoitteen. Elinkoron oikaisujen käsittelyaika sisältää myös elinkorko- ja oikaisu-päätöksistä tehtyjen valitusten käsittelyajan. Oikaisuja tehdään vähän, jolloin yksittäistapaukset vaikuttavat keskimääräiseen käsittelyaikaan.

Vahingonkorvaustoiminnan digitalisaatioaste parani merkittävästi edellisvuodesta mutta tavoitetta ei saavutettu. Digitalisaatioasteen nousua selittää rikosvahinkojen korvauskäsittelyn siirtyminen TIA-korvausjärjestelmään vuoden lopulla.

Kehitetään Valtiokonttorin palveluiden asiakaspolkuja ja asiakaskokemusta yhdessä asiakkaiden kanssa palvelujen ja tuottavuuden kehittämiseksi. Asiakaskokemuksen kehittämisessä hyödynnetään lean-menetelmää kaikissa palveluprosesseissa. (Reformi 2)

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Valtiokonttorin toteuttaman sidosryhmätutkimuksen perusteella voidaan todeta, että toimeksiantajien ja sidosryhmien asiakastytyytyväisyys Valtiokonttorin palveluja kohtaan on hyvällä tasolla.

Valtiokonttorin palvelujen asiakaspolkuja ja asiakaskokemusta kehitettiin yhdessä asiakkaiden kanssa erityisesti korvauspalveluissa, joissa palveluiden jo aikaisemmin kuvattuja asiakaspolkuja jatkokehitettiin Lean-menetelmien avulla yhdessä eri sidosryhmien, mm. Rikosuhri-päivystyksen ja Puolustusvoimien, kanssa. Myös liikennevakuutuksen laiminlyöntimaksujen prosessia tehostettiin yhdessä Liikennevakuutuskeskuksen kanssa. Palvelujen kehittämisestä yhdessä asiakkaiden kanssa saatu asiakaspalaute on ollut hyvää.

Valtiokonttori on tehnyt Lean-yhteistyötä Senaatin, Palkeiden ja Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa. Yhteistyötapaamisissa on jaettu Lean-kokemuksia, keskusteltu saavutetuista tuloksista sekä jaettu parhaita käytäntöjä.

Otetaan asiakkaat mukaan toimintamallien kehitykseen jo alkuvaiheessa ja hyödynnetään vuorovaikutteisia ja osallistavia menetelmiä.

Tavoitteessa edettiin, arvosana 3.

Valtiokonttori pyrkii ottamaan asiakkaat mukaan eri toiminnoissaan jo toiminnan kehitys- ja suunnitteluvaiheessa. Tätä toimintamallia toteutettiin myös kaikkia Valtiokonttorin asiakkaita palvelevan Valtiokonttorin kotisivustouudistuksen yhteydessä. Sivuston konseptointia ja käytettävyydestä tausta tehtiin yhdessä asiakastahojen kanssa. Uusi kotisivusto otettiin käyttöön 12.3.2019.

Talous-, tieto- ja työelämäpalvelut

Talous-, tieto- ja työelämäpalvelujen asiakkaat ovat olleet mukana pohtimassa ja kehittämässä mm. seuraavia aihealueita:

- kilpailulain 1.1.2020 voimaan tulevat muutokset ja niiden aiheuttamat muutostarpeet tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin,
- taloushallinnon vastuunjakomääräys liittyen menotositteiden tiliöintiin ja muistiotositteiden laadintaan ja
- taloushallinnon prosessien kontrollit.

Työelämäpalveluissa toteutettiin vuoden aikana valtionhallinnon toimijoille ja verkostoille useita työpajoja, tapahtumia ja valmennuksia, joissa lähtökohtana oli asiakaslähtöinen kehittäminen. Asiakaslähtöinen lähestymistapa on käytössä myös analysointipalveluissa, joissa asiakkailta kerätään välitöntä palautetta toiminnan kehittämiseksi aina yhteistyön päätteeksi. Samoin mm. Tutkihallintoa.fi palvelun kehittämisen lähtökohtana on käyttäjiltä saatava palaute. Myös valtiohallinnon vastuullisuusraportointia on lähdetty kehittämään yhdessä virastoasiakkaiden kanssa.

Kansalaispalvelut

Kansalaispalveluissa asiakas on otettu mukaan prosessien muutostyöhön sekä tietojen hyödyntämiseen. Rikosvahinkojen korvausprosessista tuotettiin opastusvideo yhdessä Rikosuhripäivystyksen kanssa ja rikosvahinkojen ilmoitusprosessin kehittämisessä kuultiin rikosuhripäivystyksen asiantuntijoita. Sotilaan turvaverkko -työtä jatkettiin Puolustusvoimien kanssa ja oltiin mukana Aikalisä-toiminnan kehittämisessä, jota palvelua Valtiokonttori hyödyntää erityisesti asevelvollisuuspalveluksen keskeyttäneiden palvelujen laajentamisessa. Puolustusvoimien kanssa aloitettiin valmistelutyö tietosuojalain muutosten huomioimiseksi sotilastapaturmien ilmoittamisprosessia.

Kansalaispalvelujen tilastopalvelua on kehitetty vastaamaan asiakastarpeita yhdessä asiakkaiden kanssa, minkä seurauksena kiinnostus palvelua kohtaan on kasvanut. Esimerkiksi Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kanssa on haettu ja analysoitu tilastotietoa asiakkaiden omien tietojen täydentämiseksi. Myös Kevan ja Tietokirin kanssa on aloitettu yhteistyö, jonka tuloksia ensimmäinen pilottiasiakas, Rajavartiolaitos, esitteli Valtio Expossa.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Kehitetään Valtiokonttorin sisäistä toimintaa luottamukseen ja avoimeen palautekulttuuriin perustuvaksi hyödyntäen monitilatoimistoa sekä lisätään toiminnan joustavuutta, vähennetään ohjeistusta ja kannustetaan henkilöstöä huippusuorituksiin ja asiantuntemuksen kehittämiseen. (Digitalisaatio, kärkihanke 5)

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttorissa on jatkettu toimintakulttuurin kehittämistä Huippupaikkastrategian toteuttamiseksi. Kansalaispalveluissa on mm. suunniteltu laajaa koko toimialan henkilöstöä koskevaa henkilöstön kehittämishanketta. Hanke tukee jatkuvan ja ketterän kehittämisen kulttuurin toimintamallin tuomista päivittäiseen tekemiseen.

Valtiokonttori pilotoi Hausin HAAS (Haus As A Service) -mallia. Tavoitteena oli hyödyntää laajamittaisesti koulutuspalvelusopimuksen kautta saatavia osaamisen kehittämispalveluita ja koulutuksia Valtiokonttorin yhteisessä osaamisen kehittämisessä. Tavoitteen toteuttamiseksi Hausin koulutussisältöjen sisäistä markkinointia tehostettiin, hyviä kokemuksia eri koulutuksista jaettiin intranetissä ja koulutuksia kohdennettuna viestintänä suositeltiin myös suoraan henkilöstölle edellissyksyn kehittämissuunnitelmien pohjalta.

Avointa sisäistä viestintää kehitettiin ottamalla käyttöön Teams-työkalu. Tavoitteena on vähentää sähköpostin käyttöä sisäisessä viestinnässä ja parantaa tiedon löydettävyyttä sekä jakamista. Valtiokonttorissa on otettu käyttöön myös työn tekemistä tukeva Jira-tehtävienhallintatyökalu.

Aloitetaan valtion HR-ohjausryhmän esittämien valtion yhteisten teemojen mukaisten tavoitteiden (osaamisen kehittäminen, liikkuvuuden edistäminen sekä valtion työnantajakuvan uudistaminen) toteuttaminen.

Tavoite saavutettiin, arvosana 4.

Valtiokonttori on luonut edellytyksiä strategiselle osaamisen kehittämiselle ja hallinnalle ottamalla käyttöön Kiekun osaamisen hallinta -toiminnallisuuden (Osaava). Osaavan käyttöönotto on osa valtion yhteisten HR-tavoitteiden toteuttamista osaamisen kehittämisen ja henkilöstön liikkuvuuden osalta. Järjestelmää pilotoitiin syksyn osaamisen kehittämiskeskusteluissa ja kevään 2020 tavoitekeskustelut toteutetaan Osaavalla.

Valtiokonttori on uusinnut myös rekrytointiohjeensa ja panostanut rekrytointiprosessin asiakaslähtöisyyteen, jolla tavoitellaan myös työnantajakuvan parantamista. Etätöiden määrä on kasvanut digitalisaation edetessä ja Valtiokonttorissa on aktiivista henkilökiertotoimintaa.

1.5.1 Henkilöstötunnuslukuja

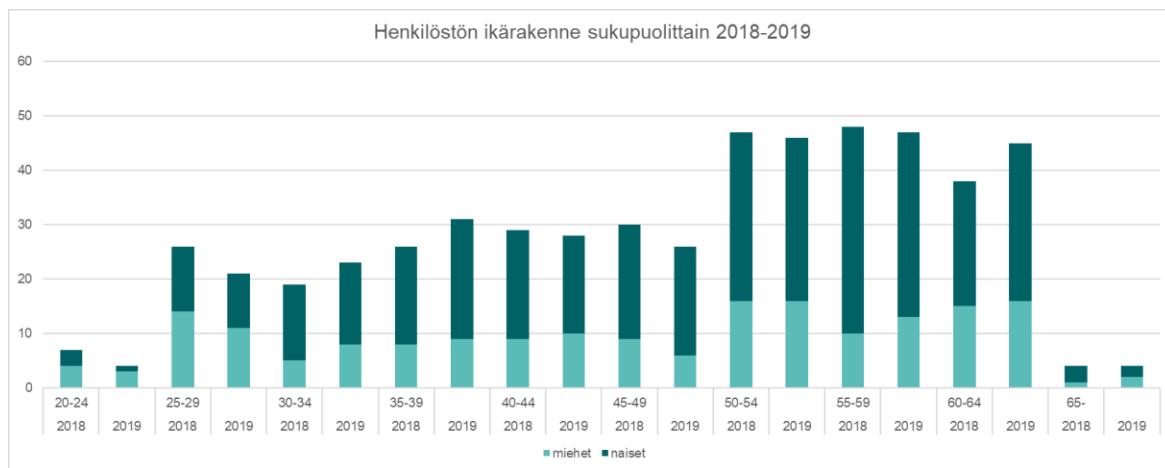
Taulukko 19 Valtiokonttorin toimintamenomomentin henkilötyövuodet -tavoitteen toteutuminen 2017-2019

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Toimintamenomomentin henkilötyövuodet, htv	276,9	250,6	260,0	240,5	4

Toimintamenomomentin henkilötyövuodet laskivat edellisvuodesta johtuen HR-tehtävien siirrosta Palkeisiin ja määräaikaisen Digitalisaation tuki -toiminnon (D9) päättymisestä.

Valtiokonttorin henkilöstömäärä 31.12.2019 oli 275 (274). Valtiokonttorin henkilötyövuosien määrä laski edellisestä vuodesta 9,5 henkilötyövuodella. Vuonna 2019 käytettiin Valtiokonttorissa yhteensä 247,5 (257) henkilötyövuotta, josta toimintamenomomentin osuus oli 240,5 henkilötyövuotta.

Vuoden 2019 lopussa Valtiokonttorin henkilöstön keski-ikä oli 48,4 (48,1) vuotta. Nousua oli vuodentakaisesta 0,3 vuotta. Naisten keski-ikä oli 49,1 (49,4) vuotta ja miesten keski-ikä 47,1 (45,8) vuotta.

Kuva 1: Valtiokonttorin henkilöstön ikä- ja sukupuolirakenne

Vuoden 2019 lopussa Valtiokonttorin henkilöstöstä 51,6 % (50 %) oli 50-vuotiaita tai sitä vanhempia. 55-vuotiaiden tai sitä vanhempien osuus henkilöstöstä oli 34,9% (32 %) ja 60-vuotiaiden tai sitä vanhempien osuus 17,8 % (18 %). Alle 35-vuotiaiden osuus koko henkilöstöstä nousi hieman edellisvuodesta ollen 17,5 % (15%).

Valtiokonttorin koulutustasoindeksi oli Tahti-järjestelmän tietojen mukaan vuonna 2019 5,6 (5,5). Vuonna 2019 indeksi oli naisilla 5,4 ja miehillä 6.

Valtiokonttorissa työskenteli vuoden 2019 lopussa 48 (33) sellaista henkilöä, jotka olivat määräaikaissä palvelussuhteessa ja joilla ei ollut Valtiokonttorissa tai muussa valtion virastossa omaa taustavirkaa. Osuus oli 17 % (12 %) henkilöstöstä. Näistä määräaikaissä henkilöistä naisia oli 23 eli 48 % (57 %) ja miehiä 25 eli 52 % (43%). Vakinaisista työntekijöistä naisia oli 66 % (68 %) ja miehiä 34% (32 %) miehiä.

Kokoaikaisia työntekijöitä oli vuoden lopussa 257 (242) henkilöä eli 93 % (88 %) henkilöstöstä ja osa-aikaisia oli 18 (32) eli 7% (12 %). Kokoaikaisista työntekijöistä naisia oli 166 eli 65% (67%) ja miehiä 90 eli 35 % (33 %). Osa-aikaisista työntekijöistä naisia oli 15 eli 83 % (66 %) ja miehiä 3 eli 17 % (34 %). Kokonaislähtövaihtuvuus vuonna 2019 oli 17,5 % (16 %) ja tulovaihtuvuus 10,9 % (16,1 %).

Säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli 80,9% (80%). Kokonaistyoimainkustannukset olivat 16,9 milj. euroa (17,6 milj. euroa). Tehdyn työajan palkkojen osuus palkkasummasta oli 78,3% (77,2%). Välilliset työvoimakustannukset olivat 5,9 milj. euroa (6,3 milj. euroa) ja niiden osuus tehdyn työajan palkoista oli 54 % (55,6%).

1.5.2 Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi

Taulukko 20: Työtyytyväisyys ja työhyvinvointi -tavoitteiden toteutuminen 2017–2019

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Arvosana 2019
Työtyytyväisyys (VM-baron kokonaisindeksi, asteikko 1-5)	3,6	3,7	3,8	3,73	3
Työyhteisöindeksi (uusi)	3,8	3,9	3,9	3,91	4
Sairauspoissaolot (työpäivää /htv)	8,6	8,5	8,0	8,3	3
Johtajuusindeksi	3,4	3,5	3,7	3,54	3

Työtyytyväisyyden kokonaisindeksi ja johtajuusindeksi olivat edellisvuoden tasolla jään hieman asetetusta tavoitteesta. Työyhteisöindeksin tavoite saavutettiin.

Sairauspoissaolot vähenivät hieman edellisvuodesta ylittäen asetetun tavoitteen. Sairauspoissaolojen ja työkyvyn menettämisen uhan seuranta on edelleen tiivistä työterveyshuollon, esimiesten sekä henkilöstöhallinnon kesken.

Koulutuksen painopiste on siirtynyt entistä enemmän työssäoppimiseen mm. kehittämishankkeissa sekä verkko-oppimiseen. Vuonna 2019 käytössä oli Hausin HAAS-palvelumalli, jota toteutettiin sovitusti ja sen myötä madallettiin kynnystä osallistua HAUS:n tuottamiin koulutuksiin.

Työkyvyttömyyseläkkeelle ei siirtynyt kukaan vuonna 2019. Tilanne on tältä osin sama kuin vuosina 2016, 2017 ja 2019. Työterveyshuoltoon käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 155 305 euroa (138 057 euroa), joka on 627 euroa henkilötyövuotta kohden (537 €/htv). Työterveyshuoltomenoihin on laskettu työterveysaseman veloittamat kustannukset, joista on vähennetty Kelan arvioitu palautuksen määrä.

Huippupaikka -hankkeessa uudistetut toimintatavat ja aikaisempaa paremmat työvälineet ovat mahdollistaneet etätönn käytön lisäämistä. Etätöitä tehtiin vuonna 2019 34,25 päivää / htv. Etätöiden määrä on kasvanut tasaisesti Huippupaikka -hankkeen myötä.

1.6 Yhteiskuntavastuu Valtiokonttorissa

Yhteiskuntavastuun kolme osa-aluetta ovat erityinen vastuu toiminnan taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista. Valtiokonttorin arvot – yhteiskunnan ja asiakkaan hyvä sekä hyvinvointi ja kehitys – ovat Valtiokonttorin toiminnan ja kehittämisen perusperiaatteet, jotka näkyvät sekä Valtiokonttorin strategiassa että jokapäiväisessä työtekemisessä. Alla tarkastellaan Valtiokonttorin yhteiskuntavastuuta Valtiokonttorin arvojen kautta.

1.6.1 Yhteiskunnan hyvä

Valtiokonttorissa yhteiskuntavastuu tarkoittaa Valtiokonttorille määrättyjen tehtävien hoitoa yhteiskunnan edun mukaisesti parhaalla mahdollisella tavalla, joka selkeästi ylittää toiminnalle asetetut vähimmäisvaatimukset. Valtiokonttori on mukana yhteiskunnallisissa muutoksissa niiden mahdollistajana, aloitteentekijänä ja toimeenpanijana.

Valtiokonttorin työllä on laaja yhteiskunnallinen merkittävyys ja sen vaikutusalueena on koko valtionhallinto, kuntahallintoa, monet kansalaisryhmät ja ennen kaikkea koko Suomen yhteiskunta. Arjessa yhteiskunnan hyvä ja yleinen etu on keskeinen päätöksiä ohjaava arvo, koska se palvelee tehokkaimmin yksilön eli kansalaisen etua.

Vastuullisuus Suomen valtion velan- ja kassanhallinnassa

Valtion lainanotossa kestävän kehityksen ja ympäristövastuun teemat ovat tulleet jäädäkseen Pariisin ilmastopimuksen ja YK:n Agenda 2030 -tavoiteohjelman hyväksymisen jälkeen. Vihreistä joukkolainoista on tullut yrityksille ja julkisen sektorin projekti-rahoittajille hyvä keino tukea kestävää kehitystä ja rahoittaa ilmaston tai ympäristön kannalta hyödyllisiä hankkeita. EU-tasolla komissio on valmistellut luokitusjärjestelmän eli vihreän taksonomian, jonka päämääränä on kanavoida tehokkaammin rahoitusvirtoja hankkeisiin, jotka edistävät kestävää kehitystä ja torjuvat ilmastomuutosta.

Myös valtionlainoja ja valtioita lainanottajina tarkastellaan kriittisemmin kestävän kehityksen näkökulmasta. Yksittäisen liikkeeseenlaskijan maariskin arvioinnissa otetaan yhä useammin huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteista (SDG) johdetut ympäristö- ja sosiaalisen vastuun sekä hyvän hallintotavan ESG-kriteerit (Environmental, Social, Governance). Luottoluokittajat ovat alkaneet kehittää ESG-periaatteisiin perustuvia analyysipalveluita vastuullisten sijoittajien tarpeisiin. Näyttääkin siltä, että yhä useammin valtion sitoutuminen kestävän kehityksen edistämiseen ja ilmastomuutoksen torjuntaan määrittää sen liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen vastuullisuuden tai jopa vihreyden asteen.

Valtiokonttori pyrkii tarjoamaan sijoittajille jäsentynyttä ja läpinäkyvää tietoa niistä kestävän kehityksen tavoitteista ja toimenpiteistä, joihin Suomen valtio on sitoutunut edistääkseen ympäristö- ja yhteiskuntavastuuta. Pysyäkseen kehityksen kärjessä valtion velanhallinnan kotisivuille avattiin vuonna 2019 uusi osio, Kestävä kehitys Suomessa, joka ohjaa sijoittajia vastuullisuudesta kertovan tiedon lähteille. Hallitusohjelma, budjettikatsaus, tilastot ja indeksit tarjoavat tietoa, jonka pohjalta sijoittaja voi arvioida Suomen valtionlainojen vastuullisuutta, ja niiden sopivuutta omaan sijoitusstrategiaansa.

Lisäksi kansainvälisille sijoittajille suunnatun Valtion velan vuosikatsauksen teemana on kahtena peräkkäisenä vuotena ollut vastuullisuus ja kestävä kehitys. Viime vuoden velkakatsauksessa pureuduttiin ympäristövastuun (E) kestävän kehityksen teemoihin. Tämän vuoden katsaus tarjoaa tietoa sosiaalisen pääoman (S) merkityksestä osana yhteiskuntavastuuta ja valtion lainoihin kohdistuvaa maariskiä.

Rahoitustoiminnan laadukkaassa hoidossa korostuvat myös asiakas- ja sidosryhmäsuhteiden systemaattinen hoito. Valtiokonttorin Rahoitustoimiala osallistuu aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön ja vaikuttaa maailmalla Suomen valtion etujen mukaisesti. Valtion rahoitustoimien hoitajana Valtiokonttori edustaa kansainvälistä huippuosaamista ja soveltaa toiminnassaan parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.

Vastuullisuus kansalaispalveluissa

Valtiokonttori hoitaa lakisääteisenä tehtävänänsä sotainvalidien korvauksia ja etuuksia sekä rintamaveteraanien etuuksiin liittyviä kuntakorvauksia. Valtiokonttori pyrkii edesauttamaan sotiemme veteraanien hoidon ja kuntoutuksen turvaamista ja on tukenut myös hoito- ja kuntoutuslaitosten tulevaisuusohjelmaa, jossa tavoitteena on rakenneuudistuksesta selviäminen tilanteessa, jossa sotainvalidien ja -veteraanien määrä vähenee vuosi vuodelta.

Valtiokonttori osallistui sosiaali- ja terveysalan valmiussuunnitteluharjoitukseen vuonna 2019. Harjoitus oli konkreettinen tapa varautua mahdollisiin kriisiajan tehtäviin. Harjoituksessa suunniteltiin, millainen Valtiokonttorin rooli on esim. loukkaantuneiden hoidossa, miten kriisiajan rahoitustarpeet tulisi suunnitella ja toteuttaa sekä miten julkisen sektorin toimijoiden roolit yhteensovitetään kriisitilanteissa.

Valtiokonttori pyrkii eri palveluntuottajien kanssa tehtävän yhteistyön myötä varmistamaan, että vahingoittuneella henkilöllä olisi mahdollisimman selkeä kuva siitä, mikä taho kulloinkin tarjoaa vahingoittuneelle hänen tarvitsemansa avun. Tämän tavoitteen edistämiseksi Valtiokonttori on ollut kehittämässä mm. Sotilaan turvaverkko -konseptia, joka sisältää palvelusturvallisuuden, lakisääteisen vakuutusturvan sekä asiakkaan palvelutarpeita vastaavan, oikea-aikaisen palvelun ja osallistunut Aikalisä - hankkeeseen, jonka tavoitteena on kehittää nuorten, etenkin varusmiespalvelusikäisten, henkilöiden syrjäytymiskehitystä ehkäiseviä tukitoimia sekä ennen että jälkeen varusmiespalveluksen.

Vastuullisuus talous-, tieto- ja työelämäpalveluissa

Valtiokonttori tuntee vastuunsa siitä, että kaikilla on tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti mahdollisuus tarkastella julkisten varojen käyttöä. Vuoden 2020 alussa Valtiokonttori julkaisi kaikille avoimen Tutkihallintoa.fi – sivuston, joka sisältää valtion virastojen ja laitosten taloustietojen lisäksi laajenevassa määrin myös kuntasektoria koskevia taloustietoja.

Valtiokonttori on aktiivisesti edistänyt sekä tiedolla johtamisen ajattelumallia että tietojen yhteistä käyttöä ja hyödynnettävyyttä yli yksittäisten virastojen intressien. Uudenlaista päätöksentekokulttuuria tukemaan on perustettu Tietokiri.fi – sivusto. Tavoitteena on yhdessä rakentaa uudenlaista päätöksentekokulttuuria, tiedon jakamiseen ja analytiikkaan perustuvaa toimintaa. Valtiokonttori tarjoaa myös itse virastoille ja laitoksille tietojen analysointipalveluja. Analyysikohteiden valinnassa Valtiokonttori pyrkii huomioimaan vastuullisen roolinsa yhteiskunnassa tekemällä ensisijaisesti sellaisia analyysejä, joilla on merkitystä laajasti valtionhallintoon, jotka ovat poikkihallinnollisia tai joilla on muuten laaja yhteiskunnallinen merkittävyys.

Viime vuonna Valtiokonttori on panostanut erityisesti riskienhallinnan edistämiseen valtion talousprosesseissa mm. kuvaamalla talousprosessien kontrollit sekä niistä huolehtimisen vastuun jakautumisen palvelukeskuksen ja viraston välillä.

Valtiokonttorin näkyvimpiä toimenpiteitä vastuullisuuden edistämässä on päätös ohjeistaa valtionhallintoa raportoimaan vastuullisuudesta samoin periaattein varainhoitovuodesta 2020 alkaen. Valtiokonttorin käynnistämä konsernitietojen kerääminen avaa laajat mahdollisuudet myös vastuullisuusraportointiin. Viime vuonna konsernitietojen keräämistä pilotoitiin luomalla tietopohjaa hiilijalanjäljen arvioimiseksi.

1.6.2 Asiakkaan hyvä

Valtiokonttorissa vastuu asiakkaita kohtaan on työskentelyä oikeiden asioiden parissa, asioiden, joilla on asiakkaillemme merkitystä. Valtiokonttorin palvelulupauksen mukaisesti toimintamme on tehokasta, läpinäkyvää ja asiakkaille vaivatonta. Valtiokonttorin strategisena tavoitteena on vaikuttavasti toimiminen ja erinomaisen asiakas- ja sidosryhmäkokemuksen tuottaminen.

Arjessa Valtiokonttori arvioi mikä on asiakkaan hyvä ja miten tämä suhteutuu yhteiskunnan hyvään, joka on selvimmillään ilmaistu normeilla. Mikäli eduissa on ristiriitaa, velvollisuutenamme on nostaa asia keskusteluun ja ehdottaa muutoksia normeihin asiakkaan hyvän ja yhteiskunnan hyvän kohtaamiseksi. Tämä näkyy erityisesti Valtiokonttorin aktiivisena roolina lainsäädännön valmistelutyössä. Viime vuonna Valtiokonttori osallistui aktiivisesti Sotilastapaturmalainsäädännön päivittämiseen vastaamaan muutuneita tarpeita ja Kriisihallinnan veteraanipoliittisen ohjelman valmisteluun, jossa tavoitteena on ollut mm. laajentaa korvauspiiriä kattamaan myös harjoitusolosuhteet sekä lisätä psykososiaalisen tuen antamista.

Valtiokonttori tekee aktiivista asiakastyötä ennaltaehkäisevässä riskienhallinnassa tavoitteena vähentää vahinkojen sattumista riskienhallintatietoutta lisäämällä. Tämän tavoitteen edistämiseksi Valtiokonttori tarjoaa asiakkailleen tilastotietoa riskienhallinnan tueksi mm. työtapaturmista. Lisäksi Valtiokonttori on aloittanut Kevan kanssa tilastoyhteistyön, jonka tavoitteena on tehdä yhteistyötä tilastojen yhdistämisessä, analysoinnissa ja jakelussa asiakkaiden eduksi.

Valtiokonttori pyrkii aktiivisesti minimoimaan vuokratuloasiakkaiden konkurssien määrää ennaltaehkäisevin toimenpitein. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden tietoisuutta toimenpiteistä, joita voidaan tehdä heidän taloudellisen tilanteen parantamiseksi ja kannustaa asiakkaita laatimaan tervehdyttämissuunnitelma. Mikäli asiakas on jo joutunut taloudellisiin vaikeuksiin, mietitään yhdessä tervehdyttämistoimenpiteitä, joilla asiakkaan toimintaedellytykset saadaan palautumaan ennalleen. Tämän edistämiseksi Valtiokonttori järjestää yhdessä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) kanssa tilaisuuksia maakunnissa, joissa on edustettuina myös paikallisia toimijoita. Valtiokonttori tekee myös yksittäisiä asiakaskäyntejä sekä järjestää luentoja ja seminaareja.

Valtiokonttorille on tärkeää sotainvalidi- ja veteraaniasiakkaiden tasapuolinen kohtelu asuinkunnasta riippumatta. Vuoden 2019 aikana Valtiokonttori koulutti laajasti kuntia yhdessä veteraanijärjestöjen kanssa. Koulutuskiertueen tarkoituksena oli edesauttaa sitä, että marraskuussa 2019 voimaan tullut veteraanilakimuutos tunnettaisiin kunnissa, ja veteraanit saisivat asuinpaikasta riippumatta lakisääteiset palvelut tasapuolisesti.

1.6.3 Hyvinvointi ja kehitys

Valtiokonttorissa on henkilöstöstrategia, joka linjaa Valtiokonttorin kannalta keskeisiä henkilöstökäytäntöjä ja luo koko virastolle yhteistä tavoitetilaa. Työnantajana Valtiokonttori huolehtii työntekijöidensä oikeanlaisesta ja -tasoisesta osaamisesta, työntekijöidensä tasa-arvoisesta kohtelusta sekä hyvinvoinnista.

Valtiokonttorissa seurataan henkilökunnan työtyytyväisyyttä vuosittain tehtävillä VMBaro-kyselyillä. Kyselyistä ilmenee toistuvasti, että valtiokonttorilaiset kokevat oman työnsä merkitykselliseksi. Valtiokonttori panostaa yksilön kehittymiseen merkittävästi sekä määrärahoja että työaikaa.

Vuonna 2019 tehtyjen VMBaro-kyselyiden perusteella tavoitteemme lisätä joustavuutta, vähentää ohjeistusta ja kannustaa henkilöstöä huippusuorituksiin sekä asiantuntijuuden kehittämiseen ovat ottaneet askeleita eteenpäin. Valtiokonttorin työtyytyväisyys on parantunut jälleen edellisten vuosien tapaan. Kyselyiden perusteella Valtiokonttori koetaan organisaatioksi, jossa tehtävä työ motivoi ja innostaa ja työssä pysyy hyödyntää uusia työ- ja toimintatapoja. Keskeisiä teemoja vuoden 2019 kyselyn perusteella olivat avoimuus, vaikuttaminen, ilmapiiri, tukeminen ja ehtiminen.

Valtiokonttorin arvo Hyvinvointi ja kehitys on sidoksissa koko organisaation avoimuuteen ja organisaatiossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen ja sitä kautta työn imuun ja innostukseen. Valtiokonttorin vuorovaikutuskulttuuria on kehitetty edelleen kohti avoimuutta ja yhteistyön lisäämistä ja toimintatapoja kehitetty kohti tiedon avoimuutta, jakamista ja käytettävyyttä. Tämä myös mahdollistaa ja edistää entistä paremmin organisaation ja yksittäisten henkilöiden oppimista ja kehittymistä.

Valtiokonttorissa on käytössä varhaisen välittämisen malli, jonka puitteissa tehdään tiivistä työterveysyhteistyötä terveystaloustuottajan hoitotiimin, esimiesten ja työkyvynmenettämisen alla olevien Valtiokonttorin henkilöiden kanssa. Tästä toiminnasta näkyvänä saavutuksena on parempi tietoisuus Valtiokonttorin työkykyriskeistä ja mahdollisuus vaikuttaa riskien toteutumiseen.

Valtiokonttori on edistänyt luottamukseen perustuvaa toimintatapaa. Käytössämme on joustavat työajat ja -käytänteet kuten etätö. Se myös mahdollistaa työ- ja vapaa-ajan paremman yhdistämisen ja pienentää osaltaan valtiokonttorilaisten hiilijalanjälkeä. Viime vuonna valtiokonttorilaiset tekivät n. 34 henkilötyövuoden verran (8 565 työpäivää) etätöitä, joka näkyy myös hiilijalanjälkemme pienenemisenä.

Henkilöstön työssä jaksamista tukee viraston koneille asennettu Ergo pro -taukoliikuntaohjelma. Henkilökunnan käytössä on myös liikuntatilat, jumppa- ja kuntosali välineineen ja henkilöstö saa vuosittain käyttöönsä arvoa Smartum-kortilleen. Työmatkaliikuntaa tukee toimivat suihku- ja pukutilat ja polkupyörille järjestetty lukittu varasto sisätiloissa. Valtiokonttori panostaa merkittävästi myös henkilöstön kerhotoimintaan.

Työntekijöiden tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun parantamiseksi esteettömyysnäkökohdat on huomioitu henkilökunnan tiloissa. Koko henkilökunnalla on käytössään korkeussäädettävät pöydät, toimitiloissa on esteettömät wc- ja sosiaalitilat ja sekä ulko- että välioviin on asennettu avausmekanismit.

Valtiokonttorin strategisena tavoitteena on olla huippupaikka onnistua.

Vastuullisuus arjessa

Valtiokonttori tunnistaa vastuunsa ympäristöä kohtaan, mikä tarkoittaa käytännössä ympäristönäkökohtien huomioonottamista työnantajana sekä yksittäisten virkamiesten ympäristötietoisuuden lisäämisestä. Valtiokonttorilla on ollut WWF:n myöntämä Green Office -merkki jo vuodesta 2010 asti. Keväällä 2019 WWF:n suorittamassa kolmevuotistarkastuksessa Valtiokonttori sai jälleen oikeuden käyttää Green Office -merkkiä seuraavat kolme vuotta.

Valtiokonttorin Eko-ryhmä osallistui viime vuonna aktiivisesti erilaisiin tapahtumiin ja järjesti niitä myös itse: keväällä osallistuttiin WWF:n -järjestämään Earth Hour -tapahtumaan ja syksyllä Energiansäästöviikkoon, henkilöstölle järjestettiin HSY:n kierrätysopastus ja Sörnäisten rantatien virastotalossa aloitettiin Valtiokonttorin aloitteesta kierrätysmuovin keräys. Henkilöstöä kannustettiin myös liikkumaan: Valtiokonttorin joukkue osallistui pyöräilyn Kilometrikisa-tempaukseen ja eurooppalainen liikkujan viikko -kampanjaan, jossa henkilöstöä kannustettiin käyttämään ympäristön kannalta kestäviä liikkumismuotoja. Yhteistyössä Fazerin kanssa osallistuttiin Hävikkiviikko-kampanjaan ja järjestettiin vegaanikokkeuskurssi. Lisäksi Valtiokonttori osallistui satakolkkyt.fi -hankkeeseen, jossa aktivoidaan ihmisiä siivoamaan Helsingin rantoja.

Ympäristönäkökohdat ovat olleet keskeinen tekijä myös Valtiokonttorin tilatehokkuutta parantavissa toimenpiteissä. Valtiokonttori toimii monitilatoimistossa, jossa ei ole omia työpisteitä eikä pöytäkoneita. Käytössä olevat toimitilat ovat myös tiiviimmät ja tehokkaammin käytössä. Tämä näkyy paitsi tilakustannusten myös sähkön ja paperin käytön vähenemisenä. Tavoitteena on, että toimitilatehokkuus on alle 18 m²/htv. Vuoden 2019 tilatehokkuus oli 16,8 m²/htv.

Valtiokonttori hyödyntää hankinnoissaan mahdollisimman kattavasti valtion yhteishankintayksikön Hanselin puitesopimuksia, joissa vastuullisuusnäkökohdat on huomioitu.

Valtiokonttori tarjoaa vuosittain useita palkallisia korkeakouluharjoittelupaikkoja sekä palveluspaikkoja siviilipalvelusta suorittaville. Vuoden 2019 aikana siviilipalvelusta oli Valtiokonttorin kansalaispalveluissa suorittamassa 8 henkilöä. Siviilipalvelusta suoritavat ovat tuoneet työyhteisöön lisää ymmärrystä siitä, miten nuorille aikuisille tulisi rakentaa toimivia palveluita. Siviilipalvelusta suorittaneiden keskuudessa Valtiokonttori on koettu kiinnostavana ja mielenkiintoisia sekä monipuolisia työtehtäviä tarjoavana työpaikkana.

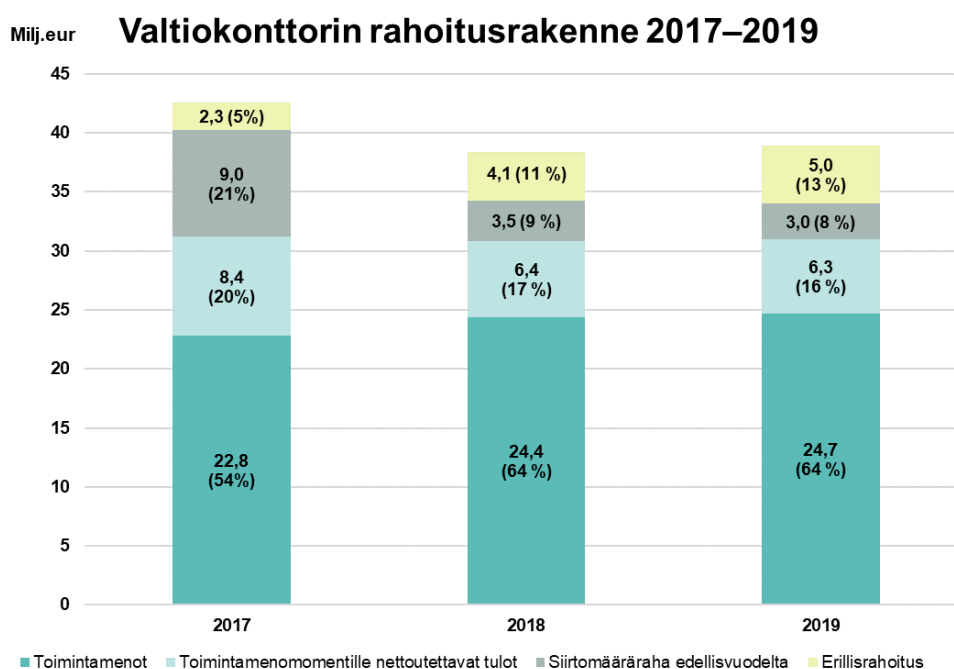
1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Valtiokonttorin toiminnan rahoitus muodostuu talousarviossa myönnettyistä määrärahoista, toimintamenoihin nettoutettavista tuloista, edellisvuodelta siirtyyneestä siirtomäärärahasta sekä erillisrahoituksesta.

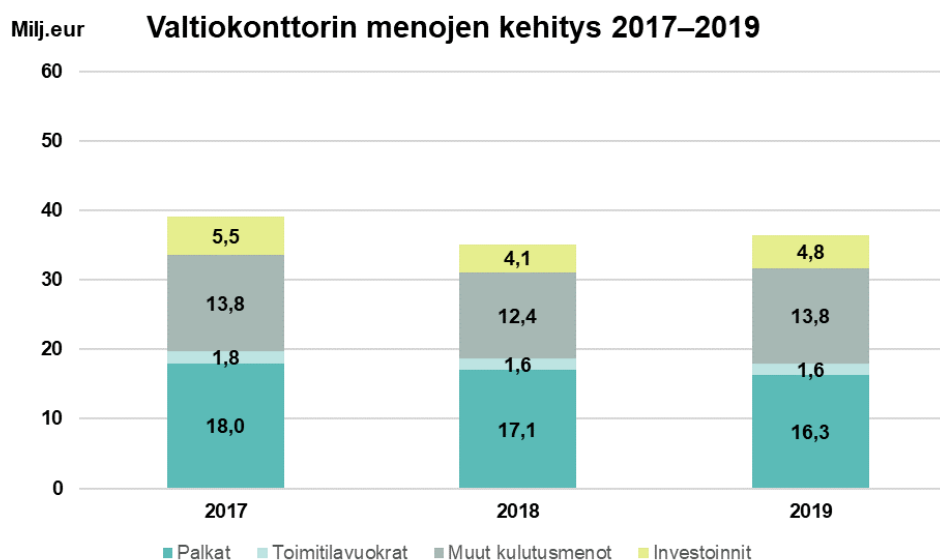
Valtiokonttorin maksullisen toiminnan tuloja, niiden kehitystä, kannattavuutta ja jakautumista maksulajeittain on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin kappaleessa *1.3.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus*.

Valtiokonttorin käytettävissä oleva rahoitus oli vuonna 2019 yhteensä 38,9 milj. euroa (38,7 milj. euroa).

Kuva 2: Valtiokonttorin rahoitusrakenne 2017-2019

Kuvassa 2 on esitetty Valtiokonttorin rahoitusrakennetta. Erillismäärärahan osuus rahoituksesta edellisvuotta suurempi ja vuonna 2019 edelliseltä vuodelta siirtyvää määrärahaa oli käytettävissä n. 0,5 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2018.

Kuva 3: Valtiokonttorin menojen kehitys 2017-2019

Kuvassa 3 on esitetty Valtiokonttorin menorakenteen kehitystä. Vuonna 2019 toimintamenomomentilta rahoitettujen menojen osuus oli 31,5 milj. euroa. Erillismäärärahaalla rahoitettiin menoja 4,9 milj.euron arvosta. Toimintamenomomentin menojen toteutuminen on esitetty kappaleessa 1.7.2.1. *Toimintamenomomentin toteutuminen*. Valtiokonttorin ja valtiovarainministeriön välisessä tulostavoiteasiakirjassa ei aseteta tavoitetta erillisrahoitukselle.

Vuonna 2019 Valtiokonttori sai käytössä erillismäärärahaa määrärahatileiltä 28.70.02 Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät ja 28.90.20.2 Kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeet. Valtiokonttorin käytössä olleet erillismäärärahat käyttötarkoituksittain on esitetty kappaleessa 1.7.2.2 *Muiden tulo- ja menoarvotilien sekä siirtyneiden määrärahojen toteutuminen*. Erillismäärärahan käyttö on esitetty asianomaisen toiminnon yhteydessä kappaleessa 1.3.3. *Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus lukuina*.

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

1.7.2.1 Toimintamenomomentin toteutuminen

Vuoden 2019 talousarviossa Valtiokonttorin nettobudjetoidulle toimintamenomomentille 28.20.01 myönnettiin määrärahaa yhteensä 24,682 milj. euroa. Talousarviossa määrärahaa myönnettiin 24,622 milj. euroa ja täydentävässä talousarviossa määrärahaa lisättiin 60 000 euroa valtion maksuliike- ja laskujenvälityspalvelun kilpailutuksen menoihin. Vuodelta 2018 siirtyi vuodelle 2019 3,006 milj. euroa. Vuodelle 2020 määrärahaa siirtyi 2,502 milj. euroa. Valtiokonttorin toimintamenomomentin nettomenot nousivat edellisvuodesta n. 0,8 milj. euroa.

Taulukko 21: Valtiokonttorin toimintamenot rahoitusasemalaskelma 2017–2019

Valtiokonttorin toimintamenot 28.20.01 1 000 euroa	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Suunnitelma 2019	Toteuma 2019	Vertailu toteuma 2019/2018 %
Menot					
- Palkat	17 827	16 655	16 175	15 858	95 %
- Toimitilavuokrat	1 785	1 570	1 615	1 573	100 %
- Muut kulutusmenot	12 888	10 379	11 601	11 344	109 %
- Investoinnit	4 290	2 474	3 734	2 968	120 %
Yhteensä	36 790	31 078	33 125	31 744	102 %
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot	8 358	6 741	6 241	6 558	97 %
Maksullisen toiminnan tulot	7 777	6 068	6 013	6 106	101 %
Muut tulot	581	673	228	452	67 %
Nettomenot (+) / -tulot (-)	28 432	24 337	26 884	25 186	103 %
Tilinpäätös / Talousarvio ja lisätalousarviot	22 837	24 409	24 682	24 682	101 %
Siirtomäärärahakannan muutos	-5 595	72	-2 202	-504	-700 %
* säästö (+) / säästön käyttö (-)					
Siirtomäärärahakanta					
- Siirto edelliseltä vuodelta	9 049	3 454	3 006	3 006	87 %
- Siirtomäärärahakanta 31.12.	3 454	3 006	804	2 502	83 %
Palkallinen henkilötö (HTV)	276,9	250,6	253,8	247,6	99 %

Tulot laskivat edellisvuodesta n. 0,2 milj. euroa johtuen pääasiassa siitä, että muissa tuloissa esitettävä erillismäärärahakassutus ja henkilökiertolaskutus laskivat. Valtiokonttorin maksullisen toiminnan tulojen toteutumista on kuvattu yksityiskohtaisemmin kappaleessa 1.3.4. *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus*.

Valtiokonttorin *menot* jakautuivat menolajeittain seuraavasti: palkkamenot 50 %, toimitilavuokrat 5 %, muut kulutusmenot 36 % ja investoinnit 9 %.

Palkat ja palkallinen henkilötö laskivat edellisvuodesta etenkin sen takia, että HR-tehtävät siirtyivät Palkeisiin ja määräaikaisen digitalisaation tuki -toiminto päättyi.

Toimitilavuokrat pysyivät edellisvuoden tasolla.

Muut kulutusmenot nousivat edellisvuoden menotasosta. Tähän vaikutti muun muassa maksuliikepalveluiden ja laskujenvälityspalveluiden kilpailutus sekä eräiden ICT-järjestelmien käyttökustannusten kasvu. Lisäksi vuonna 2019 Valtiokonttorissa työskenteli henkilökiertolaisia edellisvuotta enemmän, mistä johtuvat kustannusten korvaukset näkyvät muiden kulutusmenojen ryhmässä. Vuonna 2019 ICT-menojen osuus Valtiokonttorin toimintamenojen kulutusmenoista (pl. toimitilavuokrat) oli noin 69 % (73 %).

Suhteellisesti merkittävin muutos verrattuna suunnitelmiin ja edelliseen vuoteen toteutui *investoinneissa*. Ero suunnitelmiin johtuu etenkin investointihankkeiden tai niiden osien siirtymisestä seuraavalle vuodelle. Kansallisen tulorekisterin toimeenpano Valtiokonttorissa jouduttiin keskeyttämään johtuen tulorekisterin käyttöönoton viivästymisestä vuodella alkuperäisestä aikataulusta etuuksien ja eläkkeiden ilmoittamisen osalta, uusi käyttöönottoaikataulu on 1.1.2021. Osa projekteista saatiin myös toteutettua huomattavasti suunniteltua alhaisemmalla kustannustasolla kuten valtion velan korkoriskinhallinnassa käytettyjen johdannaisten vakuudenhallinnan (CSA) uudistaminen.

Valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetettu toimintamenojen rahoitus -tavoite saavutettiin, **arvosana 4**.

1.7.2.2 Muiden tulo- ja menoarviotilien sekä siirtyneiden määrärahojen toteutuminen

Tuloarviotilit

Osasto 12. Sekalaiset tulot

Tuloarviotilille 12.28.52 Vakuutusmaksuja vastaavat maksut kertyvät Valtiokonttorista annetun lain (305/1991) perusteella valtion virastoilta ja laitoksilta sekä valtion liikelaitoksilta perittävistä Valtiokonttorin suorittamista tapaturmakorvauksista, ryhmähenkivakuutusta vastaavista eduista, liikennevahinkokorvauksista sekä muista korvauksista vastaavista maksuista. Tuloarviotilin talousarvio oli 16,9 milj. euroa (16,7 milj. euroa) tuloja kertyi 17,8 milj. euroa (19,4 milj. euroa). Tulojen kertymän laskua selittää tapaturmamaksujen pieneneminen.

Valtiokonttori budjetoit valtiovarainministeriön hallinnonalan muiden tulojen tuloarviotilille 12.28.99 vakuutuskorvausten takaisinmaksut, saadut maksut myönnytyistä takauksista, sotilasvammakorvauksiin liittyvät regressit, valtionperinnöt, maksettujen oikeudenkäynnin viivästyshyvitysten perintäkulut ja Valtiokonttorin muiden virastojen ja laitosten puolesta keskitetysti hoitamien valuuttatilien kurssivoitot. Valtiokonttorin osuus tuloarviosta oli 11,1 milj. euroa ja toteuma oli 19,4 milj. euroa (12,7 milj. euroa). Valtionperintöjä tuloutettiin 13,0 milj. euroa, joka on 6,8 milj. euroa edellisvuotta enemmän, keskitetystä valuuttakaupasta kertyi kurssivoittoja 1,2 milj. euroa, joka oli 1,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Takausmaksuja kertyi 2,5 milj. euroa, joka on 0,9 milj. euroa edellisvuotta vähemmän ja vakuutuskorvausten regressejä 2,4 milj. euroa, joka on 0,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Korontasaustoiminnan korkohyvitykset ja -suojaus tulot tuloarviotilin 12.32.99.04 tuloarvio oli 43,7 milj. euroa ja toteuma 52,6 milj. euroa (38,6 milj. euroa). Korkotulojen kasvu johtuu korontasaussopimusten kannan kasvusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muihin tuloihin tuloarviotilille 12.33.99 tuloutettiin 0,6 milj. euroa (1,2 milj. euroa) siirtotalouden kulujen palautuksia, joista pääosa koostuu kunnille maksetuista avopalveluennakoista.

Siirto Valtion asuntorahastosta talousarvioon tuloarviotilille 12.35.20 oli 78,3 milj. euroa, joka oli 66,3 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Erä sisältää vuosittaisen siirron Valtion asuntorahastosta talousarvioon 5,3 milj. euroa (12,0 milj. euroa), jonka suuruus määräytyy valtion varainhankinnan toteutuneen kustannuksen sekä edellisenä vuonna käytetyn siirron koron perusteella. Siirron alentuminen on ollut seurausta valtion varainhankinnan kustannusten alentumisesta. Tämän lisäksi Valtion asuntorahastosta siirrettiin talousarvioon eduskunnan tekemän päätöksen mukaisesti 73,0 milj. euroa, joka oli lisätty vuoden ensimmäisessä lisätalousarviossa tuloarvioon 12.35.20 Siirto valtion asuntorahastosta.

Osasto 13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset

Tuloarviotilille 13.01.05 Korot muista lainoista Valtiokonttori kirjasi 0,6 milj. euroa (0,7 milj. euroa), joka koostuu Suomen kahdenvälisestä lainasta Kreikalle. Korkotulojen lasku johtuu korkotason alenemisesta.

Korot talletuksista 13.01.07 on jakamaton tuloarvio, johon Valtiokonttori kirjasi 0,4 milj. euroa (0,2 milj. euroa). Korkotuottoja kertyi pääasiassa valuuttamääräisiltä pankkitileiltä ja nousu johtuu valuuttamääräisten tilien keskimääräisten saldojen suurentumisesta.

Tuloarviotilille 13.03.01 Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot, kertyi tuloja 1,5 milj. euroa (0,6 milj. euroa) puhelinosaikkeista maksetuista osingoista, suurimmat erät olivat PHP Holding Oy:ltä 0,7 milj.euroa ja Finda Oy:ltä 0,3 milj. euroa.

Osasto 15. Lainat

Valtion nettolainanotto ja velanhallinta tuloarviotili 15.03.01 on nettobudjetoitu. Momentin nettotuloarvio vastaa muista kuin velanhallinnasta aiheutuvista eristä syntyvää nettolainanottotarvetta. Momentille kertyy nettotuloja uusista valtionlainoista saatavista tuloista vähennettynä velan takaisinmaksuista aiheutuvilla menoilla. Nettotuloon sisällytetään lisäksi valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä lainan ottamista tai takaisinmaksu hintaa suojaavista johdannaissopeimuksista aiheutuvat erät.

Talousarviossa tuloarvio oli 1 655,0 milj. euroa. I lisätalousarviossa tuloarviota lisättiin 226,8 milj. euroa, II lisätalousarviossa vähennettiin 136,2 milj. euroa, III lisätalousarviossa lisättiin 678,0 milj. euroa ja IV lisätalousarviossa vähennettiin 19,2 milj. euroa. Lopulliseksi tuloarvioksi muodostui yhteensä 2 404,4 milj. euroa ja toteuma oli 1 793,0 milj. euroa (- 985,8 milj. euroa). Tuloarviosta jätettiin maksuvalmiuden salliessa 1,0 mrd. euroa varainhankintaa tekemättä (2,2 mrd. euroa). Nimellisarvoisen nettolainanoton toteuma oli 1 398,9 milj. euroa (- 878,5 milj. euroa). Velanhallinnan erissä emissiotappiota kertyi nettomääräisesti 394,1 milj. euroa (107,3 milj. euroa).

Menoarviotilit ja siirtyneet määrärahat

Pääluokka 25. Oikeusministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 25.01.51 Eräät valtion maksamat korvaukset menoarvio oli 19,0 milj. euroa (19,0 milj. euroa), määrärahaa käytettiin 17,4 milj.€ (17,6 milj.€). Valtiokonttorille

osoitetusta määrärahasta maksetaan rikosvahinkokorvauksia ja korvauksia syyttömästä vangituille.

Pääluokka 28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 28.01.69 Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle menoarvio oli 16,0 milj. euroa ja se käytettiin kokonaan maksettaessa sijoitustuotot Kreikan valtiolle.

Määrärahatilin 28.20.02 Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot menoarvio oli 50 000 euroa. Määrärahaa käytettiin 0,5, milj. euroa (0,3 milj. euroa). Ylitys katettiin saadulla arviomäärärahan ylitysluvalla. Määrärahaa käytetään Valtiokonttorin virastojen ja laitosten puolesta keskitetysti hoitamien valuuttatilien ja näiltä tileiltä tehtävien lyhytaikaisten valuuttatalletusten käytöstä aiheutuvien kurssitappioiden maksamiseen. Vastaavat kurssivoitot kirjataan valtiovarainministeriön hallinnonalan muiden tulojen tuloarviotilille 12.28.99.

Määrärahatilin 28.60.10 Työturvallisuuden edistäminen menoarvio oli 0,8 milj. euroa. Määrärahaa siirtyi vuodelta 2018 0,9 milj. euroa, käytettävissä oli yhteensä 1,7 milj. euroa. Määrärahalla tuetaan Valtion virastojen ja laitosten Kaiku-kehittämishankkeita. Valtion työelämäneuvottelukunta päättää vuosittain määrärahan kohdistamisen painopistealueista. Määrärahaa käytettiin 0,7 milj. euroa (0,7 milj. euroa) ja vuodelle 2020 siirrettiin 0,8 milj. euroa. Vuodelta 2018 siirtynyttä määrärahaa peruutettiin tilinpäätöksessä 119 039 euroa, koska hankkeisiin myönnettyjä määrärahoja käytettiin virastoissa suunniteltua vähemmän.

Valtiovarainministeriön määrärahatilin 28.70.02 (siirtomääräraha 3v.), Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät, Valtiokonttorille osoitettiin vuoden 2017 talousarviosta 0,6 milj. euroa Handi-ohjelmaan liittyvien tehtävien toteuttamiseen 0,3 milj. euroa vuosille 2017-2019 ja julkisen hallinnon keskitetyn analysointi- ja raportointipalvelun toteuttamiseen 0,3 milj. euroa vuosille 2017-2019. Vuoden 2018 talousarviosta Valtiokonttorille osoitettiin 0,2 milj. euroa julkisen hallinnon keskitetyn analysointi- ja raportointipalvelun toteuttamiseen, Handi-ohjelmaan liittyvien tehtävien toteuttamiseen 0,2 milj. euroa ja rikosvahinkojen talousprosessien ja -järjestelmien siirtoon Tia-vahingonkorvausjärjestelmään 0,4 milj. euroa. Vuodelle 2020 siirtyi määrärahaa 51 087 euroa Handi-ohjelman osalta. Erillismäärärahalla rahoitetut hankkeet vuonna 2019 on esitetty liitteessä 3.

Määrärahatilillä 28.90.20.2 (siirtomääräraha 3v.), Kuntien informaatioteknologian kehittämishankkeet, Valtiokonttorilla oli vuoden 2017 talousarvion määrärahaa käytettävissä Kuntatalouden tietopalveluun 0,1 milj. euroa, joka käytettiin kokonaan ja vuoden 2018 talousarvion määrärahaa käytettävissä yhteensä 1,8 milj. euroa. XBRL-taksonimioiden hallintajärjestelmän integraation toteuttamiseen käytettävissä oli 80 000 euroa, josta käytettiin 63 000 euroa ja Kuntatalouden tietopalveluun 1,7 milj. euroa, josta käytettiin 1,5 milj. euroa. Seuraavalle vuodelle siirtyi 0,3 milj. euroa. Erillismäärärahalla rahoitetut hankkeet vuonna 2019 on esitetty liitteessä 3.

Määrärahatilille 28.92.87 Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta osoitettiin määrärahaa 10,1 milj. euroa. Suomen osuus vuonna 2019 oli 10,9 milj. euroa (10,3 milj. euroa), joka katettiin ylitysluvalla. Määrärahaan liittyy valtuus.

Määrärahatilillä 28.99.97 Valtion saatavien turvaaminen talousarvio oli 0,3 milj. euroa, määrärahaa käytettiin 0,1 milj. euroa.

Määrärahatililtä 28.99.98 Kassasijoitusten riskienhallinta osoitettiin määrärahaa 4,0 milj. euroa ja I lisätalousarviossa lisättiin 8,1 milj. euroa, lopullinen määräraha oli 12,1 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 12,6 milj. euroa (11,6 milj. euroa), käyttö katettiin ylitysluvalla. Korkomenojen nousu johtui pääosin matalasta negatiivisesta korkotasosta.

Pääluokka 32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Määrärahatilin 32.30.48 Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille menoarvio oli 57,8 milj. euroa ja toteuma 38,9 milj. euroa (26,2 milj. euroa). Määrärahatililtä maksetaan valtuuden ”Korkotuki julkisesti tuetuille vientiluotoille” käytöstä aiheutuvat menot. Valtuuden käyttö ja siitä aiheutuvat menot ilmoitetaan Työ- ja elinkeinoministeriön tilinpäätöksessä.

Pääluokka 33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Veteraanien tukemiseen käytettyjen määrärahojen, määrärahatilit 33.50.51, 33.50.52, 33.50.53, 33.50.54, 33.50.55, 33.50.56, 33.50.57 ja 33.50.58 talousarvio oli 223,9 milj. euroa (176,4 milj. euroa) ja vuoden 2018 talousarviossa myönnettyä määrärahaa oli käytössä 46,2 milj. euroa (61,0 milj. euroa). Määrärahan muutos johtuu pääosin uudesta arviomäärärahasta 33.50.58 Rintamaveteraanien kotiin vietävät palvelut, jonka talousarvio oli 19,5 milj. euroa ja jota IV lisätalousarviossa lisättiin 16,0 milj. euroa, joten lopullinen määräraha oli 35,5 milj. euroa.

IV lisätalousarviossa vähennettiin momentilta 33.50.52 Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin 10,2 milj. euroa ja momentilta 33.50.55 Eräät kuntoutustoiminnan menot 3,0 milj. euroa ja lisättiin momentille 33.50.56 Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot 13,2 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin yhteensä 201,4 milj. euroa, peruutettiin 3,7 milj. euroa ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 31,1 milj. euroa.

Pääluokka 36. Valtionvelan korot

Määrärahatilin 36.01.90 Valtion velan korot (nettobudjetoitu) menoarvio oli 1 170,0 milj. euroa. IV lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 24,0 milj. euroa, lopullinen menoarvio oli 1 194,0 milj. euroa. Euromääräisten korkomenojen toteuma oli 1 191,0 milj. euroa (1 147,0 milj. euroa). Suurin osa korkomenojen kasvusta johtui uudesta, 3 mrd euron sarjaobligatiolainasta. Negatiivinen korko aiheutti sen, että laina laskettiin liikkeelle emissiovoitolla ja suojauksesta syntyvä emissioero kirjataan korkomenoksi eri momentille kuin lainan emissiovoitto

Määrärahatilin 36.09.20 Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (nettobudjetoitu) menoarvio oli 10,9 milj. euroa ja toteuma 1,5 milj. euroa (3,3 milj. euroa). Nettomenojen lasku johtuu liikkeeseelaskukustannusten pienenemisestä sekä saatujen käteisvakuuksien korkojen kasvusta.

1.7.3

Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuottoja kertyi yhteensä 27,6 milj. euroa (28,5 milj. euroa). Maksullisen toiminnan tuotot sisältävät Valtiokonttorin toimintamenomomentin maksullisen toiminnan tuotot 6,1 milj. euroa (6,0 milj. euroa) sekä tapaturma-, liikennevahinko- ja taloudellisen

tuen kattamiseen tarkoitetut vakuutusmaksut 18,7 milj. euroa (20,0 milj. euroa). Tapaturmavakuutusmaksutuottoja kertyi 1,5 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Valtiokonttorin maksullisen toiminnan sisältöä on kuvattu tarkemmin kappaleessa *1.3.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus*.

Muut toiminnan tuotot olivat yhteensä 2,5 milj. euroa (2,1 milj. euroa). Muihin toiminnan tuottoihin kirjataan palvelutoiminnan kustannusten korvauksia ja yhteistoiminnan tuottoja. Yhteistoiminnan tuotot kasvoivat 0,3 milj. euroa johtuen erillismäärärahojen kasvusta ja 0,1 milj. euroa tuloutui Savonlinnan Seudun Vanhustentaloyhdistys ry:n konkurssipesän omaisuuden realisoinnista.

Toiminnan kulut olivat 37,1 milj. euroa (35,0 milj. euroa). Kulut kasvoivat edellisvuodesta 2,1 milj. euroa. Kasvu selittyy pääosin palveluiden ostojen kasvulla (1,4 milj. euroa), joista suurimpana maksuliikkeen kilpailutuksesta aiheutuneet menot, koko valtion käytössä olevan verkkomaksupalvelun (Suomi.fi) käytön laajentumisesta aineutuneet menot ja tietotekniikan asiantuntija- ja välityspalvelumenot. Poistot muista pitkävaikutteisista menoista kasvoivat 0,7 milj. euroa.

Rahoitustuottoja kertyi 45,7 milj. euroa (31,7 milj. euroa). Saadut tuotot korontasaus-sopimuksista olivat 52,6 milj. euroa (38,5 milj. euroa). Korontasaus-sopimusten korkohyvitysten kasvu johtuu sopimuskannan kasvusta.

Talletusten korko on negatiivinen, minkä johdosta talletuksista maksettiin pääosin korkoa 12,6 milj. (11,5 milj. euroa). Takaus- ja takuuprovioita kertyi 2,5 milj. euroa.

Rahoituskulut olivat 1 136,7 milj. euroa (1 117,2 milj. euroa). Valtion euromääräisen velan korkomenot kasvoivat 44,1 milj. euroa ollen 1 191,0 milj. euroa, muutos johtuu erääntyneen korkeakorkoisen lainakannan korvaamisesta uusilla lainoilla. Vuonna 2016 liikkeesenlasketun valuuttamääräisen lainan kurssiero 8,0 milj. euroa realisoitui lainan erääntyessä. Euromääräisen velan jaksotettujen emissiovoittojen määrä oli suurempi 23,3 milj. euroa kuin emissiotappioiden. Muiden rahoituskulujen lasku 1,5 milj. euroa, johtui liikkeeseenlaskukustannusten pienenemisestä sekä saatujen käteisva-kuuksien korkotulojen kasvusta.

Siirtotalouden tuotot olivat 91,2 milj. euroa (18,2 milj. euroa). Muutos edellisvuoteen johtuu pääosin siirrosta talousarvion ulkopuolella olevasta Valtion asuntorahastosta talousarviotalouteen 78,5 milj. euroa (12,0 milj. euroa). Erä sisältää vuosittaisen siirron Valtion asuntorahastosta talousarvioon 5,3 milj. euroa. Tämän lisäksi Valtion asunto-rahastosta siirrettiin talousarvioon eduskunnan tekemän päätöksen mukaisesti 73,0 milj. euroa, joka lisättiin vuoden ensimmäisessä lisätalousarviossa momentille 12.35.20 Siirto valtion asuntorahastosta. Valtionperintöjä kertyi 13,0 milj. euroa (6,1 milj. euroa).

Siirtotalouden kulut olivat 317,6 milj. euroa (247,5 milj. euroa). Siirtotalouden kulut sisältävät pääasiassa tapaturmakorvaus-, vahingonkorvaus-, sotilasvammakorvaus- sekä sota- ja sotilasinvalidille maksettavat menot. Kulujen kasvu johtuu 1.11.2019 voimaan tulleen lain perusteella kunnille maksettavista, rintamavetaraanien kotona asumista tukevien palveluiden menoista 44,6 milj. euroa, korkotukien kasvusta julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille 13,4 milj. euroa ja Suomen Pankin sijoitustuottojen maksusta Kreikan valtiolle 16,0 milj. euroa. Kotitalouksille maksettavat korvaukset vähenivät 4,0 milj. euroa.

1.7.4

Tase

Vastaavaa

Valtiokonttorin käyttöomaisuus koostuu pääasiassa ostetuista ja ostopalveluna teetetyistä tietojärjestelmistä. Aineettoman käyttöomaisuuden tasearvo on 24,1 milj. euroa (22,9 milj. euroa).

Osakkeita ja osuuksia kansainvälissä rahoituslaitoksissa oli Valtiokonttorin hallinnassa 1 629,4 milj. euron arvosta (1 618,5 milj. euroa). Tasearvon kasvu johtuu Suomen Aasian infrastruktuuri-investointipankin jäsenyydestä aiheutuvan osuuden peruspääoman merkinnän maksusta.

Pitkäaikaisten saamisten tasearvo oli 2 342,8 milj. euroa (2 247,3 milj. euroa). Pitkäaikaiset saamiset kasvoivat 95,5 milj. euroa. Kasvun selittää Senaatille annettujen pitkäaikaisten lainojen kanna kasvu 200 milj. euroa, euro- ja valuuttamääräisten joukkovelkakirjalainojen jaksottamisesta aiheutuvat emissiovoitot 91,3 milj. euroa ja Kreikan lainasaamisten siirto pitkäaikaisista saamisista lyhytaikaisiin saamisiin 13,2 milj. euroa.

Lyhytaikaisten saamisten määrä oli yhteensä 21,7 milj. euroa (210,5 milj. euroa). Vähenneminen johtuu Senaatin puolesta liikkeeseen laskettujen velkasitoumusten kannan erääntymisestä 200 milj. euroa ja Kreikan lainasaamisten siirto pitkäaikaisista saamisista lyhytaikaisiin saamisiin 13,2 milj. euroa.

Rahoitusomaisuusarvopapereita oli 569,1 milj. euroa (0 euroa). Eurotalletuksia oli 400,0 milj. euroa ja muita euromääräisiä sijoituksia 169,1 milj. euroa. Euromääräiset sijoitukset koostuvat kokonaisuudessaan johdannaissopimuksista annetuista käteisvaakuuksista. Rahoitusomaisuusarvopapereiden määrä vaihtelee vuosittain ja se riippuu mm. valtion kassan koosta ja eri talletusvaihtoehtojen hinnoista markkinoilla.

Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat ovat 1 830,0 milj. euroa (2 119,2 milj. euroa). Tase-erä sisältää Valtiokonttorin hallinnoimien pankkitilien saldot.

Vastattavaa

Valtiokonttorin oma pääoma sisältää Suomen valtionvelan ja on tämän vuoksi negatiivinen. Oman pääoman määrä oli - 106 423 milj. euroa (- 104 633 milj. euroa). Edellisten tilikausien pääoman muutos kasvoi 85,0 milj. euroa ja pääomien siirrot -erä väheni 1 869,0 milj. euroa. Kaikkien valtion kirjanpitoyksiköiden pankkitilit katetaan ja tyhjenetään Valtiokonttorin hallinnassa olevien pankkitilien kautta ja nämä valtion maksuliikkeeseen liittyvät tapahtumat näkyvät em. erissä. Erät sisältävät myös Valtiokonttorin ja muiden kirjanpitoyksiköiden välisen maksuliikkeen 2 724,1 milj. euroa (902,5 milj. euroa), joka kirjataan läheteiden tilin kautta ja tilikauden kulujäämän 1 337,5 milj. euroa.

Valtiokonttorin hoidettavana olevan valtionvelan määrä varainhoitovuoden lopussa oli 107,2 mrd. euroa (105,5 mrd. euroa). Valtionvelasta 21,0 mrd. euroa oli lyhytaikaista lainaa, jonka laina-aika on alle vuoden (13,6 mrd. euroa). Pitkäaikaiset siirtovelat olivat 120,4 milj. euroa (126,7 milj. euroa) sisältäen tulevana vuosina maksettavat valtion velkaan liittyvät korkomenot.

Valtiokonttorin taseessa yhdystilillä on talousarvion ulkopuolisen rahaston, Valtion asuntorahaston kassavarat. Asuntorahaston yhdystilin saldo oli 2 358,2 milj. euroa,

joka on 279,3 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Saldon kasvu johtuu lähinnä vanhojen normaalien ja ennenaikaisesti maksettujen aravalainojen kertymisestä rahastoon suhteessa rahastosta maksettuihin tukiin, joiden määrä on ollut matalalla tasolla.

Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset kasvoi 5 794,2 milj. euroa, ollen 15 058,3 milj. euroa (9 264,1 milj. euroa). Kasvu johtuu vuonna 2020 erääntyvistä saraobligaatiolainoista.

Lyhytaikaisten euromääräisten lainojen määrä kasvoi 1 644,3 milj. euroa ollen 5 969,0 milj. euroa (4 324,8 milj. euroa). Erä sisältää velkasitoumukset ja niihin liittyvät suojausitoumukset.

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat olivat 304,0 milj. euroa (193,1 milj. euroa), jossa vähennystä 111,0 milj. euroa. Erä muodostuu pääosin EU-komission talletetuista varoista, jotka ovat Suomen EU-maksusuuksia. Tilin päiväsaldoon ja siten myös saldoon vuodenvaihteessa vaikuttaa EU-komission erisuuntaiset varojen siirrot Suomeen/Suomesta.

Lyhytaikaiset siirtovelat olivat 645,0 milj. euroa (723,0 milj. euroa). Siirtovelat muodostuvat lähes kokonaan varainhoitovuotta seuraavana vuotena erääntyvästä valtionvelkaan liittyvästä euromääräisestä korkovelasta, jota oli tilinpäätöshetkellä 641,5 milj. euroa (720,0 milj. euroa).

Muiden lyhytaikaisten velkojen määrä kasvoi 30,5 milj. euroa ollen 2 235,1 milj. euroa (2 204,6 milj. euroa) johtuen pääosin valtion velan suojauksissa käytettävien johdannaisten markkina-arvojen muutoksista.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Viraston tai laitoksen on valtion talousarvosta annetun lain (423/1988) 24 b §:n mukaan huolehdittava siitä, että viraston sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Lain mukaan sisäisen valvonnan järjestämisestä johtaa ja sen asianmukaisuudesta ja riittävyydestä vastaa viraston johto. Sisäinen valvonta on osa viraston johtamisjärjestelmää ja asioiden valmistelua ja sen tarkoituksena on tukea organisaation tavoitteiden saavuttamista. Sisäinen valvonta on olennainen osa hyvää hallintoa ja sillä tarkoitetaan menettelyjä, joilla varmistetaan viraston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus, varojen ja viraston halussa olevan omaisuuden turvaaminen sekä johtamisen ja ulkoisen ohjauksen kannalta oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta Valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:n mukaisesti.

Valtiokonttorin johto on vuoden 2019 aikana arvioinut viraston sisäisen valvonnan tilaa käyttäen Valtiovarain controller –toiminnon suosituksen mukaista COSO 2013 -viitekehikseen perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa ja ohjetta. Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan arvioinnit on tehty kattavasti toimialoittain sisäisen valvonnan nykytilasta ja olennaisimmista kehittämistarpeista. Sisäisen valvonnan tilan arvoissa on hyödynnetty myös toiminnan normaalia seurantaa ja muita toimialojen tekemiä toiminta- ja riskianalyyskejä, ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen havainnot ja henkilöstötyytyväisyyskyselyä.

Arviointien perusteella Valtiokonttorin sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttävät kokonaisuutena talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Valtiokonttorin uusi strategia työstettiin vuoden 2019 aikana ja uuden strategian mukaiset tavoitteet on määritelty ja vastuutettu toimialoille. Valtiokonttori pyrkii kehittämään jatkuvasti riskienhallintaa, raportointia ja sisäistä valvontaa. Riskienhallintaa kehitetään 2020 arvioimalla riskienhallinnan periaatteita ja prosesseja ja tavoitteena on varmistaa riskienhallintaprosessien yhdenmukaisuus koko virastossa. Toiminnan kannalta merkittäviä riskejä sisältyy tietojärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien toimintavarmuuteen ja palveluntuottajaan. Kehittämiskohteina on edelleen tietoteknisen toimintaympäristön toimivuuden turvaaminen tietoturvan ja riskienhallinnan näkökulmasta sekä palveluiden seuranta ja jatkuva parantaminen yhteistyössä palveluntoimittajan kanssa. Taloudenhallinnan osalta vuoden 2019 aikana kehitettiin talouden suunnittelua ja ennustamista.

Tiedonhallintalain asettamien keskeisten vaatimusten ja muutosten valmistelu sekä kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelmat on laadittu 2019 aikana. Lain vaatimien toimenpiteiden toteuttaminen samoin kuin kehittämismallin mukaisen tietoarkkitehtuuryön tekeminen on aloitettu ja työtä jatketaan 2020 aikana.

Sisäisen valvonnan osalta vahingonkorvausprosessin kontrollien riittävyyttä arvioitiin ja kehitettiin vuoden aikana ja tarkoituksena on jatkaa prosessien kontrollinen kehittämistä muille palveluprosesseille ja keskeisille toimintaprosesseille 2020 aikana. Kontrollien kehittämistyössä testataan data-analytiikan tuomia mahdollisuuksia kohdentaa valvontaa ja kontroleja ja siten tehostaa palveluprosessien jatkuvaa sisäistä valvontaa. Yhtenä Valtiokonttorin tehtävänä on valtion talousarviontaloudelle suunnatut ohjaus ja kehittämistehtävät. Tehtävään liittyen koko valtion tasolla Taloushallinnon päästä päähän- prosessien kontrollipisteiden kuvaaminen saatiin keskeisiltä osin valmiiksi yhteistyössä virastojen kanssa. Jatkotyönä on tarkoitus määrittää hankintoihin ja matkakulujen käsittelyyn liittyvät kontrollit vuonna 2020. Lisäksi 2019 päivitettiin Taloussääntömääräys, joka on kirjanpitoyksiköille keskeinen väline niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyiden kuvaamiseen.

1.9 Arviointien tulokset

Valtiokonttorissa ovat vuonna 2019 toteuttaneet sisäisen valvonnan arviointeja sisäisen tarkastus ja tilintarkastus. Ulkopuolisten toimesta ei ole tehty merkittäviä arviointeja.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Valtiokonttorin korvauspalveluissa havaittiin epäily väärinkäytöksestä 2019 aikana. Valtiokonttori teki asiasta tutkintapyynnön ja Helsingin poliisilaitos kirjasi asiasta edelleen rikosilmoituksen. Tapahtumasta on havainnon jälkeen ilmoitettu valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiovarainministeriölle.

Muilta osin Valtiokonttorissa ei ole havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä tai rikoksia toimintavuoden aikana. Valtiokonttorilla ei ollut takaisinperimisiä tilikauden aikana.

2 Talousarvion toteumalaskelmat

Valtiokonttorin talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot		47 524,75	53 300	53 300,16	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	47 524,75	53 300	53 300,16	0,00	100
12. Sekalaiset tulot		107 114 033,98	163 630 161	173 558 377,86	9 928 216,48	106
12.25.99.	Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot		891	890,55	0,00	100
12.28.52.	Vakuutusmaksuja vastaavat maksut	19 439 569,85	16 930 000	17 860 446,55	930 446,55	105
	12.28.52.1. Tapaturmamaksut	16 535 211,65	14 000 000	14 948 447,97	948 447,97	107
	12.28.52.2. Liikennevahinkoturvamaksut	1 234 000,58	1 200 000	1 535 436,85	335 436,85	128
	12.28.52.3. Ryhmähenkivakuutusta vastaava etu	1 063 263,51	1 100 000	872 698,40	-227 301,60	79
	12.28.52.4. Vanhat liikelaitokset	37 154,98	30 000	11 892,92	-18 107,08	40
	12.28.52.5. Työvoimapaivalvelulaki, maahanmuutto, käräjäoikeuden lautamiespalkkiot, työvoima- ja yrityspalvelulaki	569 939,13	600 000	491 970,41	-108 029,59	82
12.28.60.	Työturvallisuusmaksu	849 370,43	800 000	881 930,83	81 930,83	110
12.28.99.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	12 734 729,96	19 448 338	19 448 338,07	0,00	100
12.32.99.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	38 555 700,66	43 700 000	52 615 839,10	8 915 839,10	120
	12.32.99.04. Korontasaustoinnin korkohyvitykset ja suojaustulot	38 555 700,66	43 700 000	52 615 839,10	8 915 839,10	120
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	1 230 932,98	623 338	623 338,27	0,00	100
12.35.20.	Siirto valtion asunorahastosta	12 000 000,00	78 250 000	78 250 000,00	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	22 303 730,10	3 875 803	3 875 802,54	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot		1 792	1 791,95	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset		1 609 811,87	2 426 050	2 426 050,30	0,00	100
13.01.05.	Korot muista lainoista	748 796,89	602 503	602 502,65	0,00	100
13.01.07.	Korot talletuksista	229 061,84	367 229	367 229,16	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	631 953,14	1 456 318	1 456 318,49	0,00	100
15. Lainat		-985 765 655,98	2 404 447 000	1 792 984 063,49	-611 462 936,51	75
15.03.01.	Nettolainanotto ja velanhallinta	-985 765 655,98	2 404 447 000	1 792 984 063,49	-611 462 936,51	75
	15.03.01.1. Nimellisarvoinen nettolainanotto (netto) (KPY)	-878 474 655,98	2 454 447 000	1 398 857 163,49	-1 055 589 836,51	57
	15.03.01.1.1. Uudet euromääräiset lainat (KPY)	20 087 381 034,42	2 454 447 000	23 978 248 357,26	21 523 801 357,26	977
	15.03.01.1.2. Uudet valuuttamääräiset lainat (KPY)	0,00	0	0,00	0,00	
	15.03.01.1.3. Euromääräisten lainojen kuoletukset (KPY)	-20 965 855 690,40	0	-22 579 391 193,78	-22 579 391 193,78	0
	15.03.01.1.4. Valuuttamääräisten lainojen kuoletukset (KPY)	0,00	0	0,01	0,01	0
	15.03.01.2. Emissiotappiot (netto) (KPY)	-107 291 000,00	-40 000 000	394 126 900,00	434 126 900,00	-985
	15.03.01.2.1. Emissiovoitot (KPY)	14 305 000,00	0	406 126 900,00	406 126 900,00	0
	15.03.01.2.2. Emissiotappiot (KPY)	-121 596 000,00	-40 000 000	-12 000 000,00	28 000 000,00	30
	15.03.01.3. Pääomatappiot (netto) (KPY)	0,00	-10 000 000	0,00	10 000 000,00	
	15.03.01.3.1. Pääomatappiot (KPY)	0,00	-10 000 000	0,00	10 000 000,00	
	15.03.01.3.2. Pääomavoitot (KPY)	0,00	0	0,00	0,00	
Tuloarviotilit yhteensä		-876 994 285,38	2 570 556 512	1 969 021 791,81	-601 534 720,03	77

Päluokan, momentin ja tilijaoettelu numero, nimi ja määrärahala		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 käyttö 2019	Talousarvion 2019 siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
25. Oikeusministeriön hallinnonala		17 632 304,84	19 000 000	17 396 106,55		17 396 106,55	1 603 893,45				
25.01.51.	Eräät valtion maksamat korvaukset (A)	17 632 304,84	19 000 000	17 396 106,55		17 396 106,55	1 603 893,45				
25.01.51.1.	Rikosvahinkokorvaukset (KPY)	14 130 538,97	16 000 000	15 257 796,50		15 257 796,50	742 203,50				
25.01.51.2.	Korvaukset syyttömästä vangituille tai tuomituille (KPY)	3 501 765,87	3 000 000	2 138 310,05		2 138 310,05	861 689,95				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		88 738 964,83	109 452 249	101 221 112,87	3 301 722,87	104 522 835,74	4 929 413,63	7 110 688,66	48 684 097,66	44 945 720,14	3 619 338,61
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	2 749 543,09	2 943 840	2 943 840,37		2 943 840,37	0,00				
28.01.69.	Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle (S3)	0,00	16 080 000	16 080 000,00		16 080 000,00	0,00		16 080 000,00	16 080 000,00	0,00
28.20.01.	Valtiokonttorin toimintamenot (S2)	24 409 000,00	24 682 000	22 180 277,13	2 501 722,87	24 682 000,00	0,00	3 005 624,50	27 687 624,50	25 185 901,63	2 501 722,87
28.20.02.	Keskittettyjen valuuttatilien kurssierot (A)	258 445,12	50 000	466 599,90		466 599,90	-416 599,90				
28.50.50.	Vahingonkorvaukset (A)	36 554 342,77	42 200 000	35 963 529,83		35 963 529,83	6 236 470,17				
28.50.50.01.	Tapaturmakorvaukset (KPY)	32 065 331,02	37 500 000	32 409 646,15		32 409 646,15	5 090 353,85				
28.50.50.02.	Liikennevahinkokorvaukset (KPY)	2 313 809,40	2 000 000	1 708 246,67		1 708 246,67	291 753,33				
28.50.50.03.	Ryhmänhenkivakuutusta vastaavan edun korvaukset (KPY)	954 790,00	1 300 000	595 790,00		595 790,00	704 210,00				
28.50.50.04.	Valtion virkamiesten toistuvat korvaukset	28 653,32	40 000	29 048,03		29 048,03	10 951,97				
28.50.50.05.	Valtion henkilöstölle aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvaukset (KPY)	57 146,47	100 000	70 627,28		70 627,28	29 372,72				
28.50.50.06.	Raideliikennevastuulain mukaiset korvaukset (KPY)	74 275,60	90 000	67 559,91		67 559,91	22 440,09				
28.50.50.07.	Oikeudenkäynnin viivästysvyytykset (KPY)	191 957,18	200 000	149 540,54		149 540,54	50 459,46				
28.50.50.08.	Valtion vastuuseen perustuva vahingonkorvaus (KPY)	630 596,24	500 000	642 208,25		642 208,25	-142 208,25				
28.50.50.09.	Lapuan patruunatehtaan onnettomuuden tapaturmakorvaukset (KPY)	68 265,79	70 000	71 423,05		71 423,05	-1 423,05				
28.50.50.10.	Matkavahingot (KPY)	169 517,75	400 000	219 439,95		219 439,95	180 560,05				
28.60.02.	Erikseen budjetoidut palkkamenot (A)	12 612,72	15 000	12 661,08		12 661,08	2 338,92				
28.60.10.	Työturvallisuuden edistäminen (S2)	850 000,00	800 000	0,00	800 000,00	800 000,00	0,00	850 000,00	1 650 000,00	730 961,25	800 000,00
28.60.12.	Osaamisen kehittäminen (S2)	11 825,00	11 409	11 409,00		11 409,00	0,00		11 409,00	11 409,00	0,00
28.70.02.	Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilhallinnon tietojärjestelmät (S3)	200 000,00						1 267 017,97	1 267 017,97	1 215 930,52	51 087,29
28.70.22.	Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)	45 000,00						74 207,82	74 207,82	74 207,82	0,00
28.90.20.	Julkisen sektorin yhteisen tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittäminen (S3)	1 568 000,00						1 913 838,37	1 913 838,37	1 647 309,92	266 528,45
28.92.67.	Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (A)	0,00	170 000	0,00		0,00	170 000,00				
28.92.87.	Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta (A)	10 330 217,08	10 100 000	10 897 622,18		10 897 622,18	-797 622,18				
28.99.97.	Valtion saatavien turvaaminen (A)	199 742,29	300 000	97 589,93		97 589,93	202 410,07				
28.99.98.	Kassasijoitusten riskienhallinta (A)	11 550 236,76	12 100 000	12 567 583,45		12 567 583,45	-467 583,45				
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala								1 889,07	1 889,07	9,41	0,00
30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (S3)							1 889,07	1 889,07	9,41	0,00
30.40.31.1.	Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen							1 889,07	1 889,07	9,41	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		26 224 091,75	57 814 726	38 765 539,49		38 765 539,49	19 049 186,45	0,00	14 725,94	14 725,94	0,00
32.20.48.	Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (A)	26 219 360,24	57 800 000	38 750 813,55		38 750 813,55	19 049 186,45				
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)	4 731,51	14 726	14 725,94		14 725,94	0,00		14 725,94	14 725,94	0,00
32.30.51.07.	Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	4 731,51	14 726	14 725,94		14 725,94	0,00		14 725,94	14 725,94	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 käyttö 2019	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		178 907 137,25	223 935 374	170 285 979,75	31 066 487,18	201 352 466,93	22 582 906,92	46 184 279,05	149 237 279,05	114 415 907,90	31 066 487,18
33.20.50.	Valtionosuus ansiopäivärahasta (A)	1 609,32									
	33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	1 609,32									
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (A)		4 374	4 373,85		4 373,85	0,00				
	33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto		4 374	4 373,85		4 373,85	0,00				
33.50.51.	Sotilasvammakorvaukset (A)	71 227 527,93	85 378 000	63 918 595,25		63 918 595,25	21 459 404,75				
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (S2)	40 000 000,00	27 762 000	940,46	27 761 059,54	27 762 000,00	0,00	39 999 554,31	67 761 554,31	38 242 175,88	27 761 059,54
33.50.53.	Valtionapu sotainvalidien puolisoien kuntoutustoimintaan (S2)	3 100 000,00	3 100 000	1 974 122,92	1 125 877,08	3 100 000,00	0,00	983 311,69	4 083 311,69	2 957 434,61	1 125 877,08
33.50.54.	Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (S2)	100 000,00	45 000	0,00	45 000,00	45 000,00	0,00	60 520,00	105 520,00	58 000,00	45 000,00
33.50.55.	Eräät kuntoutustoiminnan menot (S2)	3 500 000,00	500 000	162 465,50	337 534,50	500 000,00	0,00	3 420 127,30	3 920 127,30	1 738 547,72	337 534,50
33.50.56.	Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (S2)	60 970 000,00	71 638 000	69 840 983,94	1 797 016,06	71 638 000,00	0,00	1 712 765,75	73 350 765,75	71 403 749,69	1 797 016,06
33.50.57.	Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (S2)	8 000,00	8 000	8 000,00		8 000,00	0,00	8 000,00	16 000,00	16 000,00	0,00
33.50.58.	Rintamaveteraanien kotiin vietävät palvelut (A)		35 500 000	34 376 497,83		34 376 497,83	1 123 502,17				
36. Valtionvelan korot		1 150 153 641,17	1 204 410 000	1 192 519 649,14		1 192 519 649,14	11 890 350,86				
36.01.90.	Valtionvelan korko (A)	1 146 884 095,54	1 194 000 000	1 191 021 896,64		1 191 021 896,64	2 978 103,36				
	36.01.90.1. Valtionvelan korko (KPY)	1 156 654 191,43	1 194 000 000	1 208 286 410,06		1 208 286 410,06	-14 286 410,06				
	36.01.90.1.1. Tuotto-obligaatiolainat (KPY)	6 110,71	0	15 915,42		15 915,42	-15 915,42				
	36.01.90.1.2. Sarjaobligaatiolainat (KPY)	1 211 645 322,90	1 194 000 000	1 239 852 125,69		1 239 852 125,69	-45 852 125,69				
	36.01.90.1.3. Muut obligaatiolainat (KPY)	-18 596 683,19	5 000 000	-698 299,75		-698 299,75	5 698 299,75				
	36.01.90.1.4. Muut joukkovelkakirjalainat (KPY)	-9 908 902,98	-3 000 000	-4 270 473,82		-4 270 473,82	1 270 473,82				
	36.01.90.1.5. Velkasitoumuslainat (KPY)	-27 342 325,09	-3 000 000	-26 649 274,81		-26 649 274,81	23 649 274,81				
	36.01.90.1.6. Velkakirjalainat ja muut lainat (KPY)	850 610,62	1 000 000	36 417,33		36 417,33	963 582,67				
	36.01.90.1.7. Valuuttamääräiset lainat (KPY)	58,46	0	0,00		0,00	0,00				
	36.01.90.2. Kertyneet korot (KPY)	-9 770 095,89	0	-17 264 513,42		-17 264 513,42	17 264 513,42				
36.09.20.	Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (A)	3 269 545,63	10 410 000	1 497 752,50		1 497 752,50	8 912 247,50				
	36.09.20.1. Liikkeeseenlasku-, myynti- ja markkinointikustannukset (KPY)	11 306 700,00	10 200 000	9 008 220,00		9 008 220,00	1 191 780,00				
	36.09.20.2. Lunastus- ja asiamiespalkkiot (KPY)	814,60	10 000	909,80		909,80	9 090,20				
	36.09.20.3. Saatujen käteisvakuuksien menot (KPY)	-9 773 533,79	-1 200 000	-9 026 072,10		-9 026 072,10	7 826 072,10				
	36.09.20.4. Muut menot (KPY)	1 735 564,82	1 400 000	1 514 694,80		1 514 694,80	-114 694,80				
Määrärahatilit yhteensä		1 461 656 139,84	1 614 612 349	1 520 188 387,80	34 368 210,05	1 554 556 597,85	60 055 751,31	53 296 856,78	197 937 991,72	159 376 363,39	34 685 825,79

Valtiokonttorin totetumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä pääluokan tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarvio- ja määräraha- ja määräraha-tarve (1 000 €)					
Pääloukka (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Vuoden 2019 valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2020 Tässä	Talousarvio-menot 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve 2022	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
Momentti 28.92.87.	0	0	0	274 000	274 000	0	0	10 898	11 000	0	0	0	11 000
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta													
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet	0	0	0	274 000	274 000	0	0	10 898	11 000	0	0	0	
Pääloukat yhteensä	0	0	0	274 000	274 000	0	0	10 898	11 000	0	0	0	11 000
Aikaisempien vuosien valtuudet													
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet, josta	0	0	0	274 000	274 000	0	0	10 898	11 000	0	0	0	11 000

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan

²⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

³⁾ Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja pääluokat yhteensä) sisältää tällä

⁴⁾ Talousarviolain 10 §:n 2 momentissa säädetyn laajuus- tai kustannusarvion perusteella myönnetty valtuudet. Erittely esitetään vain, jos pääluokka (ja pääluokat yhteensä) sisältää talonrakennushankevaluksia.

3 Tuotto- ja kululaskelma

VALTIOKONTTORIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2019 - 31.12.2019		1.1.2018 - 31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	24 836 765,46		26 319 674,56	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	21 615,00		24 878,63	
Muut toiminnan tuotot	<u>2 747 940,05</u>	27 606 320,51	<u>2 158 817,29</u>	28 503 370,48
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			90 972,10	
Ostot tilikauden aikana	65 648,21		16 895 991,98	
Henkilöstökulut	16 808 343,39		1 598 706,73	
Vuokrat	1 599 628,83		10 529 878,89	
Palvelujen ostot	11 817 508,95		1 846 636,87	
Muut kulut	2 033 774,23		2 961 249,62	
Poistot	3 614 448,91		<u>1 127 237,80</u>	<u>-35 050 673,99</u>
Sisäiset kulut	<u>1 139 536,98</u>	<u>-37 078 889,50</u>		
JÄÄMÄ I		-9 472 568,99		-6 547 303,51
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	45 696 532,33		31 671 772,87	
Rahoituskulut	<u>-1 136 670 584,86</u>	-1 090 974 052,53	<u>-1 117 286 173,13</u>	-1 085 614 400,26
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	<u>75 603,76</u>	<u>75 603,76</u>	<u>7 607,95</u>	<u>7 607,95</u>
JÄÄMÄ II		-1 100 371 017,76		-1 092 154 095,82
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Elinkeinoelämältä	11 892,92		37 154,98	
Kotitalouksilta	12 934 675,88		6 163 595,34	
Valtionhallinnolta	<u>78 250 000,00</u>	91 196 568,80	<u>12 000 000,00</u>	18 200 750,32
Kulut				
Paikallishallinnolle	136 435 984,54		91 801 993,63	
Sosiaaliturvarahastoille	206 985,51		297 540,37	
Elinkeinoelämälle	48 748 198,08		35 347 519,21	
Rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	340 639,89		363 413,15	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	2 496 010,00		2 439 301,05	
Kotitalouksille	108 703 754,34		112 496 182,73	
Ulkomaille	17 115 728,61		776 587,30	
Valtionhallinnolle	3 538 025,64		3 999 915,08	
Muut siirtotalouden kulut	<u>16 549,20</u>	<u>-317 601 875,81</u>	<u>0,00</u>	<u>-247 522 452,52</u>
JÄÄMÄ III		-1 326 776 324,77		-1 321 475 798,02
TUOTOT VEROISTA JA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	53 300,16		47 524,75	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-2 858 302,08</u>	<u>-2 805 001,92</u>	<u>-2 660 731,54</u>	<u>-2 613 206,79</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-1 329 581 326,69</u>		<u>-1 324 089 004,81</u>

4 Tase

VALTIOKONTTORIN TASE

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JAMUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	149 799,41		225 426,61	
Muut pitkävaikutteiset menot	16 697 385,01		15 960 203,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>7 205 353,92</u>	24 052 538,34	<u>6 712 185,26</u>	22 897 814,87
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Kalusteet	4 218,51		12 567,05	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>14 169,83</u>	18 388,34	<u>14 169,83</u>	26 736,88
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JAMUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>1 629 389 295,70</u>	<u>1 629 389 295,70</u>	<u>1 618 451 893,66</u>	<u>1 618 451 893,66</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JAMUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		1 653 460 222,38		1 641 376 445,41
VAIHTO- JARAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>2 342 809 613,09</u>	2 342 809 613,09	<u>2 247 333 918,75</u>	2 247 333 918,75
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	130 070,94		30 600,95	
Euromääräiset lainasaamiset	13 191 191,19		200 621 927,98	
Siirtosaamiset	8 392 250,71		9 124 705,50	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>35 486,28</u>	21 748 999,12	<u>701 563,38</u>	210 478 797,81
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT JAMUUT LYHYTAIKAISET SJOITUKSET				
Muut euromääräiset sijoitukset	<u>569 100 000,00</u>	<u>569 100 000,00</u>	<u>0,00</u>	0,00
RAHAT, PANKKISAAMISET JAMUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	-0,45		3 167,85	
Kirjanpitoyksikön menotilit	0,00		141,20	
Muut pankkitilit	1 828 775 470,47		2 117 817 825,09	
Valtion yleiset tulo- ja menotilit	66 525,98		173 899,67	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>1 096 211,04</u>	<u>1 829 938 207,04</u>	<u>1 159 247,38</u>	<u>2 119 154 281,19</u>
VAIHTO- JARAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		4 763 596 819,25		4 576 966 997,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>6 417 057 041,63</u>		<u>6 218 343 443,16</u>

VALTIOKONTTORIN TASE

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-65 212 625 940,34		-65 212 625 940,34	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-39 420 457 912,47		-39 505 441 322,32	
Pääoman siirrot	-460 026 759,55		1 409 072 414,66	
Tilikauden tuotto-/kulujaama	<u>-1 329 581 326,69</u>	-106 422 691 939,05	<u>-1 324 089 004,81</u>	-104 633 083 852,81
MIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN MIERAS PÄÄOMA				
Otetut euromääräiset lainat	86 145 585 076,80		91 932 542 789,08	
Otetut valuuttamääräiset lainat	577 888,53		566 986,88	
Pitkäaikaiset siirtovelat	<u>120 445 710,08</u>	86 266 608 675,41	<u>126 719 145,18</u>	92 059 828 921,14
LYHYTAIKAINEN MIERAS PÄÄOMA				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdystilit	2 358 191 970,64		2 078 849 095,70	
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	15 058 339 861,27		9 264 118 538,73	
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	5 969 060 231,37		4 324 804 402,26	
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	304 023 923,64		193 133 058,11	
Ostovelat	2 129 841,67		1 872 837,89	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	871 296,23		818 071,61	
Edelleen tilitettävät erät	342 882,49		357 554,95	
Siirtovelat	645 045 213,03		723 028 081,78	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>2 235 135 084,93</u>	<u>26 573 140 305,27</u>	<u>2 204 616 733,80</u>	<u>18 791 598 374,83</u>
MIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		112 839 748 980,68		110 851 427 295,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>6 417 057 041,63</u>		<u>6 218 343 443,16</u>

5 Liitetiedot

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) budjetoitua koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Vuoden 2019 I LTA:ssa lisättiin momentille 15.03.01 "Nettolainanotto ja velanhallinta" 226,8 milj. euroa ja momentille 28.99.98

"Kassasijoitusten riskien hallinta" 8,1 milj. euroa.

Vuoden 2019 II LTA:ssa vähennettiin momentilta 15.03.01 "Nettolainanotto ja velanhallinta" 136,2 milj. euroa.

Vuoden 2019 III LTA:ssa lisättiin momentille 15.03.01 "Nettolainanotto ja velanhallinta" 678,0 milj. euroa.

Vuoden 2019 IV LTA:ssa vähennettiin momentilta 15.03.01 "Nettolainanotto ja velanhallinta" 19,2 milj. euroa, momentilta 33.50.52

"Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin" 10,2 milj. euroa ja momentilta 33.50.55 "Eräät kuntoutustoiminnan menot" 3,0 milj. euroa. Lisättiin momentille 33.50.56 "Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot" 13,2 milj. euroa, momentille 33.50.58 "Rintamaveteraanien kotiin vietävät palvelut" 16,0 milj. euroa ja momentille 36.01.90 "Valtionvelan korko" 24,0 milj. euroa.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Valuuttakurssi 31.12.2019

USD 1,123

GBP 0,850

JPY 121,940

CHF 1,085

DKK 7,471

CAD 1,459

SEK 10,446

NOK 9,863

AUD 1,599

CZK 25,408

PLN 4,256

HUF 330,530

Valtiokonttorilla ei ollut ulkomaan valuutan määräisiä eriä, joita Euroopan keskuspankki ei noteeraa.

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostamiseen.

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2019 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 2.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 % yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot- ja menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvoiton tietojen kanssa

1.11.2019 asti voimaan laki Rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja sen vuoksi Sosiaali- ja terveysministeriö osoitti Valtiokonttorin käyttöön 1.11.2019 uuden momentin 33.50.58 "Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut", jonka talousarvio oli 19,5 milj. euroa ja IV LTA:ssa sitä lisättiin 16,0 milj. euroa.

Liitteeltä 12 on poistettu tieto vanhentuneiden ja lunastamattomien obligaatioiden pääomasta ja korosta, koska Valtiokonttori on päättänyt lopettaa paperimuotoisten obligaatioiden lunastamisen pääjohtajan päätöksellä 11.10.2019 VK/1093/00.00.01.06.00/2019.

6) selvitys tilinpäätösvoiton jälkeisistä olennaisemmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Valtiokonttorilla ei ole ilmoitettavia tietoja.

7) muut

Valtiovarainministeriön lausunto Kreikan lainasta, joka on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 9 "Talousarvioloudesta annetut lainat": "Luvut sisältävät Kreikan valtiolle vuosina 2010-2011 myönnetyn lainan 1 005,6 milj. euroa. Kreikan valtiolle myönnetty laina on luonteeltaan valtioiden välinen lainasopimus. Lainan lyhennykset ajoittuvat vuosille 2020-2041 ja korko on 3 kk:n Euribor + 50 korkopistettä. Lainan korkoa on alennettu ja maksuaikaa pidennetty kolmeen otteeseen vuosina 2011-2012. Lainan ehtona on ollut Kreikan valtion sitoutuminen talouspoliittisiin uudistuksiin, jonka toteutumista valvoo Euroopan komissio yhteistyössä Euroopan keskuspankin kanssa.

Talousarvioasetuksen 66 c §:n mukaan tilinpäätökseen merkitään saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Laina on tarkoitus pitää eräpäivään asti eikä sitä myydä jälkemarkkinoilla. Kaikki lainan nimellisarvoon vaikuttavat päätökset ja toimet edellyttävät yksimielistä päätöksentekoa. Suomi ei ole antamassa lainoja anteeksi kokonaan tai osittain. Tämän kieltää myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 125 artikla, jonka mukaan jäsenmaat ei voi ottaa vastatakseen toistensa velkoja. Tämän mukaisesti ei ole mahdollista kirjata tappioita lainan nimellisarvoa leikkaamalla. Laina arvostaminen nimellisarvoon tilinpäätöksessä on siten edellä mainituista syistä perusteltua."

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 2: Nettotulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTAt)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
15.03.01.	Bruttotulot	20 087 381 034,42	2 404 447 000	23 978 248 357,26		
Nettolainanotto ja velanhallinta (nettobud)	Bruttomenot	21 073 146 690,40	0	22 185 264 293,77		
	Nettotulot	-985 765 655,98	2 404 447 000	1 792 984 063,49	-611 462 936,51	75

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTAt)	Talousarvion 2019 käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.20.01.	Bruttomenot	31 150 197,64	30 618 000	28 738 183,63		31 239 906,50				31 743 808,13	
Valtiokonttorin toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttotulot	6 741 197,64	5 936 000	6 557 906,50		6 557 906,50				6 557 906,50	
	Nettom enot	24 409 000,00	24 682 000	22 180 277,13	2 501 722,87	24 682 000,00	0,00	3 005 624,50	27 687 624,50	25 185 901,63	2 501 722,87
33.20.52.	Bruttomenot		4 374	4 373,85		4 373,85					
Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (Arviomääräraha)	Bruttotulot		0	0,00		0,00					
	Nettom enot		4 374	4 373,85		4 373,85	0,00				
36.01.90.	Bruttomenot	1 146 884 095,54	1 194 000 000	1 191 021 896,64		1 191 021 896,64					
Valtionvelan korko (Arviomääräraha)	Bruttotulot	0,00	0	0,00		0,00					
	Nettom enot	1 146 884 095,54	1 194 000 000	1 191 021 896,64		1 191 021 896,64	2 978 103,36				
36.09.20.	Bruttomenot	2 943 675,54	10 410 000	1 434 698,97		1 434 698,97					
Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (Arviomääräraha)	Bruttotulot	325 870,09	0	63 053,53		63 053,53					
	Nettom enot	3 269 545,63	10 410 000	1 497 752,50		1 497 752,50	8 912 247,50				

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	22 250 000	1 681 805,53	8
28.20.02. Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot (arviomääräraha)	50 000	416 599,90	833
28.92.87. Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta (arviomääräraha)	10 100 000	797 622,18	8
28.99.98. Kassasijoitusten riskienhallinta (arviomääräraha)	12 100 000	467 583,45	4
Pääluokat yhteensä	22 250 000	1 681 805,53	8

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.			Peruutettu
			Tilijaottelu Yhteensä
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala			119 038,91
Vuosi 2017			0,16
28.70.02.	Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3v)	0,16	
Vuosi 2018			119 038,75
28.60.10.	Työturvallisuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	119 038,75	
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala			1 879,66
Vuosi 2017			1 879,66
30.40.31.1.	Muu vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen	1 879,66	
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala			3 754 883,97
			3 754 883,97
Vuosi 2018			
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	1 758 318,89	
33.50.54.	Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	2 520,00	
33.50.55.	Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	1 844 045,08	
33.50.56.	Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	150 000,00	
Pääluokat yhteensä			3 875 802,54
Vuosi 2017			1 879,82
Vuosi 2018			3 873 922,72

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	14 220 853,78	14 339 303,88
Palkat ja palkkiot	13 946 022,32	14 465 861,74
Tulosperusteiset erät	26 321,94	121 481,14
Lomapalkkavelan muutos	248 509,52	-248 039,00
Henkilösivukulut	2 587 489,61	2 556 688,10
Eläkekulut	2 385 632,42	2 423 674,13
Muut henkilösivukulut	201 857,19	133 013,97
Yhteensä	16 808 343,39	16 895 991,98
Johdon palkat ja palkkiot, josta	746 510,27	922 553,77
- tulosperusteiset erät	9 250,79	24 888,74
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	24 490,00	26 494,84
Johto	20 910,00	21 794,84
Muu henkilöstö	3 580,00	4 700,00

Henkilöstökulujen erittelyyn sisältyy 10 758,96 euroa muiden virastojen ja laitosten lakkautuspalkkoja ja 1 902,12 euroa niitä vastaavia henkilösivukuluja.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Valtiokonttorissa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Käyttöomaisuushyödykkeille ei ole määritelyjäännösarvoa. Poistojen tekeminen aloitetaan hankintapäivää seuraavasta kuukaudesta. Käyttöomaisuuden hankintamenon alaraja on 10 000 euroa.

Omaisuusryhmä	KOM-luokka	Poisto-menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet					
11200000 Ostetut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	1120010	tasapoisto	5	20,00	0
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140010	tasapoisto	5	20,00	0
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140020	tasapoisto	10	10,00	0
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140030	tasapoisto	15	6,67	0
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot	1149010	tasapoisto	10	10,00	0
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
11910000 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat	1191010	ei poistoa			
125-126 Koneet ja laitteet					
12500000 Autot ja muut maajetälineet	1250010	tasapoisto	5	20,00	0
12550000 ICT-laitteet	1255010	tasapoisto	3	33,30	0
12560000 Toimistokoneet ja laitteet	1256010	tasapoisto	5	20,00	0
12570000 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	1257010	tasapoisto	5	20,00	0
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	tasapoisto	5	20,00	0
12690000 Muut koneet ja laitteet	1269010	tasapoisto	5	20,00	0
127 Kalusteet					
12700000 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	1270010	tasapoisto	5	20,00	0
128 Muut aineelliset hyödykkeet					
12800000 Taide-esineet	1280010	ei poistoa			
130 Käyttöomaisuusarvopaperit					
13010000 Muut osakkeet	1301010	ei poistoa			
13020000 Osuudet kansainvälisissä rahoituslaitoksissa	1302010	ei poistoa			
13030000 Muut osuudet	1303010	ei poistoa			

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet				Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Keskeneräiset	
Hankintameno 1.1.2019	378 136,02	24 092 002,24	6 712 185,26	31 182 323,52
Lisäykset	0,00	4 267 655,18	4 760 823,84	9 028 479,02
Vähennykset	0,00	0,00	-4 267 655,18	-4 267 655,18
Hankintameno 31.12.2019	378 136,02	28 359 657,42	7 205 353,92	35 943 147,36
Kertyneet poistot 1.1.2019	-152 709,41	-8 131 799,24	0,00	-8 284 508,65
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-75 627,20	-3 530 473,17	0,00	-3 606 100,37
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	-228 336,61	-11 662 272,41	0,00	-11 890 609,02
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	149 799,41	16 697 385,01	7 205 353,92	24 052 538,34
Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Taide-esineet	
Hankintameno 1.1.2019	0,00	42 427,90	14 169,83	56 597,73
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2019	0,00	42 427,90	14 169,83	56 597,73
Kertyneet poistot 1.1.2019	0,00	-29 860,85	0,00	-29 860,85
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-8 348,54	0,00	-8 348,54
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	0,00	-38 209,39	0,00	-38 209,39
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0,00	4 218,51	14 169,83	18 388,34
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit			
Hankintameno 1.1.2019	1 618 451 893,66			1 649 690 814,91
Lisäykset	10 941 140,86			19 969 619,88
Vähennykset	-3 738,82			-4 271 394,00
Hankintameno 31.12.2019	1 629 389 295,70			1 665 389 040,79
Kertyneet poistot 1.1.2019	0,00			-8 314 369,50
Vähennysten kertyneet poistot	0,00			0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00			-3 614 448,91
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00			0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00			0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	0,00			-11 928 818,41
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 629 389 295,70			1 653 460 222,38

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä saamisista	-11 597 251,67	-10 571 887,41	-1 025 364,26
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	690 113,43	-400 849,03	1 090 962,46
Osingot	1 452 579,67	631 953,14	820 626,53
Muut rahoitustuotot	55 151 090,90	42 012 556,17	13 138 534,73
Rahoitus tuotot yhteensä	45 696 532,33	31 671 772,87	14 024 759,46
Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä veloista	1 191 026 684,48	1 146 891 386,78	44 135 297,70
Korot valuuttamääräisistä veloista	25,59	58,46	-32,87
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	-55 839 726,58	-32 564 822,35	-23 274 904,23
Muut rahoituskulut	1 483 601,37	2 959 550,24	-1 475 948,87
Rahoituskulut yhteensä	1 136 670 584,86	1 117 286 173,13	19 384 411,73
Netto	-1 090 974 052,53	-1 085 614 400,26	-5 359 652,27

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma 31.12.2019	Lisäys 2019	Vähennys 2019	Lainapääoma 31.12.2018	Pääomamuutos 2019-2018
Julkisyhteisöt	1 085 000 000,00	0,00	621 927,98	1 085 621 927,98	-621 927,98
Muut valtionhallinnon yksiköt	1 085 000 000,00	0,00	621 927,98	1 085 621 927,98	-621 927,98
Ulkomaat	1 005 578 647,80	0,00	0,00	1 005 578 647,80	0,00
Euroopan unioni	1 005 578 647,80	0,00	0,00	1 005 578 647,80	0,00
Yhteensä	2 090 578 647,80	0,00	621 927,98	2 091 200 575,78	-621 927,98

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

			31.12.2019				31.12.2018	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 592	10 455,28	6 193,05			546,12	7 964,00	6 193,05
Aktia Pankki A	292	2 727,28	2 190,00			178	2 628,00	2 190,00
Raisio Oyj K	2 300	7 728,00	4 003,05			368	5 336,00	4 003,05
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	288 089		1 629 383 102,65			1 452 033,55		1 618 445 700,61
Suomen osuus Aasian infrastruktuuri-investointipankin perus pääomasta			44 497 788,81					33 600 166,63
Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehitys pankin peruspääoman korottamisesta			16 469 737,99					16 469 737,99
Suomen osuus Euroopan vakaustmekanismiin pääomasta			1 437 920 000,00					1 437 920 000,00
Suomen osuus Euroopan investointipankin perus pääoman korottamisesta			127 834 500,00					127 834 500,00
Kansainvälinen investointitakauslaitos MIGA			591 873,23					591 873,23
Ahvenanmaan Puhelinosuuskunta	13		5 973,39					5 620,39
Aina Group Oyj A	361		197 081,29			79 059		197 081,29
Alajärven Puhelinosuuskunta	11		2 960,27					2 960,27
Elisa Oyj	1 119		40 373,52			1 958		
Finda Oy A	77 126		442 588,28			296 164		442 588,28
Härkätien Puhelin Oy	11		5 550,17					5 550,17
Ikaalisten-Parkan Puhelin Oy	66		15 236,68			603		15 236,68
Kainuun Puhelinosuuskunta	201		81 875,76					81 875,76
Karjaan Puhelin Oy	480		7 535,30					7 535,30
Kemiön Puhelinosuuskunta	36		16 953,47					16 953,47
Kontiolahden jäähalli	5		8 409,40					8 409,40
Laitilan Puhelinosuuskunta	23		9 385,65					8 880,65
Lankosken Sähkö Oy								3 738,82
Lohjan Puhelin Oy	470		114 837,02			54 050		114 299,02
Lounea	523		110 047,36			35 564		110 047,36
Mikkelin Puhelin Oyj	285		134 878,03			4 275		134 878,03
Osuuskunta KPY	60 200		244 500,40			86 086		244 500,40
Osuuskunta PPO	84		29 390,70			3 528		29 390,70
Paraisten Puhelin Oy	1 300		10 309,89			754		10 309,89
Pankkalan Valo Oy	176		443,74			114		443,74
Partnera	140 130		221 572,29			19 618		221 572,29
PHP Holding Oy	702		171 575,56			863 460		171 575,56
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy	870		32 877,15			2 720		32 877,15
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	2 640		44 368,27					42 619,11
Puhelinosuuskunta IPY	46		19 610,43					19 610,43
Puhelinosuuskunta LPO	25		10 931,77					10 931,77
Savonlinnan Puhelinosuuskunta	116		50 335,88					50 335,88
Telefooni Invest Oy Ab	44		2 935,89					2 935,89
Vakka-Suomen Puhelin Oy	426		34 041,59			2 982		34 041,59
Viria Oyj	600		2 623,47			1 098		2 623,47
Osakkeet ja osuudet yhteensä			1 629 389 295,70			1 452 579,67		1 618 451 893,66

Valtiokonttorin omistusosuus ei minkään yhtiön kohdalla ylitä 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	13 191 191,19	190 041 547,76	802 345 908,85	0,00	400 000 000,00	685 000 000,00	2 090 578 647,80
Muut euromääräiset sijoitukset	169 100 000,00	0,00	0,00	400 000 000,00	0,00	0,00	569 100 000,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	1 829 938 207,04	0,00	0,00	1 829 938 207,04
Yhteensä	182 291 191,19	190 041 547,76	802 345 908,85	2 229 938 207,04	400 000 000,00	685 000 000,00	4 489 616 854,84
31.12.2019	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Otetut euromääräiset lainat	0,00	112 787 400,16	0,00	0,00	34 609 145 000,00	51 423 652 676,64	86 145 585 076,80
Otetut valuuttamääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	577 888,53	577 888,53
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	2 550 392 612,28	0,00	0,00	12 507 947 248,99	0,00	0,00	15 058 339 861,27
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	0,00	0,00	0,00	5 969 060 231,37	0,00	0,00	5 969 060 231,37
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	304 023 923,64	0,00	0,00	304 023 923,64
Yhteensä	2 550 392 612,28	112 787 400,16	0,00	18 781 031 404,00	34 609 145 000,00	51 424 230 565,17	107 477 586 981,61

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut ja valtion toissijaiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määräraha- tarve myöhemm in	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	3 381 087,86	2 362 700,00	2 384 796,00	2 407 287,00	3 463 517,00	10 618 300,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määräraha- tarve myöhemm in	Määräraha- tarve yhteensä
Tapaturmavakuutuslaki (608/1948) sekä sen määrittämällä tavalla maksettavat muihin säädöksiin perustuvat korvaukset (*)	32 409 646,15	26 892 000,00	22 680 000,00	21 384 000,00	150 544 000,00	221 500 000,00
Liikennevakuutuslain (279/1959) ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla maksettavat liikennevakuutuskorvaukset (*)	1 708 246,67	1 088 000,00	782 000,00	748 000,00	10 532 000,00	13 150 000,00
Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta sekä sen määrittämällä tavalla muihin säädöksiin perustuvat korvaukset	595 790,00	114 000,00	6 000,00	0,00	0,00	120 000,00
Annetut arvopaperivakuudet, eduskunnan päätös valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta 739/2009					30 000 000,00	30 000 000,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	34 713 682,82	28 094 000,00	23 468 000,00	22 132 000,00	191 076 000,00	264 770 000,00

Muut monivuotiset vastuut yhteensä

38 094 770,68	30 456 700,00	25 852 796,00	24 539 287,00	194 539 517,00	275 388 300,00
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------

(*) tapaturma- ja liikennevastuun tapauksissa vuotuinen määrärahatarve on vastuun laskentahetkeen mennessä karttuneista velvoitteista kyseisenä vuonna maksettavien korvausten pääoma-arvosta tehty arvio vastuun laskentahetkellä 31.12.2019

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Valtiokonttorilla ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Valtion asuntorahasto; taseen loppusumma	6 049 053 557,83	Valtion asuntorahaston on vuonna 1990 perustettu talousarvion ulkopuolinen rahasto. Rahaston toiminnan tarkoitus on hankkia joustavasti ja mahdollisimman edullisesti rahoitusta hinta- ja laatuvalvotun sosiaalisen asuntotuotannon edistämiseksi ja asunto-olojen parantamiseksi. Rahaston rahoitustoimintaa hoitaa Valtiokonttori.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

	31.12.2019	31.12.2018	Muutos 2019-2018
Otetut euromääräiset lainat	86 145 585 076,80	91 932 542 789,08	-5 786 957 712,28
Otetut valuuttamääräiset lainat	577 888,53	566 986,88	10 901,65
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	15 058 339 861,27	9 264 118 538,73	5 794 221 322,54
Lyhytaikaiset lainat	5 969 060 231,37	4 324 804 402,26	1 644 255 829,11
Yhteensä	107 173 563 057,97	105 522 032 716,95	1 651 530 341,02

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)

Velkojen juoksuaika	2019			2018		
	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	%	Käypä arvo
0 - 1 vuotta	21 027 400 095,79	19,63 %	21 998 297 355,52	13 588 922 944,14	12,88 %	14 624 904 427,34
1 - 2 vuotta	6 153 377 400,16	5,74 %	6 447 300 004,54	15 198 084 612,28	14,40 %	15 497 219 882,13
2 - 3 vuotta	9 981 060 000,00	9,31 %	10 378 503 202,08	6 153 377 400,16	5,83 %	6 683 031 346,99
3 - 4 vuotta	10 461 165 000,00	9,76 %	10 922 498 367,41	9 981 060 000,00	9,46 %	10 439 733 838,32
4 - 5 vuotta	8 126 330 000,00	7,58 %	8 591 903 411,66	10 461 165 000,00	9,91 %	10 903 514 559,39
Yli 5 vuotta	51 424 230 562,02	47,98 %	58 166 369 443,03	50 139 422 760,37	47,52 %	55 000 184 181,57
Velat yhteensä	107 173 563 057,97	100,00 %	116 504 871 784,24	105 522 032 716,95	100,00 %	113 148 588 235,74

Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)

Vuosi	Duraatio
31.12.2007	2,44
31.12.2008	2,76
31.12.2009	2,56
31.12.2010	2,63
31.12.2011	2,86
31.12.2012	3,70
31.12.2013	3,79
31.12.2014	4,37
31.12.2015	4,28
31.12.2016	4,55
31.12.2017	4,75
31.12.2018	4,94
31.12.2019	5,08

Käypä arvo on sarjaobligatiolainojen osalta markkinahinta. Muiden lainojen osalta käypä arvo on laskettu markkinakoroista johdettuja korkoja käyttäen.

Valtiokonttorin tilinpäätöksen liite 17:**Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot****17.1 Nettolainanotto**

Vuoden 2019 talousarvio oli alijäämäinen ja nettolainanoton tarve oli lisätalousarvioiden jälkeen 2,4 mrd. euroa sis. velanhallinnan erät. Tuloarviosta voitiin kuitenkin sekä perustuslakivaliokunnan että talousarviolakivaliokunnan lausuntojen perusteella jättää maksuvalmiuden ylittävä osa varainhankintaa tekemättä, jolloin nettolainanoton määrä koko vuonna oli 1,8 mrd. euroa.

17.2 Riskienhallinnan periaatteet

Keskeisimmät Valtiokonttorin rahoitustoiminnan riskitekijät ovat rahoitusriski, markkinariski, luottoriski, operatiivinen riski ja oikeudellinen riski. Valtiokonttorin varainhallintatoiminnan riskienhallinnan puitteet ja riskirajat ilmaistaan valtiovarainministeriöltä saadussa, valtiovarainministerin ja alivaltiosihteerin allekirjoittamassa ohjekirjeessä.

Rahoitusriski liittyy rahoituksen saatavuuteen ja sitä kautta jatkuvaan maksuvalmiuden turvaamiseen. Rahoitusriskin hallinta toteutetaan luotettavasti toimivan varainhankinnan, velan maturiteettien ja sijoittajapohjan hajauttamisen ja jatkuvan maksuvalmiusseurannan avulla.

Markkinariskeihin kuuluvaa valuuttakurssiriskiä hallitaan poistamalla kaiken uuden valuuttamääräisen varainhankinnan kurssiriskit valuutanvaihtosopimuksilla.

Valtio käyttää johdannaisinstrumentteja velkasalkun korkorisikseman muokkaamiseen. Velan korkorisikää koskeva strateginen tavoite määritellään vertailusalkun avulla.

Velanhallintaan käytettävistä johdannaisopimuksista aiheutuvia luottoriskejä Valtiokonttori hallitsee hajauttamalla niitä hyvän luottokelpoisuusluokituksen omaaville vastapuolille sekä vaatimalla vastapuolilta lisäksi sopimusten arvoa turvaavan vakuuden.

Operatiivisia riskejä hallitaan toteutuneiden poikkeamatapausten säännöllisillä arvioinneilla ja velanhallinnan prosessien toimivuuden vuosittaisella läpikäynnillä. Prosessien riskejä vähentää velanhallinnan integroitu tietojärjestelmäratkaisu, joka mahdollistaa manuaalisen tiedonsyötön minimoimisen. Viime vuosina operatiivisen riskin hallinnassa on erityisesti panostettu kyberturvallisuuden parantamiseen.

17.3 Luottokelpoisuusluokitus

Suomen valtio ostaa luottoluokituspalveluja kolmelta luottoluokituslaitokselta: S&P Global Ratingsiltä, Moody's Investors Serviceltä ja Fitch Ratingsiltä. S&P:n, Moody'sin ja Fitchin pitkäaikaisen velan luottoluokitukset Suomen valtiolle ovat AA+, Aa1 ja AA+. S&P:n ja Moody'sin luokitusnäkymät ovat vakaat, Fitchin myönteiset.

Valtionvelan luokitukset

	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen
S&P Global Ratings	A-1+	AA+
Moody's Investors Service	P-1	Aa1
Fitch Ratings	F1+	AA+

17.4 Valtion velan kirjausperiaatteet**Korot**

Lainojen nimelliskorko on tilinpäätöksessä jaksotettu ajan kulumisen perusteella sekä tuotto- ja kululaskelmassa että talousarvion toteutumalaskelmassa.

Emissiot

Yleisöobligatioista ja joukkovelkakirjalainoista saatu nimellisarvon ylittävä tai alittava määrä (emissiovoitto/-tappio) on jaksotettu lineaarisesti vaikutusajalleen korkokuluihin tai niiden oikaisuihin.

Sarjaobligatioiden emissioerojen jaksotus tehtiin ensimmäisen kerran tilinpäätökseen 31.12.2003.

Muiden yleisöobligatioiden ja joukkovelkakirjalainojen emissioerojen jaksotus tehtiin ensimmäisen kerran tilinpäätökseen 31.12.2017.

Taseen pitkäaikaiseen velkaan on kirjattu lainan nimellisarvo. Liikkeeseenlaskupäivään mennessä kertyneet korot on kirjattu korkokulujen oikaisuna.

Valtion velkasitoumuksista on velkaa otettaessa taseeseen kirjattu sopimuksesta saatu määrä.

Velkasitoumuksista saadun määrän ja nimellisarvon erotus on kirjattu korkokuluihin.

Lainojen takaisinosto

Valtiokonttori voi ostaa ennakkaikaisesti takaisin liikkeelle laskemiaan lainoja mm. valtionvelan vähentämiseksi sekä velkakannan rakenteen muuttamiseksi. Takaisinostossa maksettu nimellisarvon ylittävä tai alittava määrä (pääomatappio/-voitto) kirjataan tilikauden rahoituskuluna tai niiden oikaisuna.

Vuonna 2019 valtionvelan lainoja ei ostettu takaisin ennakkaikaisesti.

Johdannaisinstrumentit

Valtiokonttori käyttää johdannaisia sekä suojaamistarkoituksessa että korkorisikseman muokkaamiseen asetettujen limiittien puitteissa.

Johdannaisista, lähinnä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista, aiheutuvat kulut ja tuotot sisältyvät velkojen korkokuluina tai näiden oikaisuihin rahoituskuluihin.

6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 27. helmikuuta 2020.

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Mikko Kangaspunta

7 Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen, ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä / 2019

LIITE 1: Valtiokonttorin maksullisen toiminnan suoritteiden maksullisuuden säädös- ja päätöspäätökset:

Liiketaloudellisten suoritteiden maksullisuus perustuu Valtiovarainministeriön asetukseen Valtiokonttorin maksullisista suoritteista (1195/2011).

Muiden säädösten nojalla maksullisten suoritteiden maksullisuus perustuu seuraaviin säädöksiin:

Suorite	Säädös; maksava taho
Tapaturmavakuutuslain mukaisten korvausten ja ryhmähenkivakuutusta vastaavan edun (ves) suorittaminen valtionhallinnossa.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Valtion virastot ja laitokset
Tapaturmakorvaukset julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) nojalla.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Työ- ja elinkeinoministeriö
Työvoimapalvelulain mukaiset tapaturmakorvaukset	Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002), 6 luvun 14 §:n mukaisissa toimenpiteissä ja työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaisessa sekä työllisyyslain (1432/2001) mukaisessa työharjoittelussa työllistämistuen saajille mainittujen lakien voimassa ollessa sattuneiden tapaturmien korvausten hoitaminen. Työ- ja elinkeinoministeriö (oheisten, vanhojen lakien mukaisten tapausten edelleen maksu).
Tapaturmakorvaukset, maahanmuuttajat ja turvapaikanhakijat	Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010), 84 §; Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta (746/2011), 30 §; Työ- ja elinkeinoministeriö
Tapaturmakorvaukset VaEL-kuntoutuksessa	Valtion eläkelaki (1295/2006) 26 §; Julkisten alojen eläkelaki (81/2016) 24 § Keva
Korvaukset käräjäoikeuksien lautamiehille	Käräjäoikeuslaki (629/2005); Laki käräjäoikeuden lautamiehistä (675/2016) 13 § Oikeusministeriö

Sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön ryhmätapaturmavakuutusta vastaava etu	Sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain nojalla (211/2006) Valtiokonttorin ja puolustusvoimien välinen ryhmätapaturmavakuutus sopimus kriisinhallintatehtävissä palveleville. Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012); Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Puolustusvoimat
Liikennevakuutuslain mukainen korvaus toiminta valtion moottoriajoneuvojen aiheuttamista vahingoista.	Laki Valtiokonttorista (305/1991), 2a § 1 mom. (714/2012): Valtiokonttorin tuottamat vahingonkorvaussuoritteet tapaturma- ja liikennevahinkoasioissa sekä ryhmähenkivakuutusta koskevissa asioissa ovat maksullisia; Valtion virastot ja liikelaitokset
Petoeläinten henkilöille aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	Riistavahinkolaki (105/2009) Maa- ja metsätalousministeriö (Valtiokonttori tuottaa palvelun ja laskuttaa MMM:ltä)
MMM-lainojen hoito	Valtioneuvoston asetus eräiden lainojen ja saamisten hoidon maksullisuudesta (säädösnumero 678/2007).
Tapaturmavakuutusmaksujen laiminlyöntisujen määrääminen	Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) Tapaturmavakuutuskeskus
Liikennevakuutusmaksujen laiminlyöntimaksujen määrääminen	Liikennevakuutuslaki (460/2016) Liikennevakuutuskeskus

LIITE 2: Kustannusvastaavuuslaskelmat muiden säädösten perusteella maksullisista suoritteista, joiden tuotot ovat vähintään 1 000 000 euroa

Tapaturmavakuutusten hoito

Maksullinen toiminta Tapaturmavakuutusten hoito	Vuosi 2019 toteuma	Vuosi 2019 tavoite	Vuosi 2018 toteuma	Vuosi 2017 toteuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	4 860	4 637	4 893	4 951
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	4 860	4 637	4 893	4 951
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	769	1 031	1 128	1 252
Vuokrat	0	0	0	0
Palveluiden ostot	726	655	527	406
Muut erilliskustannukset	144	20	115	86
Erilliskustannukset yhteensä	1 640	1 705	1 770	1 744
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	1 929	1 895	2 071	2 141
Poistot	1 230	1 037	1 057	1 069
Korot	4	0	0	0
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	3 162	2 932	3 128	3 210
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 802	4 637	4 898	4 953
KUSTANNUSVASTAAVUUS	101 %	100 %	100 %	100 %
(tuotot-kustannukset)	58	0	-5	-3

LIITE 3: Erillismäärärahat

Valtiokonttori käytti toimintansa rahoittamiseen valtiovarainministeriön myöntämää erillismäärärahaa vuonna 2019 yhteensä 4,952 milj. euroa. Erillismäärärahojen käytöstä raportoidaan erikseen valtiovarainministeriölle.

Erillismäärärahan myöntökohde	Määrärahan käyttö vuonna 2019 (1 000€)
Verkkomaksamispalvelun käyttökustannukset	2 014
Kuntatieto-ohjelman tuotosten käyttöönotto ja ylläpidon aloittaminen	1 584
Julkisen hallinnon keskitetyn analysointi- ja raportointipalvelun toteutuksesta aiheutuvat menot	492
Handi-ohjelmaan kuuluvien Valtiokonttorin vastuulle kuuluvien sovittujen tehtävien toteutuksesta aiheutuvat menot	374
Talousprosessien ja -järjestelmien kehittäminen vuonna 2019	350
XBRL-taksonomioiden hallintajärjestelmän integraation toteuttamiseen	63
Lohkoketjuteknologian hyödyntäminen liikennevakuutusmaksujen laiminlyöntien käsittelyyn	50
Asennusautomaatioteknologian pilotointi kapasiteettipalvelussa	24
Yhteensä	4 952